

EUROJUST

Godišnje izvješće za 2014.

© Eurojust, 2015

Ova publikacija obuhvaća razdoblje od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2014.

Kataloški broj: QP-AA-15-001-HR-C

ISBN: 978-92-95084-81-0

ISSN: 2363-023X

DOI: 10.2812/39036

Za upite:

Telefon: + 31 70 412 5000

E-pošta: info@eurojust.europa.eu

Internetska stranica: www.eurojust.europa.eu

Godišnje izvješće za 2014.

Godišnje izvješće Eurojusta za 2014. prevedeno je s engleskog izvornika na hrvatski

Prijevod Eurojustovog godišnjeg izvješća za 2014. na hrvatski jezik nije potvrđen od strane hrvatskog ureda pri Eurojustu. U slučaju nejasnoća predlaže se usporedba s engleskim izvornikom.

Eurojustov je cilj poticanje i unapređivanje koordinacije istraga i kaznenih progona, te suradnje između nadležnih tijela u državama članicama u vezi s teškim oblicima prekograničnog kriminala

Sadržaj

Napomena u odnosu na Odluku o Eurojustu	5
Akronimi i kratice	5
Uvodna riječ	7
Izvršni sažetak	8
1. KRATAK PREGLED EUROJUSTA	12
1.1 Kratak pregled Eurojusta	13
1.2 Eurojust alati	13
1.2.1 Koordinacijski sastanci	13
1.2.2 Koordinacijski centri	17
1.2.3 Razmjena informacija i Eurojustov sustav CMS.....	19
1.2.4 Eurojust i zajednički istražni timovi.....	21
2. EUROJUST OBRADA PREDMETA.....	26
2.1 Eurojustov rad na predmetima u najčešćim vrstama kaznenih djela.....	27
2.1.1 Prijevarena.....	28
2.1.2 Korupcija.....	29
2.1.3 Kaznena djela na štetu financijskog interesa Europske unije.....	29
2.1.4 (Pokretne) skupine organiziranog kriminala.....	30
2.1.5 Trgovina drogama	31
2.1.6 Kibernetički kriminal.....	33
2.1.7 Nezakonito useljavanje	35
2.1.8 Terorizam.....	35
2.1.9 Trgovina ljudima	36
2.2 Eurojustova pomoć u ostalim područjima kaznenog djelovanja	38
2.2.1 Pranje novca	38
2.2.2 Kaznena djela protiv okoliša.....	38
2.2.3 Pomorsko piratstvo.....	38
2.2.4 Eurojustova osoba za kontakt za zaštitu djece.....	38
Operacija BlackShades - Predmet godine.....	39
2.3 Eurojustovi partneri.....	42
2.3.1 Partner za suradnju: Europol.....	42
2.3.2 Partner za suradnju: OLAF.....	42
2.3.3 Suradnja s agencijama za pravosuđe i unutarnje poslove	43
2.3.4 Treće zemlje i organizacije izvan Europske unije.....	44
3. IZAZOVI I NAJBOLJA PRAKSA.....	48
3.1 Uvod	49
3.2 Trgovina drogama	49
3.3 Kibernetički kriminal.....	51
4. EUROJUSTOV GODIŠNJI FOKUS: EUROPSKI UHIDBENI NALOG	52
5. EUROJUSTOVA UPRAVA.....	58

6. EUROJUST I MREŽE STRUČNJAKA.....	62
6.1 Europska pravosudna mreža.....	63
6.2 Mreža zajedničkih istražnih timova.....	63
6.3 Mreža za genocid	64
6.4 Savjetodavni forum.....	64
TEMA: OCJENJIVANJE I PERSPEKTIVE ZA BUDUĆNOST.....	66
PRAĆENJE ZAKLJUČAKA VIJEĆA	69
JAVNI PRISTUP DOKUMENTIMA.....	70
GRAFIKONI I BROJKE	
<i>Rad na predmetima od 2002. do 2014.</i>	<i>9</i>
<i>Bilateralni/multilateralni predmeti od 2010. do 2014.....</i>	<i>9</i>
<i>Bilateralni/multilateralni predmeti po državi članici</i>	<i>10</i>
<i>Države moliteljice/zamoljene države</i>	<i>10</i>
<i>Koordinacijski sastanci.....</i>	<i>16</i>
<i>Treće zemlje, partneri za suradnju i međunarodne organizacije uključene u koordinacijske sastanke</i>	<i>16</i>
<i>Koordinacijski centri</i>	<i>18</i>
<i>Broj predmeta u vezi s člankom 13.....</i>	<i>20</i>
<i>ZIT-ovi kojima Eurojust pruža potporu i glavne vrste kaznenih djela.....</i>	<i>21</i>
<i>Eurojustovo financiranje ZIT-ova (12. 2009. – 8. 2014.).....</i>	<i>23</i>
<i>Eurojustov rad na predmetima vezanim uz najčešće vrste kaznenih djela.....</i>	<i>27</i>
<i>Međunarodna suradnja u predmetu „BlackShades“.....</i>	<i>39</i>
<i>Glavne vrste kaznenih djela koja uključuju treće zemlje.....</i>	<i>44</i>
<i>Prvih deset trećih zemalja u Eurojustovom radu na predmetima</i>	<i>45</i>
<i>Predmeti po tužiteljima za vezu od 2010. do 2014.....</i>	<i>45</i>
<i>Eurojust contact points</i>	<i>46</i>
<i>Globalno medijsko praćenje</i>	<i>61</i>
<i>Posjeti internetskoj stranici.....</i>	<i>61</i>

Napomena u odnosu na Odluku o Eurojustu

Odluka o Eurojustu, Odluka Vijeća od 28. veljače 2002. kojom se osniva Eurojust s ciljem jačanja borbe protiv teških kaznenih djela, kako je zadnje izmijenjena Odlukom Vijeća 2009/426/PUP od 16. prosinca 2008. o jačanju Eurojusta, u ovom se izvješću naziva "Odlukom

o Eurojustu". [Objedinjena inačica Odluke o Eurojustu](#) koju je pripremilo Glavno tajništvo Vijeća isključivo u svrhu pružanja informacija dostupna je na našoj internetskoj stranici.

Akronimi i kratice

CMS	Sustav upravljanja predmetima
COSI	Stalni odbor Vijeća za operativnu suradnju u području unutarnje sigurnosti
EAW	Europski uhiđbeni nalog
EJN	Europska pravosudna mreža
ENCS	Eurojustov nacionalni koordinacijski sustav
EMPACT	Europska multidisciplinarna platforma za borbu protiv kaznenih djela
EPPO	Ured europskog javnog tužitelja
JIT	Zajednički istražni tim
JSB	Europsko zajedničko nadzorno tijelo
MASP	Višegodišnji strategijski plan
MLA	Uzajamna pravna pomoć
MOCG	(Pokretne) skupine organiziranog kriminala
MPJM	Bilten za pravosudno praćenje pomorskog piratstva
MTIC	Prijevarena povezana s PDV-om unutar Zajednice
OAP	Operativni akcijski plan
OCC	Dežurni koordinacijski ured
OCG	Skupina organiziranog kriminala
PIF	Zaštita financijskih interesa Europske unije
SOCTA	Procjena prijetnje od teškog i organiziranog kriminala
TCM	Bilten za praćenje presuda za terorizam
TE-SAT	Izvješće o situaciji i trendovima u području terorizma
UFEU	Ugovor o funkcioniranju Europske unije
THB	Trgovina ljudima

Eurojust, kao akter EU-a, je posvećen igranju uloge središta pravosudnih stručnih znanja i bliskom surađivanju sa svim uključenim partnerima

Uvodna riječ

Zadovoljstvo mi je predstaviti trinaesto godišnje izvješće Eurojusta. Izvješće pruža pregled djelovanja i glavnih aktivnosti Eurojusta, kao i njegovih doprinosa i potpore poboljšanju pravosudne suradnje među državama članicama Europske unije u 2014. godini. Eurojustovrad na predmetima raste svake godine, tako da ni ova godina nije bila izuzetak.

Broj predmeta za koje su države članice zatražile Eurojustovu pomoć povećao se za 14,5 %, tj. na 1 804 predmeta. Eurojustov jedinstveni alat, koordinacijski sastanci, doveo je 1 882 vanjskih stručnjaka u Eurojust, uključujući tužitelje, suce i policajce, radi pojednostavljivanja operacija, olakšavanja koordinacije i suradnje u strateškim i operativnim akcijama, kao i rješavanja pravnih i praktičnih poteškoća koje su posljedica razlika između 30 pravosudnih sustava u Europi. Pored toga, koordinacijski centri pružaju djelotvornu potporu u stvarnom vremenu.

Zajednički istražni timovi, zajedno s koordinacijskim sastancima i koordinacijskim centrima, pomažu državama članicama u prikupljanju i povezivanju vitalnih informacija povezanih s predmetima. Ovi alati omogućavaju brzu suradnju koja je usmjerena na rezultate.

Eurojust nastavlja pružati potporu u uspostavi i vođenju zajedničkih istražnih timova, pri čemu se broj zajedničkih timova koje Eurojust podupire povećao za više od 20 %. Broj zajedničkih istražnih timova koje Eurojust financira se također značajno povećao, što pokazuje da sve države članice koriste ovaj alat sve više i više.

U ovogodišnjem izvješću središnji godišnji cilj je stavljen na europski uhidbeni nalog, kao i izazove i najbolju praksu u predmetima povezanim s trgovinom drogama i kibernetičkim kriminalom. Eurojust je održao tri seminara: o trgovini drogama, kibernetičkom kriminalu i europskom uhidbenom nalogu. Seminar o trgovini drogama bio je

posvećen nadziranom isporukama, novim psihoaktivnim tvarima i (pre)prekursorima, seminar o kibernetičkom kriminalu bio je posvećen zakonitosti dokaza, a seminar o europskom uhidbenom nalogu bio je posvećen problemima i najboljoj praksi u djelovanju europskog uhidbenog naloga. Ova područja stavljaju značajne izazove i poteškoće pred stručnjake te moramo blisko surađivati u svrhu iznalaženja djelotvornih rješenja.

Također ćemo se usredotočiti na predmet povezan s kibernetičkim kriminalom, BlackShades, jedan od uspješnih slučajeva u 2014. Ovi uspjesi rezultat su većeg priznavanja i primjene koje Eurojust doživljava, o čemu svjedoči povećanje obrađenih predmeta.

Neprekidan napredak postižemo u podupiranju i ojačavanju koordinacije i suradnje između nacionalnih istražnih tijela i tijela za pravosudni progon država članica u rješavanju predmeta teškog oblika prekograničnog kriminala, kao i u poboljšanju suradnje s trećim zemljama. U 2014. Eurojust je potpisao sporazum o suradnji s Moldavijom, ojačao svoj odnos s agencijama za pravosuđe i unutarnje poslove te je potpisao dva memoranduma o razumijevanju: s Agencijom Europske unije za temeljna prava (FRA) i s Europskim centrom za praćenje droga i ovisnosti o drogama (EMCDDA).

Završen je šesti krug uzajamnih ocjenjivanja i Eurojust je usvojio akcijski plan za rješavanje preporuka. U 2014. je započeto i vanjsko ocjenjivanje. Ove procjene će pridonijeti djelotvornom i učinkovitom funkcioniranju Eurojusta.

Eurojust je izrazio dobrodošlicu šestorici novih nacionalnih članova, a u 2015. iščekujemo dolazak novog tužitelja za vezu iz Švicarske.

Za djelotvorno sprečavanje i borbu protiv teškog oblika prekograničnog kriminala i terorizma nužan je multidisciplinarni pristup zasnovan na pojačanoj razmjeni informacija između različitih aktera i povećanoj primjeni dostupnih alata. Eurojust, kao akter EU-a, je posvećen ulozi centra pravne i pravosudne ekspertize te bliskoj suradnji sa svim angažiranim partnerima.

Nadam se da ćete uživati u čitanju ovog izvješća.

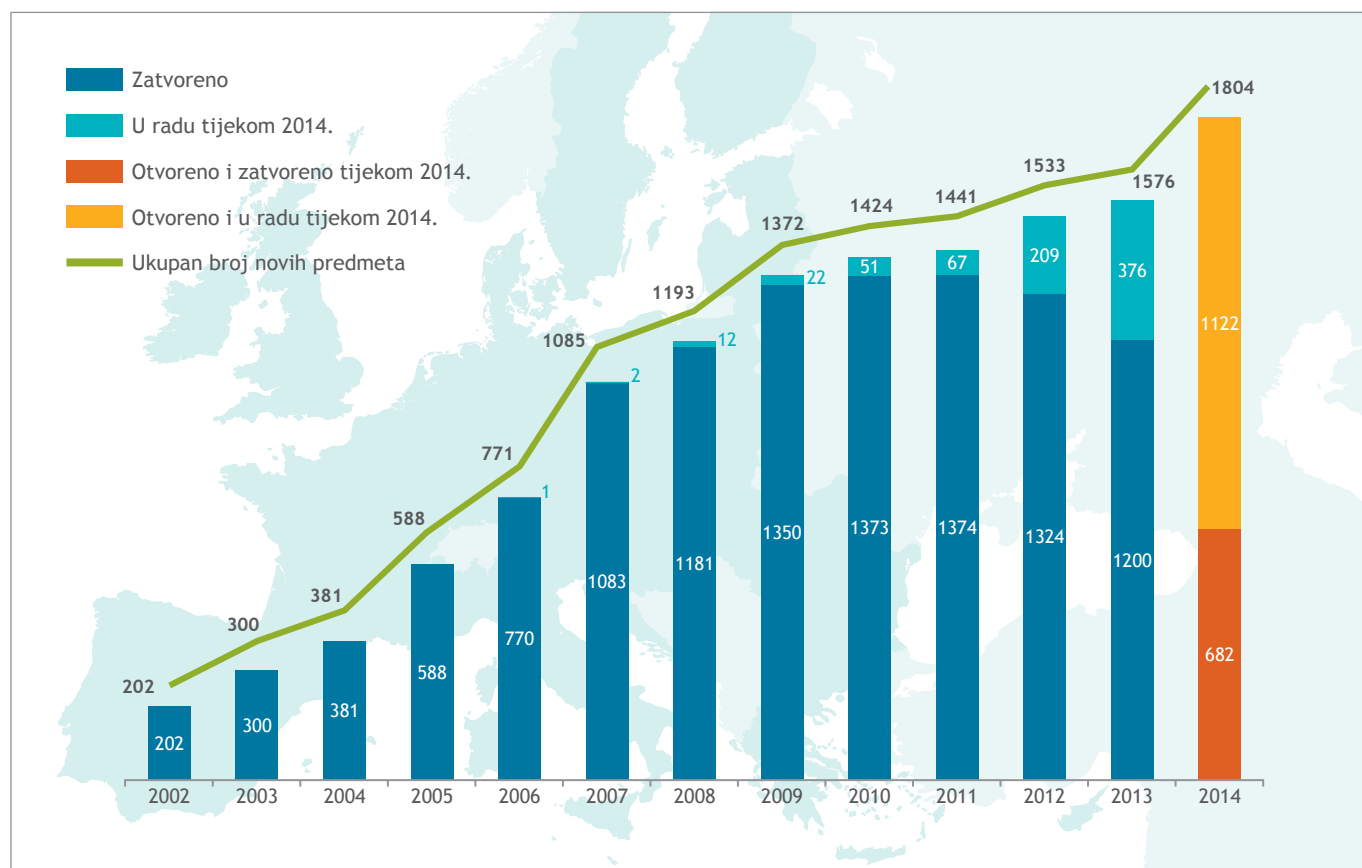

*Michèle CONINSX,
Predsjednica Eurojusta*

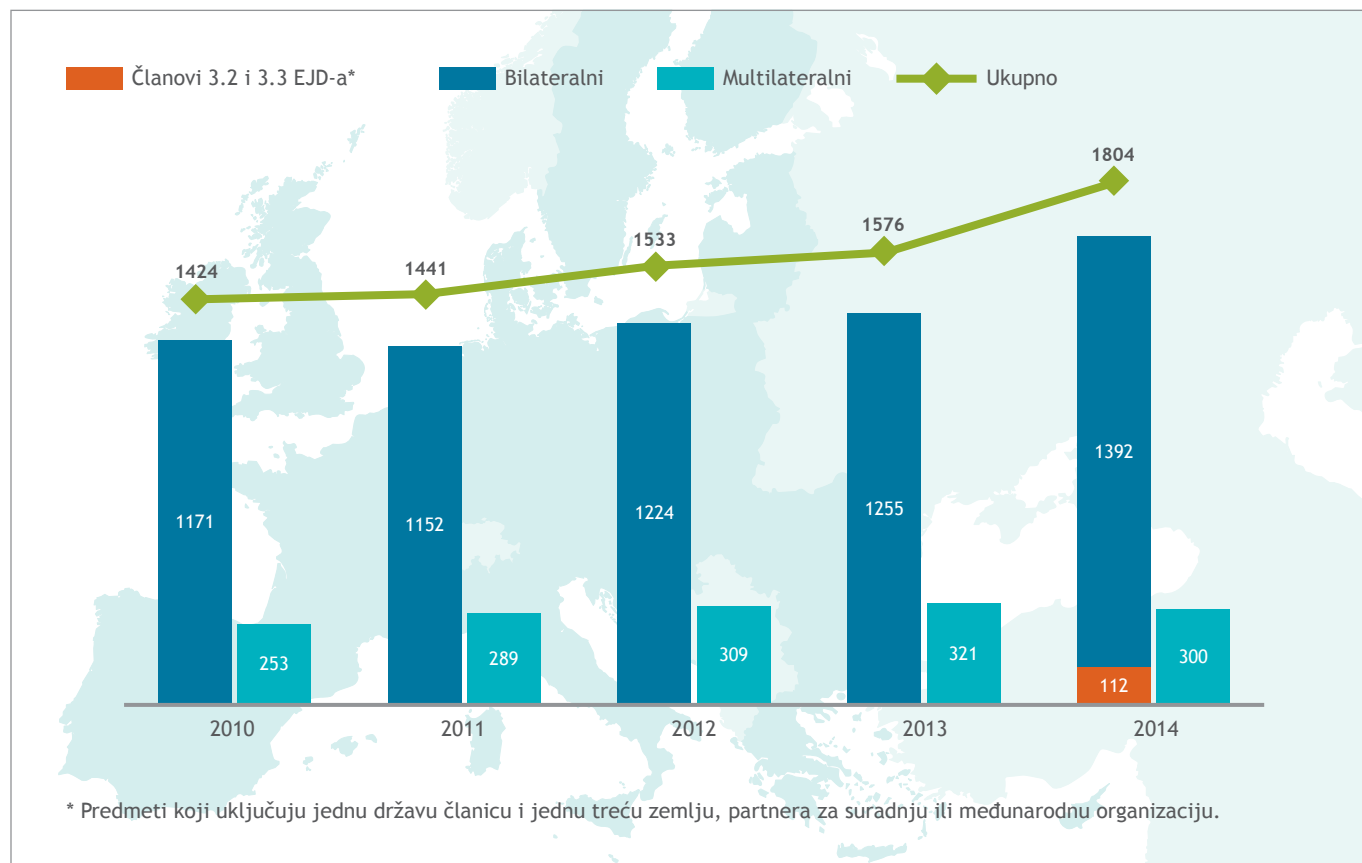
Izvršni sažetak

- ▶ **Broj predmeta** za koje su države članice zatražile Eurojustovu pomoć u borbi protiv teških oblika prekograničnog kriminala povećao se za 14,5 %, sa 1 576 predmeta u 2013. na 1 804 predmeta u 2014.
- ▶ Radi podupiranja koordinacije i suradnje između nacionalnih tijela korišteni su **koordinacijski sastanci** (197), **koordinacijski centri** (10) i **zajednički istražni timovi**, a povećalo se sudjelovanje Europol-a (98) i OLAF-a (3) na koordinacijskim sastancima. Broj zajedničkih istražnih timova koje podupire Eurojust iznosio je 122, od kojih su 45 novi, osnovani u 2014. Eurojust je pružio financijsku potporu 67 zajedničkih istražnih timova.
- ▶ Zabilježeno je povećanje **Eurojustovog rada na predmetima** u sljedećim vrstama kaznenih djela: trgovina drogama, prijevara, kibernetički kriminal, kaznena djela na štetu financijskog interesa Europske unije, nezakonito useljavanje, korupcija i pranje novca.
- ▶ U 266 slučajeva zatražena je Eurojustova pomoć u provedbi **europskih uhidbenih naloga**. Pored toga, Eurojust je fokusirao svoja djelovanja na europski uhidbeni nalog i izvijestio o svojem radu na predmetima i iskustvu te organizirao strategijski seminar na tu temu.
- ▶ Uspostavljene su **sigurne mrežne veze** sa šest zemalja članica, što je povećalo ukupni broj veza na 11, s ciljem olakšavanja sigurne razmjene informacija.
- ▶ Eurojust je sudjelovao u razvoju ciklusa politike za 2014. - 2017. te **operativnih akcijskih planova** za 2015. Također, Eurojust je u srpnju postavio člana Kolegija u Europskom centru za kibernetički kriminal.
- ▶ Eurojust je organizirao dva **strategijska seminara** u kombinaciji sa **sastancima Savjetodavnog foruma** u organizaciji grčkog predsjedanja i talijanskog predsjedanja:
 - *Europski uhidbeni nalog: Kojim putem naprijed?* i sedmi sastanak Savjetodavnog foruma 10. i 11. lipnja.
 - *Prema većoj suradnji u osiguranju oduzimanja i oduzimanju: pristup stručnjaka* i osmi sastanak Savjetodavnog foruma 11. i 12. prosinca.
- ▶ Eurojust je također organizirao tri **strategijska sastanka** i jedan **taktički sastanak**:
 - *Godišnji strategijski sastanak na temu terorizma* 4. lipnja i *taktički sastanak na temu terorizma* 5. lipnja.
 - *Strategijski sastanak na temu trgovine drogama* od 29. do 30. rujna.
 - *Strategijski sastanak, Kibernetički kriminal - odgovor na izazove 21. stoljeća*, 19. i 20. studenog.
- ▶ Eurojust je održao sastanak Eurojustovih osoba za kontakt i tužitelja za vezu 16. i 17. listopada te drugi sastanak nacionalnih predstavnika za Eurojust 27. studenog.
- ▶ Eurojust je, između ostalog, objavio Priručnik o kaznenim djelima povezanim s kemijskim, biološkim, radiološkim i nuklearnim
- ▶ oružjem i visokoučinkovitim eksplozivima, Bilten za praćenje presuda za terorizam i Izvješće o strategijskom projektu kaznenih djela protiv okoliša.
- ▶ Eurojust se u ovom godišnjem izvješću također bavi izazovima i najboljom utvrđenom praksom u pogledu nadziranih isporuka, novih psihoaktivnih tvari i (pre) prekursora, kao i prikupljanja i zakonitosti dokaza u predmetima povezanim s kibernetičkim kriminalom.
- ▶ Eurojust je potpisao Sporazum o suradnji s Moldavijom 10. srpnja, a Memorandum o razumijevanju s Europskim centrom za praćenje droga i ovisnosti o drogama 15. srpnja i Agencijom Europske unije za temeljna prava 3. studenog.
- ▶ **Eurojustov proračun** za 2014. iznosio je 33,6 milijuna eura. Izvršenje proračuna iznosilo je 99,8 %.
- ▶ Šesti krug uzajamnih ocjenjivanja zaključen je i Vijeće je usvojilo završno izvješće u prosincu. Projekt vanjskog ocjenjivanja, sukladno članku 41 Odluke o Eurojustu, pokrenut je u 2014.
- ▶ Eurojust je objavio svoju novu **Višegodišnju strategiju za 2016. - 2018.**
- ▶ Kolegij je u travnju pridonio pismenim putem nacrtu Uredbe o Eurojustu. Vijeće je u prosincu usvojilo djelomični opći pristup ovom nacrtu.

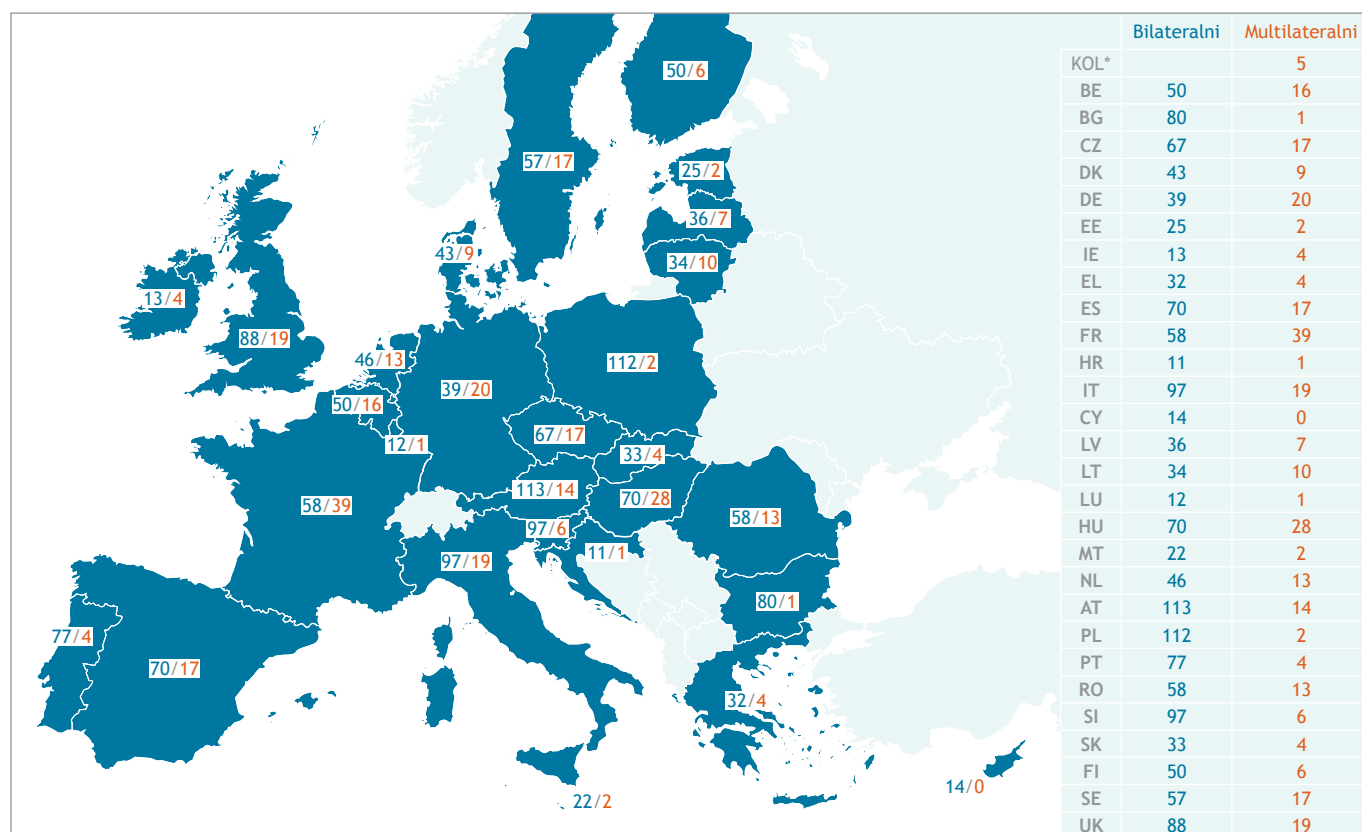
Rad na predmetima od 2002. do 2014.

Bilateralni/multilateralni predmeti od 2010. do 2014.

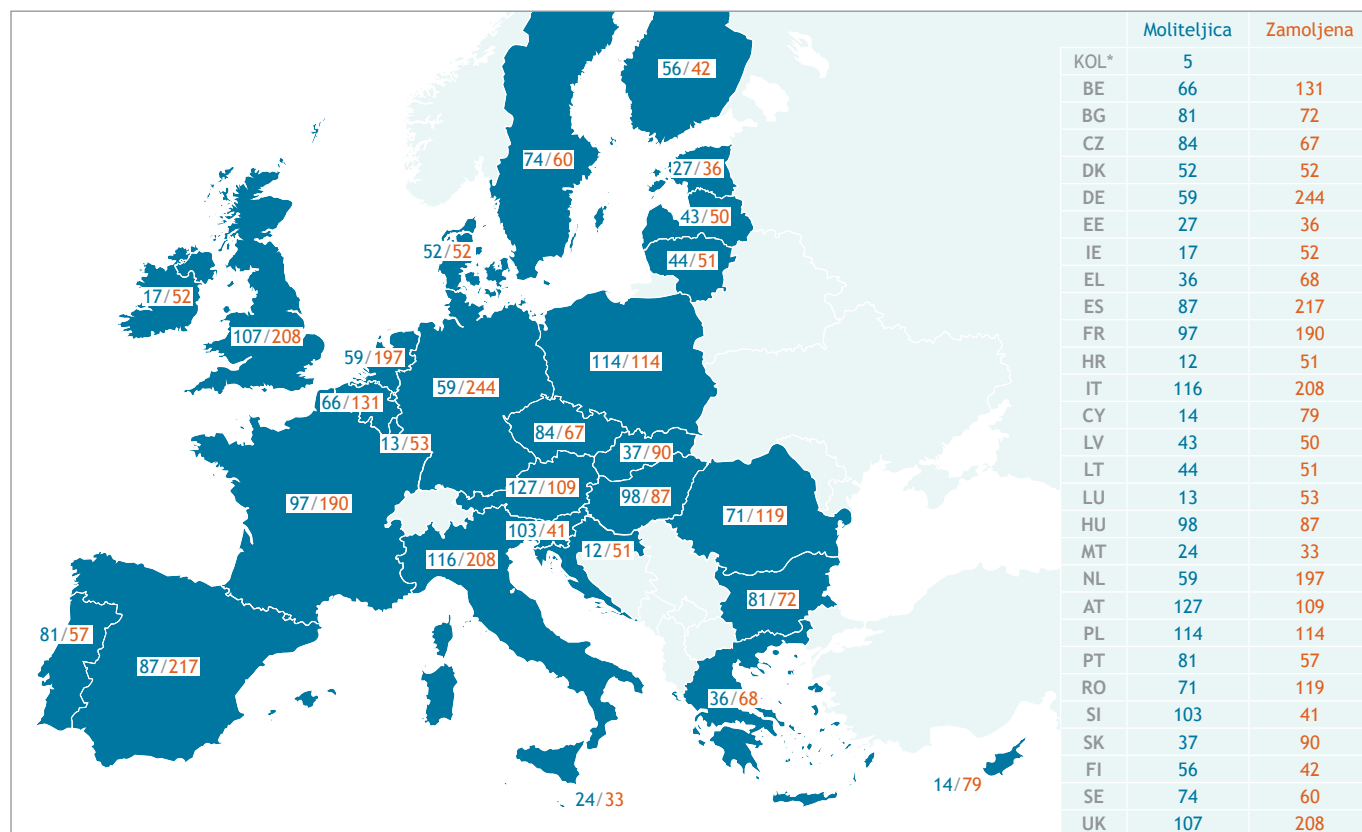

Bilateralni/multilateralni predmeti po državi članici

* Predmeti koje je registrirao Kolegij nisu uključeni na karti, već samo na tablici sa strane.

Države moliteljice/zamoljene države

* Predmeti koje je registrirao Kolegij nisu uključeni na karti, već samo na tablici sa strane.

Eurojust College of National Members 2014

Michèle Coninsx, Belgium

Kamen Mihov, Bulgaria

Lukáš Starý, Czech Republic

Jesper Hjortenber, Denmark

Klaus Meyer-Cabri, Germany

Raivo Sepp, Estonia

Frank Cassidy, Ireland

Nikolaos Ornerakis, Greece

Francisco Jiménez-Villarejo, Spain

Frédéric Baab, France

Josip Čule, Croatia

Francesco Lo Voi, Italy

Katerina Loizou, Cyprus

Gunārs Bundzis, Latvia

Laima Čekelienė, Lithuania

Olivier Lenert, Luxembourg

László Venczl, Hungary

Donatella Frendo Dimech, Malta

Han Moraal, Netherlands

Ingrid Maschl-Clausen, Austria

Mariusz Skowroński, Poland

António Cluny, Portugal

Daniela Buruiană, Romania

Malči Gabrijelčič, Slovenia

Ladislav Hamran, Slovak Republic

Harri Tiesmaa, Finland

Leif Görts, Sweden

Frances Kennah, UK

Kratak pregled Eurojusta

1.1 Kratak pregled Eurojusta

Što? Eurojust je jedinica Europske unije za pravosudnu suradnju. Eurojust je tijelo Europske unije osnovano 2002. godine i cilj mu je poticanje i unapređivanje koordinacije istraga i kaznenih progona te suradnje između nadležnih tijela država članica u vezi s teškim oblicima prekograničnog kriminala, naročito ako je organiziran. Na zahtjev države članice Eurojust također može pomoći u istragama i kaznenim progonima koji se tiču određene države članice i države koja nije članica EU, ako je zaključen sporazum o suradnji između Eurojusta i te države koja nije članica EU, ili postoji ključni interes za pružanje takve pomoći. Na zahtjev države članice ili Komisije, Eurojust također može pomoći u istragama i kaznenim progonima koji se tiču samo te države članice i Zajednice.

Tko? Eurojustov kolegij (Kolegij) se sastoji od 28 nacionalnih članova, koji su tužitelji, suci ili policajci ili imaju jednaku nadležnost, upućenih od svake države članice. Sjedište nacionalnih članova je Eurojust u Den Haagu.

Većini nacionalnih članova pomaže zamjenik i/ili pomoćnik. Eurojust podupire Uprava, a čine je tajništva Europske pravosudne mreže, Mreža stručnjaka o zajedničkim istražnim timovima (Mreža zajedničkih istražnih timova) i Europska mreža osoba za kontakt u odnosu na osobe odgovorne za genocid, zločine protiv čovječnosti i razne zločine (Mreža za genocid). Pored toga, u Eurojustu su trenutno postavljeni tužitelji za vezu iz Norveške i SAD-a. Ukupan broj osoba koje rade u Eurojustu, uključujući članove Kolegija, iznosi oko 350.

Kako? Ključne uloge i ovlasti Eurojusta uključuju odgovaranje na zahtjeve za pomoć od nadležnih nacionalnih tijela država članica. Zauzvrat, Eurojust može zatražiti od država članica da pokrenu istragu ili kaznenog progona za određena djela. Nacionalni članovi obavljaju mandat u Eurojustu radi koordinacije rada nacionalnih tijela u svakoj fazi kaznene istrage i progona.

Koordinacijski sastanci Koordinacijski sastanci predstavljaju jedinstven i djelotvoran alat u pravosudnoj suradnji. Oni združuju tijela za provedbu zakona i pravosudna tijela iz država članica i trećih zemalja te omogućuju obaviještene i ciljane operacije u predmetima prekograničnog kriminala. Na koordinacijskim sastancima moguće je riješiti pravne i praktične poteškoće koje su posljedica razlika između 30 postojećih pravosudnih sustava u Europskoj uniji.

Koordinacijski centri Koordinacijski centri igraju vrlo važnu ulogu u operacijama jer potječu potporu u stvar-

nom vremenu, tijekom zajedničkih akcijskih dana, koordinaciju i neposredno praćenje oduzimanja, uhićenja, pretrage doma/tvrtke, odluke za osiguranje oduzimanja i ispitivanje svjedoka.

Zajednički istražni timovi Eurojust pruža financijska sredstva i stručnost za uspostavu i operativne potrebe zajedničkih istražnih timova. Zajednički istražni tim se sastoji od tužitelja, sudaca i tijela za provedbu zakona. Zajednički istražni timovi se uspostavljaju na određeno razdoblje i u određenu svrhu putem pismenog sporazuma između uključenih država i oni omogućavaju provođenje kaznenih istraga u jednoj ili više uključenih država na mnogo djelotvorniji način.

Vanjski odnosi Eurojustov se rad zasniva na snažnim odnosima s nizom partnera. Na osnovi sporazuma naročito bliska suradnja je uspostavljena s nacionalnim tijelima i institucijama EU-a i partnerima, a to su: Europska komisija; Europska pravosudna mreža (EJN); Europol; Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF), Europska agencija za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama država članica Europske unije (Frontex); Europski centar za praćenje droga i ovisnosti o drogama (EMCDDA); Europska visoka policijska škola (CEPOL), Europska mreža za pravosudno osposobljavanje (EJTN), Agencija Europske unije za temeljna prava (FRA) i međunarodna tijela: INTERPOL, Ibero-američka mreža za međunarodnu pravosudnu suradnju (IberRed) i Ured Ujedinjenih naroda za drogu i kriminal (UNODC). Pored toga, Eurojust je upravo potpisao sporazume o suradnji s Lihtenštajnom, Švicarskom, bivšom jugoslavenskom Republikom Makedonijom, SAD-om, Norveškom, Islandom i Moldavijom.

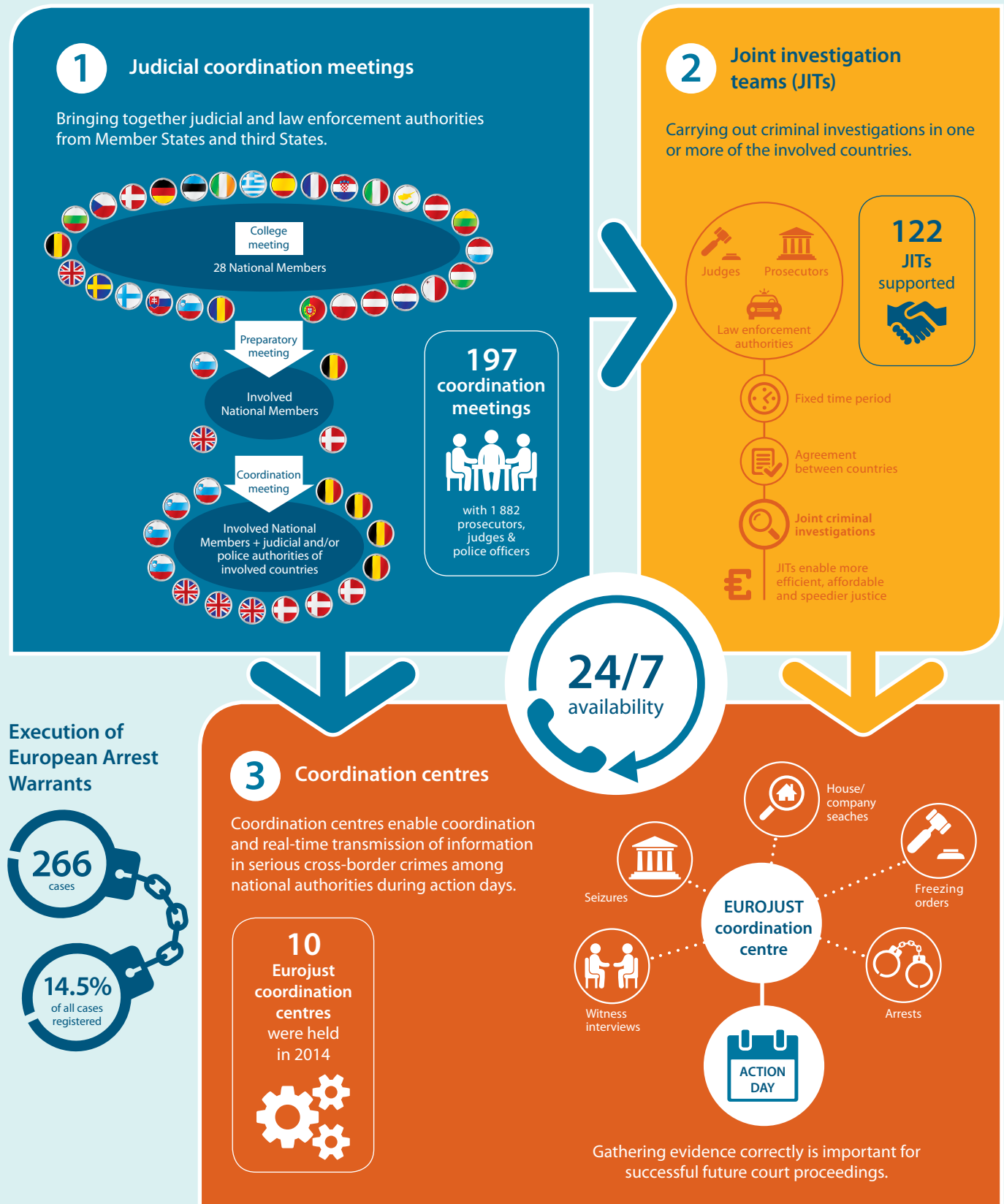
1.2 Eurojust alati

1.2.1 Koordinacijski sastanci

Eurojustovi koordinacijski sastanci predstavljaju jedinstven alat na području međunarodne suradnje u kaznenim pitanjima. Pružanjem pravne i praktične ekspertize, kao i materijalne potpore (npr. sobe za sastanke, visokokvalitetne usluge tumačenja, naknada putnih troškova za najviše dva sudionika po zemlji, smještaj), Eurojust združuje pravosudna i istražna tijela iz država članica i trećih zemalja i ide korak dalje od nekad revolucionarnog načela izravne komunikacije između pravosudnih tijela te njeguje uzajamno povjerenje.

Eurojust at work

Eurojust's core business is to assist the competent authorities of EU Member States when they deal with serious cross-border organised crime.

U neformalnom ali profesionalnom radnom okruženju istražitelji, tužitelji i suci mogu izravno razmjenjivati informacije o povezanim istragama te, bez jezičnih prepreka, mogu raspravljati i dogovarati se na licu mjesta o strategijama za poboljšanje koordinacije istraga (npr. planiranjem zajedničkog akcijskog dana, eventualno uz potporu koordinacijskog centra, uspostavljanjem zajedničkog istražnog tima, utvrđivanjem sukoba nad-

Primjer predmeta

Jedna skupina organiziranog kriminala se sumnjičila za aktivnosti krađe informacija o platnim karticama s prodajnih mjesta i bankomata u različitim europskim državama i prijevorno podizanje novca pomoću praznih kartica (koje se, između ostaloga, odvijalo u Kambodži, Panami, Ekvadoru i Kolumbiji). Rumunjski ured pri Eurojustu organizirao je koordinacijski sastanak da provjeri je li ova skupina organiziranog kriminala djelovala u Francuskoj, Njemačkoj, Švedskoj, Norveškoj i Španjolskoj, te jesu li istrage pokrenute u tim državama. Zbog činjenice da su dva rumunjska slučaja bila povezana, istraga je bila pod određenim pritiskom; kako bi kazneni progon bio uspješan, bila je važna bliska suradnja i koordinacija akcija s uključenim državama.

Na koordinacijskom sastanku razmijenjene su informacije o predmetima u državama članicama te se raspravljalo o dodatnim koracima radi omogućavanja provedbe zahtjeva za uzajamnu pravnu pomoć koje je Rumunjska poslala. U pogledu zahtjeva za uzajamnu pravnu pomoć upućenih Ujedinjenom Kraljevstvu za lociranje osumnjičenih i provođenje presretanja telefonskih poziva, tijela Ujedinjenog Kraljevstva su pojasnila da je potreban dodatni zahtjev za uzajamnu pravnu pomoć. Njemačka su tijela objasnila da tužitelj treba pokrenuti predmet u Njemačkoj kako bi se osiguralo da se informacije koje se razmijene na razini provedbe zakona mogu koristiti u rumunjskim sudskim postupcima. Ta informacija je bila od važnosti za rumunjske postupke.

Na koordinacijskom sastanku Eurojust je istaknuo kretanja skupine organiziranog kriminala po Europi i zemljama koje je skupina tek nedavno uzela za metu, podvlačeći potrebu za daljnjom istragom.

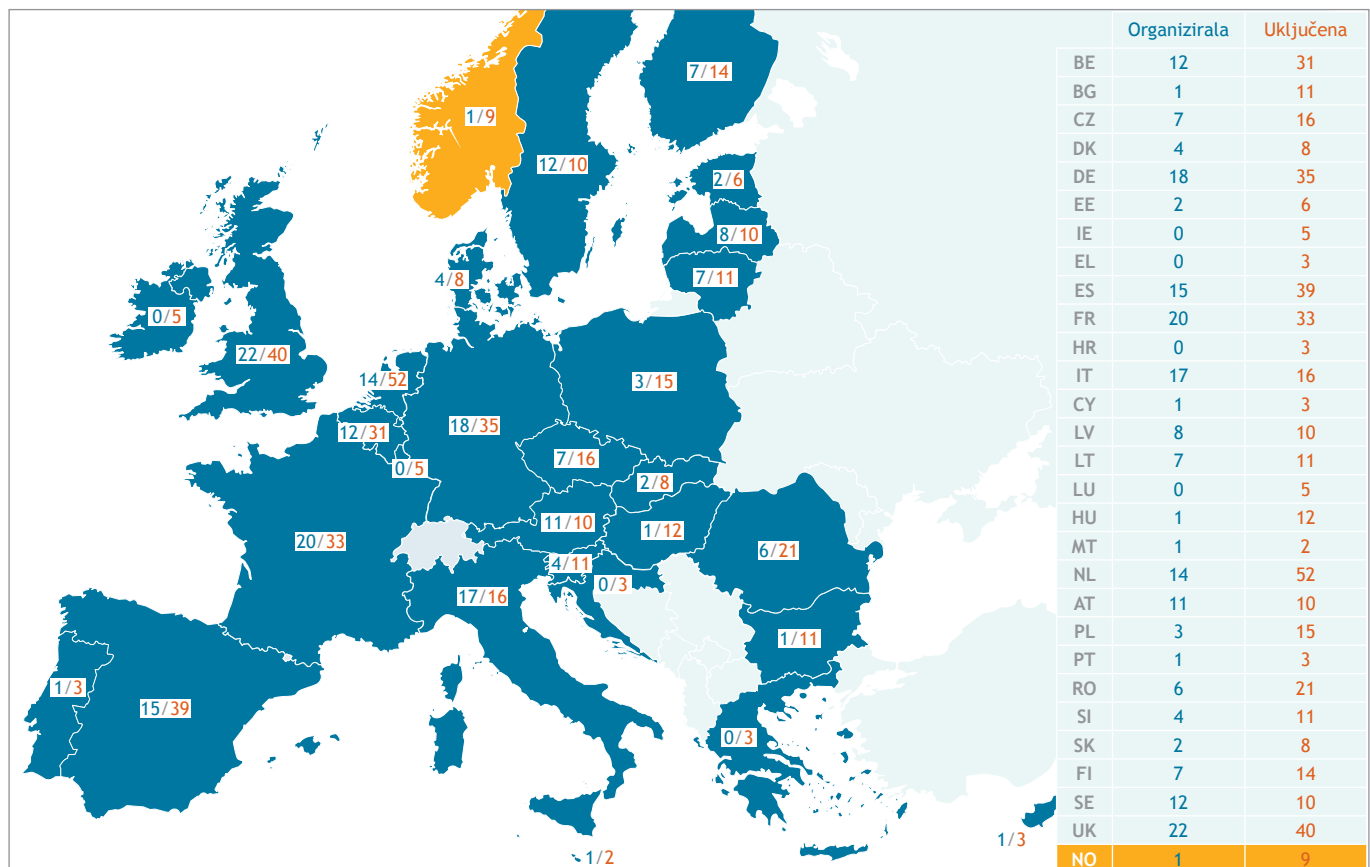
Slučaj je 2014. bio u tijeku.

ležnosti i dogovorom kako spriječiti ili riješiti te sukobe eventualnim prijenosom postupaka, ili jednostavno istraživanjem načina za sprječavanje ili rješavanje problema prilikom provedbe zahtjeva za uzajamnu pravnu pomoć ili instrumenta uzajamnog priznavanja). Pored operativnih pitanja raspravlja se ili se učinkovito rješavaju pravni izazovi (npr. pravosudno korištenje informacija koje je razmijenila policija, pravila bankarske tajne, pravno savjetovanje prilikom razgovora). Na taj način nacionalna tijela primaju pomoć od visokokvalificiranih stručnjaka, od kojih su većina i sami tužitelji i suci, koji mogu pružiti stručna znanja koja su stekli tijekom rada u Eurojustu i pružiti potporu svojim nacionalnim tijelima kroz sveobuhvatnu analizu različitih istraga, što daje potpuniju sliku u koji se svaki dio slagalice uklapa i otkriva prethodno neotkrivenu ili zanemarenu dimenziju njihovog rada.

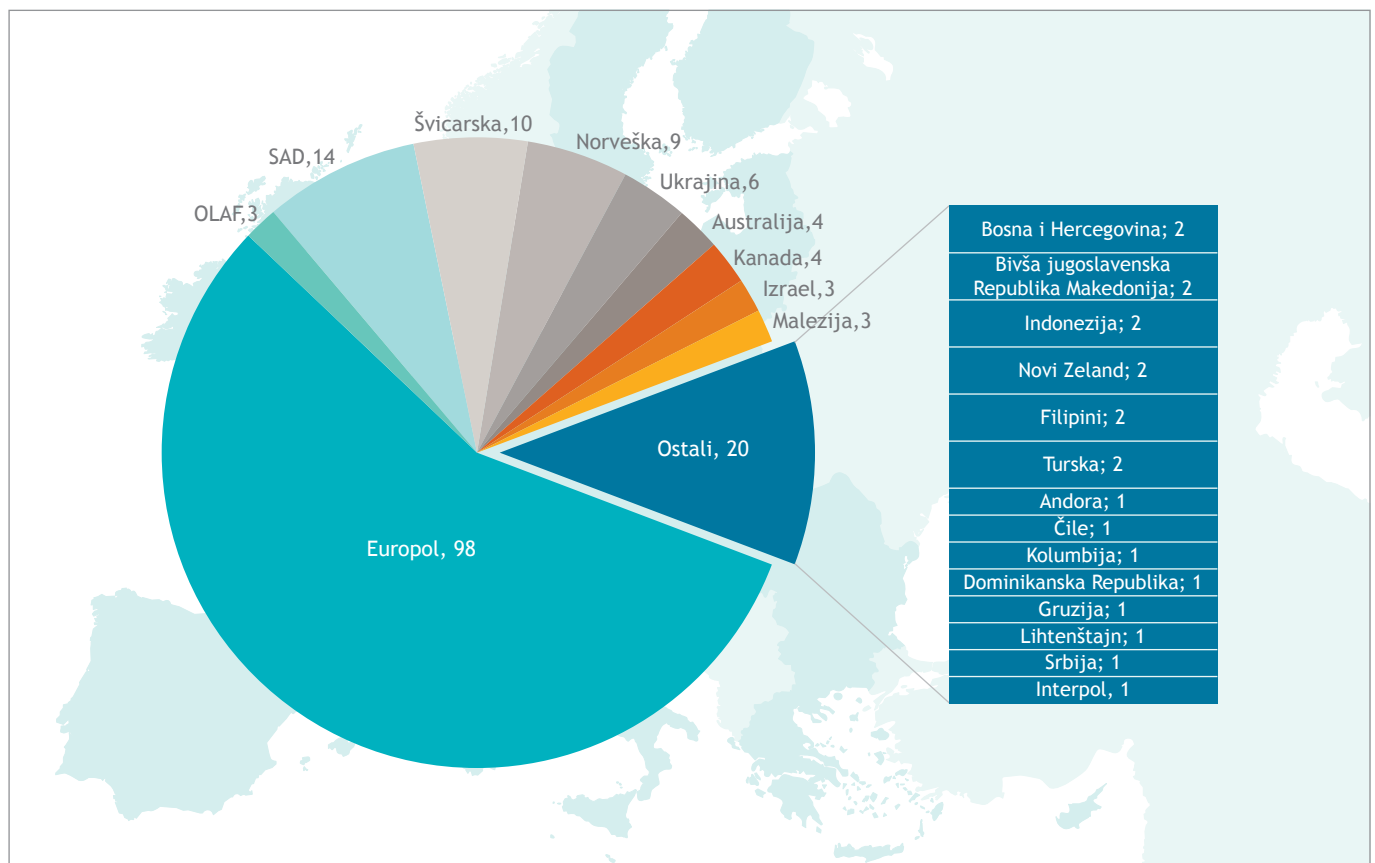
Eurojust je svjestan jedinstvenosti i djelotvornosti ovog alata te stoga stalno radi na njegovom promicanju i poboljšanju. 2014. godine se broj koordinacijskih sastanaka održanih u Eurojustu stabilizirao nakon značajnog porasta u 2011. Ujedinjeno Kraljevstvo, Francuska i Njemačka bile su najčešće države članice moliteljice, dok su najčešće zamoljene države članice bile Nizozemska i Ujedinjeno Kraljevstvo. Od 41 koordinacijskog sastanka koji je uključivao treće zemlje većina ih se odnosila na SAD, Švicarsku i Norvešku. Europol je sudjelovao na 98 takvih sastanaka, OLAF na tri, a INTERPOL na jednom.

Činjenica da je održan nešto manji broj koordinacijskih sastanaka dok je Eurojust registrirao više predmeta odražava neprekidni napor koji Eurojust ulaže u promicanje i poboljšanje ovog alata, birajući predmete za koje je koordinacijski sastanak pogodan. Ponekad je najbolje ne organizirati koordinacijski sastanak za određeni predmet jer se Eurojustovi ciljevi mogu postići na jeftinije načine. S druge strane, kada je koordinacijski sastanak neophodan, često se koriste organizacijski alati i alati za troškove, kao što su: (a) sastanci pod koordiniranim predsjedanjem, gdje dva nacionalna ureda održavaju zajednički sastanak i rješavaju dva povezana predmeta; (b) sastanci koje održava jedan nacionalni ured za rješavanje više povezanih predmeta istovremeno; i (c) video-konferencije, koje su tijekom 2014. omogućili sudionicima da prisustvuju na devet koordinacijskih sastanaka.

Kolegij je 8. travnja usvojio *Smjernice o povjerljivosti i objavi podataka unutar okvira Eurojustovih koordinacijskih sastanaka* radi pružanja pomoći u rješavanju osjetljivih pravih pitanja koja se javljaju na koordinacijskim sastancima.

Treće zemlje, partneri za suradnju i međunarodne organizacije uključene u koordinacijske sastanke

Primjer predmeta

Belgijska su tijela istraživale jednu skupinu organiziranog kriminala koja je djelovala u Belgiji, Bugarskoj, Nizozemskoj i Rumunjskoj. Skupina organiziranog kriminala je navodno počinila prijevaru velikih razmjera, uključujući povredu prava socijalne sigurnosti. Od 2007. godine nizozemski i rumunjski državljani nezakonito su zaposlili oko 100 rumunjskih radnika u belgijskom građevinskom sektoru, pri čemu je bio umiješan niz belgijskih i bugarskih tvrtki. Nekoliko je belgijskih građevinskih tvrtki bilo osumnjičeno za zapošljavanje ovih rumunjskih radnika kršeći zabranu privremenog smještaja radnika. Rumunjske su radnike prividno ustupile nizozemske tvrtke preko bugarskih poduzeća ili su bili lažno registrirani kao samozaposlene osobe u belgijskim tvrtkama.

Eurojust je bio domaćin dvaju koordinacijskih sastanka na zahtjev Belgije. Na prvom sastanku u svibnju 2013. godine belgijska su tijela pojasnile aktivnu belgijsku istragu. Iako je u predmet bilo umiješano više država, sastanak je pokazao da su istrage pokrenute samo u Belgiji i, prema tome, da se kazneni progoni vjerojatno neće pokretati u ostalim državama. Pored toga, provedba belgijskog zahtjeva za uzajamnu pravnu pomoć upućenog Nizozemskoj bila je predmet izmjene. Nizozemska su tijela pojasnila dodatne potrebne informacije. Bugarska su tijela objasnila da zahtjev za informacijama u vezi s bugarskim bankovnim računima zahtijeva suglasnost Vrhovnog suda prije izvršenja, zbog pravila tajnosti koja važe u Bugarskoj.

Na drugom sastanku u veljači 2014. procijenjeni su praktični i pravni izazovi uključeni u provođenje istovremenih ispitivanja i pretraga u svim uključenim državama članicama u jednom danu. Jedna od mogućih pravnih prepreka ticala se ispitivanja u Nizozemskoj koja je trebalo obaviti u prisutnosti belgijskog istražitelja. Ove su okolnosti dale razloga za zabrinutosti u pogledu usklađenosti mjere s precedentnim pravom koje je uspostavio Europski sud za ljudska prava u predmetu *Salduz* i koje je propisao Belgijski zakon o *Salduzu*. Po ovom zakonu osumnjičeni ima pravo na pravnog savjetnika prilikom prvog (policijskog) ispitivanja.

Prepoznavajući moguće posljedice ovog zakona na korištenje saslušanja kao dokaza, sudionici su se dogovorili da će se belgijski istražni sudac uputiti zahtjev po službenoj dužnosti za prisutnošću odvjetnika tijekom ispitivanja. Nakon što su procijenili mogući rezultate istovremenih akcija, sudionici su također odlučili organizirati zajednički akcijski dan u travnju 2014. i uspostaviti koordinacijski centar u Eurojustu.

Cilj zajedničke operacije bio je sprječavanje dosluha i uništavanja dokaza te zaustavljanje dodatnih gubitaka za belgijska i nizozemska tijela. Rezultati istovremenih pretraga bili su: 19 pretraga domova, 30 pretraga gradilišta i 42 ispitane osobe.

1.2.2 Koordinacijski centri

Koordinacijski centri nude jedinstvenu mogućnost za razmjenu informacija u stvarnom vremenu i centraliziranu koordinaciju istovremene provedbe, između ostalog, uhitbenih naloga te pretraga i oduzimanja u različitim državama. Koordinacijski centri ubrzavaju pravodobni prijenos dodatnih informacija koje su hitno potrebne za provedbu takvih mjera i novoizdanih zahtjeva za uzajamnu pravnu pomoć.

U Eurojustu je uspostavljeno deset koordinacijskih centara radi pružanja potpore danima zajedničkih akcija, a organizirale su ih Belgija (1), Francuska (1), Fin-

ska (1), Češka Republika (1), Španjolska (2), Italija (2) i Nizozemska (2), uz sudjelovanje drugih država članica, uključujući Belgiju (4) i Ujedinjeno Kraljevstvo (4). Europol (9) i SAD (2) su također sudjelovali u nekoliko ovih zajedničkih akcijskih dana.

Ciljane vrste kriminala uključivale su obmanjivanje i prijevaru, kibernetički kriminal, nezakonito useljavanje i trgovinu drogama.

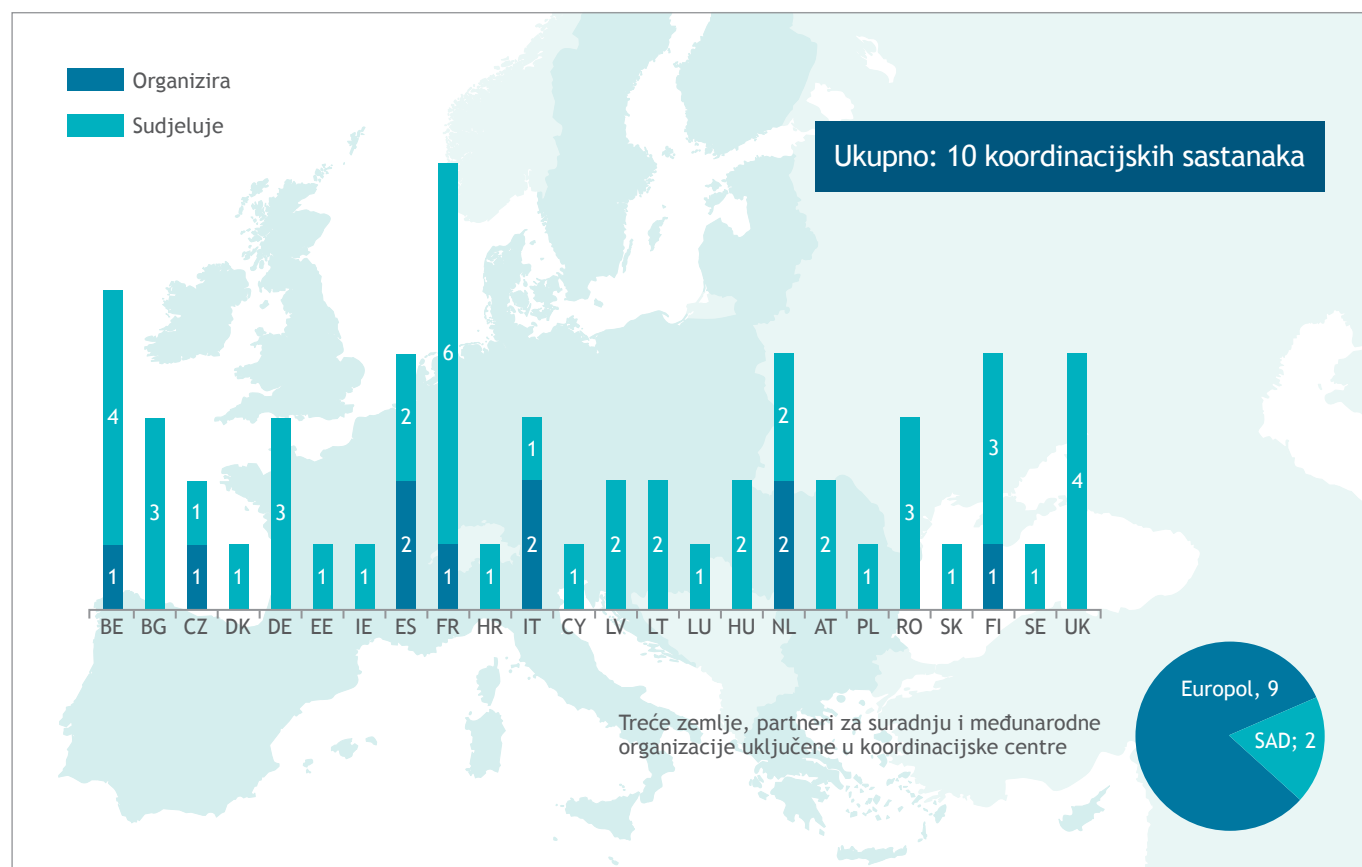
Deset koordinacijskih centara održanih 2014., u usporedbi sa sedam u 2013, pokazuju rastuću popularnost ovog operativnog alata među domaćim tijelima i nacio-

nalnim uredima Eurojusta u borbi protiv prekograničnog kriminala u Europi. Ove zajedničke operacije koje uključuju nacionalna tužiteljska tijela dodatno potvrđuju dodanu vrijednost Eurojusta.

Pored svojstvene operativne dodane vrijednosti, koordinacijski centri mogu igrati važnu ulogu u razvoju pravo-

sudne dimenzije predmeta, naročito u olakšavanju predviđanja i pravovremenog rješavanja složenih pravnih pitanja koja nastaju prije i tijekom zajedničkih akcijskih dana, kao što su pitanja koja proizlaze iz različitih domaćih pravnih okvira oduzimanja i oduzimanja imovine ili postupovnih zahtjeva uspostavljenih na nacionalnoj razini za provedbu europskih uhiđenih naloga.

Koordinacijski centri

Primjer predmeta

Otkriveno je da mreža od nekoliko skupina organiziranog kriminala provodi sofisticiranu shemu "karusel" prijevara s alkoholnim pićima u različitim državama članicama. Alkoholnim pićima se trgovalo diljem Europe kroz zrcalna ili fantomska kretanja sankcionirana krivotvorenim elektroničkim pratećim dokumentima radi prikrivanja njihovog krajnjeg odredišta, većinom Ujedinjenog Kraljevstva, gdje su pića stavljana na tržište. Iznos utajene trošarine se procjenjuje na desetine milijuna eura. Talijanski predmet (Operacija koktel) registriran je u travnju 2013. i uključivao je Belgiju, Francusku, Njemačku, Nizozemsku, Rumunjsku, Španjolsku i Ujedinjeno Kraljevstvo.

Predmet se razvio u dvije faze. Tijekom prve faze u 2013. godini Eurojust je prikupio i analizirao operativne informacije od nacionalnih tijela (npr. carine i tijela za provedbu zakona) radi otkrivanja *modus operandi* i obrazaca kriminalnog djelovanja skupina organiziranog kriminala te predstavljanja mogućih opcija za pravosudni odgovor. Pored toga, Eurojust je koordinirao izdavanje i provedbu zahtjeva za uzajamnu pravnu pomoć i organizirao dva koordinacijska sastanka.

Tijekom druge faze u 2014. godini Eurojust je koordinirao pravosudni odgovor koji se odvijao na nacionalnoj razini protiv skupina organiziranog kriminala kroz organiziranje dva koordinacijska centra koji su pružali potporu za dva različita dana zajedničke akcije, u šestomjesečnom razdoblju.

Prvi koordinacijski centar u svibnju 2014. nastupio je nakon niza uhićenja i pljenidbi u Francuskoj i Njemačkoj i fokusirao se na mete u belgijskim istragama, što je dovelo do pet uhićenja, uključujući uhićenje vođa belgijske skupine organiziranog kriminala. Ostali rezultati su bili osiguravanje oduzimanja tri bankovna računa u Latviji, 23 pretrage i oduzimanja gotovine, računala, laptopa, mobilnih telefona, vozila i drugih predmeta visoke vrijednosti.

Drugi koordinacijski centar u studenom 2014. fokusirao se na mete u talijanskim kaznenim postupcima i doveo je do uhićenja 20 članova skupina organiziranog kriminala, uključujući vođe. Uhićenja su provedena na osnovi 14 nacionalnih uhiđbenih naloga izvršenih u Italiji i šest europskih uhiđbenih naloga izvršenih u Njemačkoj, Rumunjskoj i Ujedinjenom Kraljevstvu. Pored toga, pretraženo je 30 objekata i oduzeta su financijska sredstva i nekretnine (uključujući nekoliko bankovnih računa), oružje, računari, vozila, mobilni telefoni i dokumenti.

Dodana vrijednost ovog koordinacijskog centra postaje očigledna ako pogledamo okolnosti pod kojim je izvršena provedba europskog uhiđbenog naloga izdanog protiv jedne od glavnih meta u ovom predmetu, talijanskog državljanina s prebivalištem u Ujedinjenom Kraljevstvu. Sve pripreme za njegovo uhićenje na teritoriji Ujedinjenog Kraljevstva obavljene su tijekom dana zajedničke akcije. Međutim, kada su zajedničke operacije pokrenute, koordinacijski centar je saznao da je meta noć ranije otputovala u Španjolsku. Koordinacijski centar je odmah obavijestio španjolski ured, koji je pak odmah angažirao nadležna španjolska tijela u nastojanju da se locira meta. Španjolska tijela su aktivno tragala za metom, no nisu je uspjela pronaći. U ranim jutarnjim satima narednog dana, tijela Ujedinjenog Kraljevstva su saznala da se meta pojavila na popisu putnika na letu za London iz Španjolske, koji je trebao sletjeti na zračnu luku Gatwick. Ova informacija je odaslana talijanskim i španjolskim organima putem koordinacijskog centra. Tako je krug zatvoren i meta je uhićena na zračnoj luci Gatwick po dolasku iz Španjolske.

Izazovi u ovom predmetu bili su složenost prijevorne sheme koju su koristile skupine organiziranog kriminala, njihova sposobnost prijenosa velikih količina alkoholnih pića kroz države članice, gotovo neprimijećeno od strane tijela za provedbu zakona koja vrše istragu i različiti pravosudni sustavi uključeni u predmet. Tijekom koordinacijskih centara Eurojust je podupirao pravovremenu i zajedničku provedbu akcija kao što su uhićenja i oduzimanja, uz poštivanje postupovnog vremenskog slijeda i zahtjeva svake države članice. U oba koordinacijska centra Eurojust je postavio mobilni ured za dodatnu trenutnu potporu operaciji.

1.2.3 Razmjena informacija i Eurojustov sustav CMS

Razvoj i donošenje politika u vezi sa sustavom CMS

Sustav CMS je prilagođena baza podataka za pohranu i obradu podataka povezanih s predmetima. On olakšava Eurojustov rad na koordinaciji, omogućava uključenim strankama pristup i unakrsno referenciranje podataka, te olakšava praćenje zakonitosti obrade osobnih podataka.

Tijekom 2014. razvijene su dvije nadograđene inačice sustava CMS radi poboljšanja njegovih operativnih sposobnosti i upotrebljivosti. U prvoj polovici 2014. godine objavljen je sustav CMS 3.5 koji pruža širi raspon funkcija za unos i obradu podataka te povećanu usklađenost s pravilima o zaštiti podataka. Tijekom druge polovice 2014. razvijena je i testirana druga nadogradnja, inačica 4.0. Sustav CMS 4.0, za koji se očekuje da će biti lansiran početkom 2015. godine, pruža mogućnost za fleksibilan pristup sustavu CMS za različite kori-

sničke skupine i stvara preduvjet za pristup korisnika ENCS-a sustavu CMS. Ažurira automatski uvoz "pametnog" obrasca na temelju članka 13 i poboljšava vrijeme odziva sustava. Sljedeća inačica sustava CMS, CMS 4.1, koja će također biti implementirana 2015. godine, sadrži važno ažuriranje koje omogućava snimanje odluka na temelju članka 19 *Pravilnika za obradu i zaštitu osobnih podataka u Eurojustu*.

Kolegij je 2014. donio nove politike koje se tiču korištenja i održavanja sustava CMS. "Pristup unosu podataka", koji je donesen u srpnju, uvodi zajedničke standarde za unos podataka i jedinstvene metode rada koje će primjenjivati nacionalni uredi. "Holistički pristup", koji je donesen u listopadu, proširio je koncept sustava CMS tako da uključuje komponente koje su dodane sustavu u različitim fazama njegovog razvoja, te pruža osnovu za upravljanje održavanjem i izmjenama više komponenti sustava na jedinstven način.

"Pametni" obrazac na temelju članka 13

Članak 13 Odluke o Eurojustu zahtijeva od nacionalnih tijela da Eurojustu pruže sve potrebne informacije za obavljanje Eurojustovih operativnih zadataka. "Pametni" obrazac na temelju članka 13 je elektronički predložak koji je Eurojust razvio kako bi omogućio strukturirani prijenos

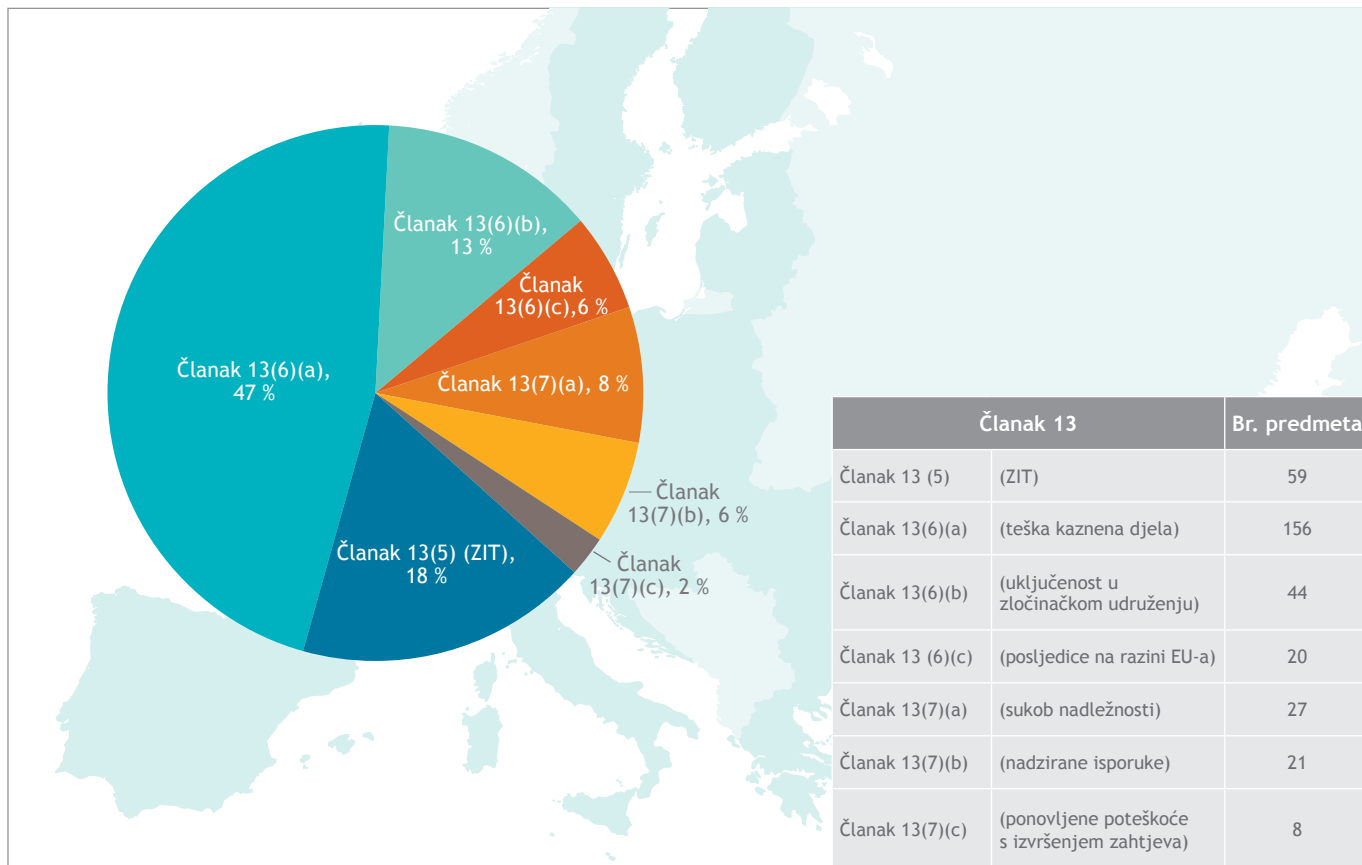
takvih informacija od nacionalnih tijela do Eurojusta. Tijekom 2014. Kolegij je pregledao primijenjeni postupak i stečena iskustva te raspravljao o mogućem putu napretka s Eurojustovom provedbom članka 13 Odluke o Eurojustu.

Potreba da se obrazac na temelju članka 13 učini jednostavnijim za nacionalna tijela naglašena je tijekom šestog kruga uzajamnih ocjenjivanja, a predstavljala je i jedan od ishoda drugog sastanka nacionalnih predstavnika za Eurojust održanog u studenom 2014. Tijekom 2014. donesene su tri ažurirane inačice obrasca. Ažuriranja su omogućila Hrvatskoj da pokrene i uveze obrazac u sustav CMS te su donijele niz prilagodbi u tekstu obrasca koje su poboljšale njegovu jasnoću. Krajem 2014. Eurojust je pokrenuo postupak za pojednostavljenje obrasca.

Uspostava veza između sustava ENCS i sustava CMS

Tijekom 2014. godine nastavljeni su radovi na implementaciji projekta sigurnih mrežnih veza. Ovaj se projekt fokusira na uspostavu sigurnog mrežnog povezivanja između Eurojusta i svake od 28 država članica. Veze između Belgije, Mađarske, Poljske, Slovenije, Finske i Švedske puštene su u rad, čime je ukupni broj država članica s uspostavljenom i operativnom sigurnom vezom porastao na 11 (veze s Bugarskom Češkom Repu-

Broj predmeta u vezi s člankom 13

blikom, Latvijom, Nizozemskom i Rumunjskom su već bile uspostavljene). Sigurne veze omogućavaju implementaciju zahtjeva koji proizlaze iz članka 12 (davanje pristupa CMS-u sustavu ENCS u svakoj državi članici) i članka 13 (razmjena "pametnih" PDF predložaka putem e-pošte) Odluke o Eurojustu i poboljšavanju sigurnu razmjenu informacija između Eurojusta i država članica.

1.2.4 Eurojust i zajednički istražni timovi

Zajednički istražni timovi predstavljaju djelotvoran operativni alat za tijela za provedbu zakona i pravosudna tijela u svrhu olakšavanja pravne pomoći u prekograničnim istragama. Sposobnost članova zajedničkih istražnih timova da dijele informacije izravno bez potrebe za formalnim zahtjevima te da izravno međusobno zatraže istražne mjere, kao i Eurojustova uključenost kroz izravnu potporu i pomoć, nastavljaju se pokazivati vrlo dragocjenim. Tijekom 2014. godine nacionalni članovi su pružili potporu za 122 zajednička istražna tima, od kojih je 45 novoosnovano tijekom 2014. Nacionalni članovi su sudjelovali ili kao nacionalna nadležna tijela ili u ime Eurojusta sukladno članku 9f Odluke o Eurojustu.

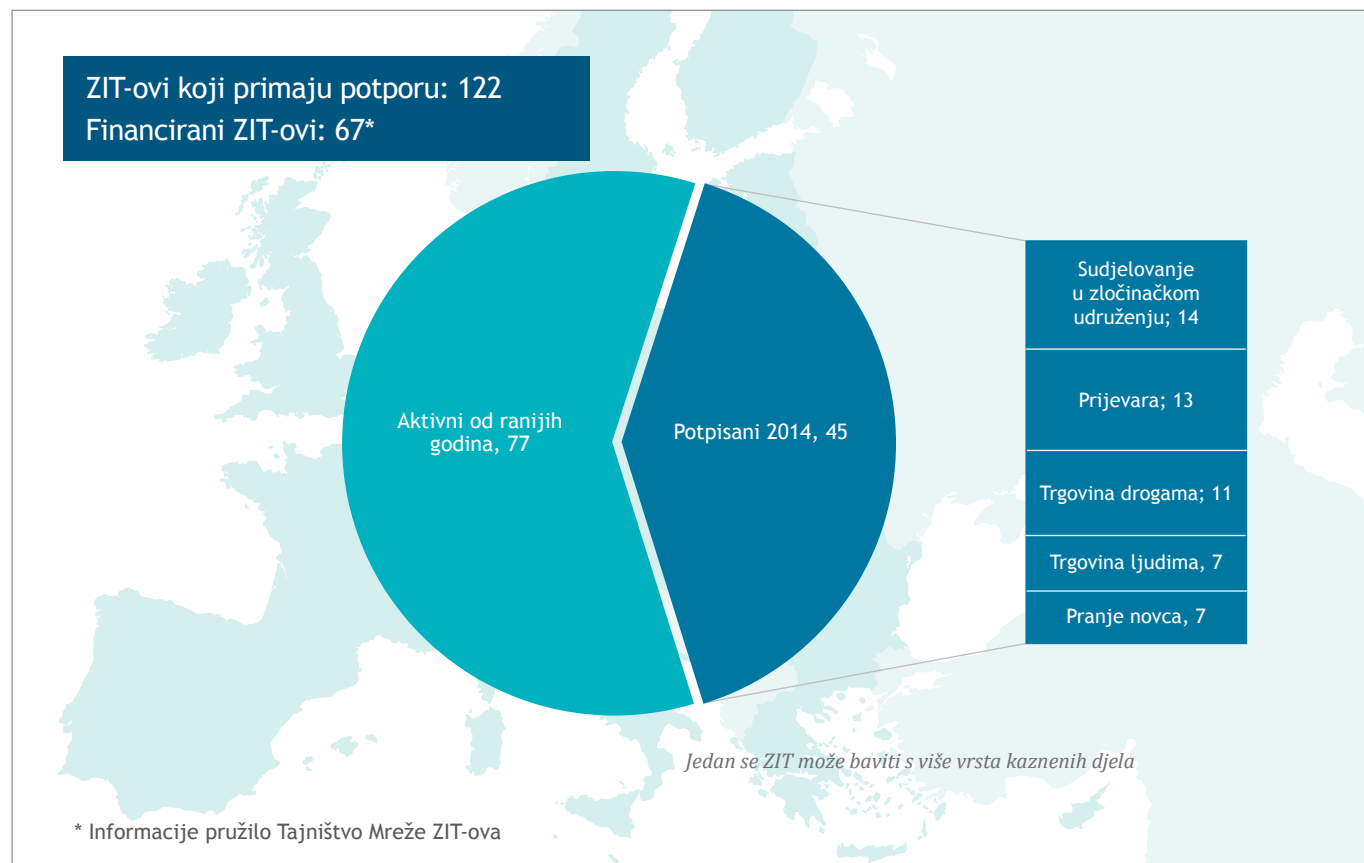
Sukladno članku 13 stavku 5 Odluke o Eurojustu, države članice moraju osigurati da nacionalni članovi budu obaviješteni o uspostavi zajedničkih istražnih timova i o

Fiches suédoises (švedski sažeci)

Fiches suédoises pružaju pregled strukture i djelovanja sustava ENCS u svakoj od država članica. Eurojust redovito ažurira ovaj alat radi potpore provedbi sustava ENCS i razmjeni iskustava i najbolje prakse. Od studenog *fiches* uključuju odjeljak sa skupom dostupnih nacionalnih smjernica u vezi s provedbom članka 13 Odluke o Eurojustu i raspodjelom predmeta između Eurojusta i Europske pravosudne mreže.

rezultatima rada tih timova. Eurojust je primio 59 obavijesti. Eurojustova pomoć je uključivala: (i) izradu nacrtu sporazuma o zajedničkim istražnim timovima ili dodatke postojećim sporazumima; (ii) savjetovanje o pravnim okvirima EU-a i međunarodnim pravnim okvirima u uspostavi zajedničkog istražnog tima; (iii) pružanje informacija o različitim postupovnim sustavima; (iv) utvrđivanje prikladnih predmeta za zajedničke istražne timove; (v) organiziranje koordinacijskih sastanaka radi potpore zajedničkim istražnim timovima; i (vi) pružanje pomoći u vezi s koordiniranom akcijom.

ZIT-ovi kojima Eurojust pruža potporu i glavne vrste kaznenih djela

Koordinacijski sastanci koji su organizirani radi olakšavanja rada zajedničkih istražnih timova pridonijeli su rješavanju stalnih prepreka, kao što su: a) razlike u pravosudnim sistemima u pogledu prikupljanja dokaza; ii) zakonitost dokaza; iii) objava informacija; i iv) vremenska ograničenja za zadržavanje podataka.

Zajednički istražni timovi su se također razvili u brz i fleksibilan alat za suradnju s trećim zemljama. Eurojust je pružio potporu vođenju sedam zajedničkih istražnih timova koji su uključivali treće zemlje, od kojih su tri tima bila novoformirana tijekom 2014. Eurojust je pomogao u prevladavanju pravnih i praktičnih prepreka koje se naročito vezuju za sudjelovanje trećih zemalja.

Uvažavajući potrebu za promišljanjem o izazovima veće suradnje s trećim zemljama, Eurojust je u lipnju 2014. bio domaćin 10. godišnjeg sastanka nacionalnih stručnjaka iz zajedničkih istražnih timova koji organizira Tajništvo Mreže zajedničkih istražnih timova. Sastanak pod nazivom *Zajednički istražni timovi 'Izvan Europske unije': Ka većoj primjeni zajedničkih istražnih timova sa zemljama koje nisu članice Europske unije* fokusirao se, između ostalog, na pravne i praktične aspekte uspostave i vođenja zajedničkih istražnih timova s trećim zemljama, na konkretna pitanja u vezi s razmjenom informacija i dokaza s trećim zemljama te na doprinos Tajništva Mreže zajedničkih istražnih timova promicanju i razvoju zajedničkih istražnih timova sa susjednim zemljama.

Stručnjaci su se složili o pitanju važnosti pomoći koju pruža Eurojust prilikom razmatranja uključivanja tre-

ćih zemalja u zajedničke istražne timove utvrđivanjem prikladnih predmeta, uspostavljanjem i olakšavanjem kontakata i pružanjem analize koja može utjecati na odluku o uspostavi zajedničkog istražnog tima. Zbog značajnih razlika među pravosudnim sustavima, stručnjaci smatraju da model Europske unije za sporazum o zajedničkim istražnim timovima nije potpuno prikladan u odnosu na treće zemlje i da može zahtijevati određene prilagodbe. Stručnjaci preporučuju da sve države članice provedu Drugi dodatni protokol na Konvenciju iz 1959. o uzajamnoj pomoći u kaznenim pitanjima.

Stručnjaci su nadalje naglasili važnost sigurne razmjene informacija s trećim zemljama u okviru zajedničkih istražnih timova. U tom pogledu, posudba tehničke opreme od Eurojusta omogućava uspostavljanje sigurnog kanala komunikacije između stranaka u zajedničkom istražnom timu.

Pitanje korištenja informacija i dokaza treba dodatno riješiti, posebno u odnosu na treće zemlje koje primjenjuju smrtnu kaznu. Nadalje, Tajništvo Mreže zajedničkih istražnih timova treba olakšati uspostavljanje kontakata s partnerima (npr. Europolom, CEPOL-om, EJTN-om i Tajništvom Konvencije o policijskoj suradnji u jugoistočnoj Europi) radi vršenja osposobljavanja i razvijanja svijesti o zajedničkim istražnim timovima izvan Europske unije.

Stručnjaci su ocijenili postignute rezultate, pravna pitanja i praktične poteškoće do kojih je došlo u različitim fazama zajedničkog istražnog tima. Podnesen je niz ocjena zajedničkih istražnih timova Tajništvu Mreže zajedničkih istražnih timova (*vidjeti* odjeljak 6.2).

Eurojustova financijska potpora operacijama zajedničkih istražnih timova

Eurojust je nastavio pružati financijsku i logističku pomoć operacijama zajedničkih istražnih timova iz svog redovitog proračuna; pružio je potporu za 67 zajedničkih istražnih timova, od čega su 48 bili timovi koji su po prvi put primili takvu potporu.

Tijekom 2014. uvedeno je nekoliko poboljšanja postupka financiranja zajedničkih istražnih timova, uključujući uvođenje dostupnosti financijske pomoći za treće zemlje koje su uključene u zajedničke istražne timove s državama članicama. Tijekom godine Eurojust je primio 12 prijava od zajedničkih istražnih timova u koje su bile uključene treće zemlje. Pored toga, financiranje je odobreno zajedničkim istražnim timovima uspostavljenim po pravnim instrumentima osim europske Konvencije iz 2000. o uzajamnoj pomoći u kaznenim pitanjima između država članica Europske unije i Okvirne odluke 2002/465/PUP o zajedničkim istražnim timovima.

Primjer predmeta

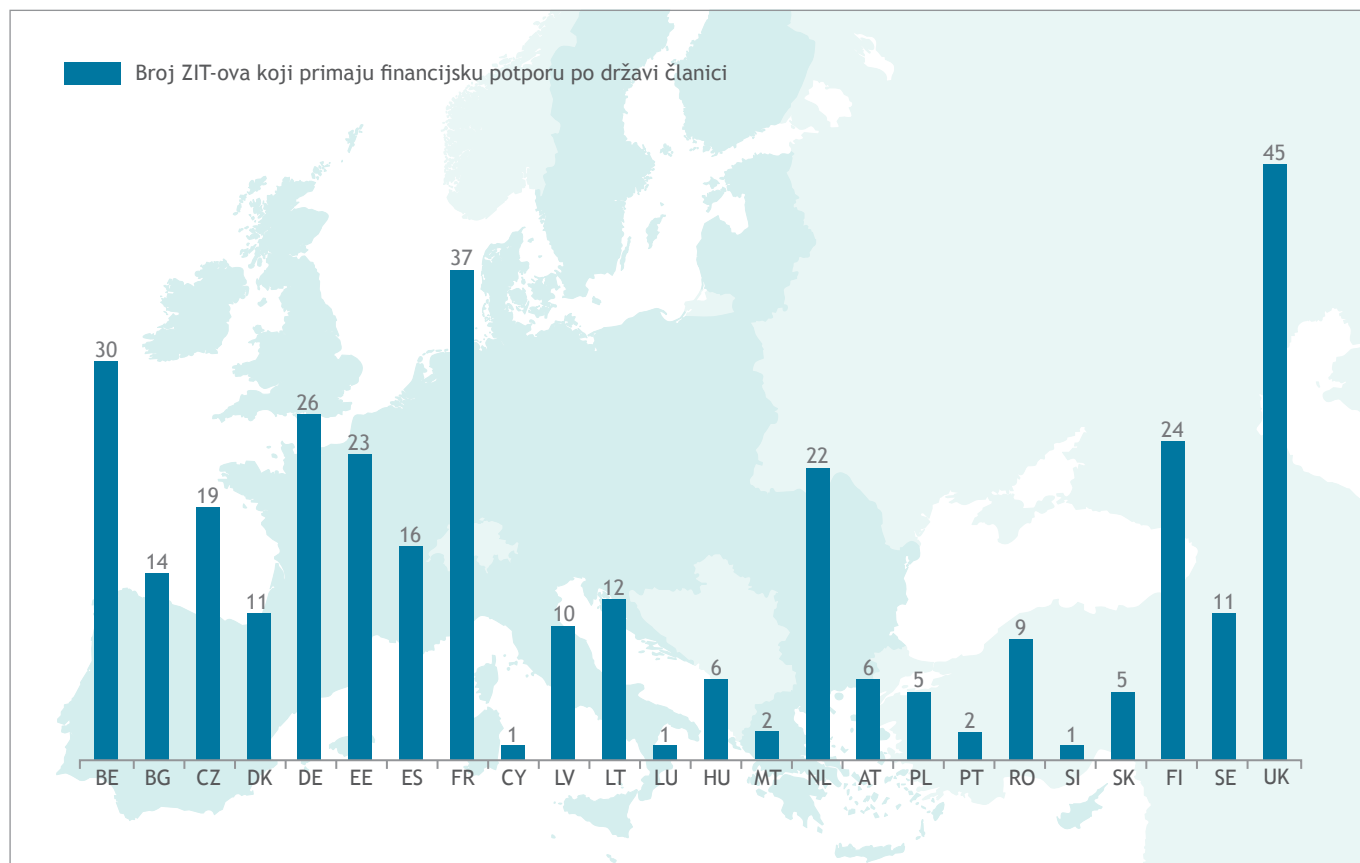
U vezi s padom zrakoplova MH17 u Ukrajini 17. srpnja 2014. godine, uz Eurojustovu pomoć uspostavljen je zajednički istražni tim između Nizozemske, Belgije, Australije i Ukrajine, uz sudjelovanje Malezije. Članovi zajedničkog istražnog tima naknadno su odlučili da će i Malezija biti član zajedničkog istražnog tima. Eurojust je bio domaćin tri koordinacijska sastanka i pomogao u i) utvrđivanju pravne osnove za zajednički istražni tim s obzirom na uključene treće zemlje; ii) pojašnjavanju uloge trećih zemalja u funkciji sudionika ili članova zajedničkog istražnog tima; iii) izradi nacrtu sporazuma o zajedničkom istražnom timu; i iv) definiranju kvalificiranosti trećih zemalja koje su članovi ili sudionici u zajedničkom istražnom timu za financiranje putem Eurojusta.

Primjer predmeta

Uspostavljen je zajednički istražni tim s ciljem razbijanja skupina organiziranog kriminala podrijetlom iz bivše jugoslavenske Republike Makedonije koje su bile umiješane u trgovinu velikim količinama uglavnom heroína i kokaina u Nizozemsku, Austriju i Njemačku. Kao rezultat rada zajedničkog istražnog tima aktivnosti skupine organiziranog kriminala su značajno smanjene. Suradnja u ovom predmetu dovela je do brojnih uhićenja i osuđujućih presuda u Austriji, Njemačkoj, Nizozemskoj i bivšoj jugoslavenskoj Republici Makedoniji, kao i do oduzimanja značajnih količina heroína, kokaina, sredstava za razblaživanje droge, marihuane i gotovine.

Eurojust je odigrao ključnu ulogu u ovom predmetu koordiniranjem istraga u državama članicama te promoviranjem pokretanja istraga i kaznenih progona u bivšoj jugoslavenskoj Republici Makedoniji i Nizozemskoj. Eurojust je organizirao ukupno osam koordinacijskih sastanaka u razdoblju od četiri godine, što je olakšalo rasprave o istragama koje su u tijeku, prikladnosti uspostave zajedničkog istražnog tima i provedenim aktivnostima. Ovaj oblik suradnje je smatran korisnim jer je uklonio potrebu za slanjem zahtjeva za uzajamnu pravnu pomoć između država članica i treće zemlje koje su sudjelovale. Također je omogućio tijelima bivše jugoslavenske Republike Makedonije da obavještavaju države članice koje su sudjelovale o rezultatima presretanja telefonskih poziva dok su se ta presretanja odvijala. Takva mogućnost nije postojala prilikom upućivanja standardnog zahtjeva za uzajamnu pravnu pomoć. Eurojust je pružio pomoć u izradi nacrtu sporazuma o zajedničkom istražnom timu te potporu u vezi s pojašnjenjem pravnih zahtjeva i pružanjem savjeta o posebnim odredbama koje se nalaze u sporazumu o zajedničkom istražnom timu. U suradnji s uključenim tijelima Eurojust je pripremio pregled osumnjičenih i stanja postupaka u uključenim državama članicama. Pored toga, Eurojust je odobrio financijsku pomoć zajedničkom istražnom timu.

Eurojustovo financiranje ZIT-ova (12. 2009. - 8. 2014.)

2014

Kronološki pregled za

4. - 5. lipnja, Den Haag
Strategijski sastanak na temu terorizma

10. - 11. lipnja, Den Haag
Strategijski seminar na temu europskog uhidbenog naloga i sastanak Savjetodavnog foruma

11. - 12. lipnja
Marketinški seminar u Francuskoj

24. ožujka, Den Haag
Eurojust sudjeluje na Sastanku na vrhu o nuklearnoj sigurnosti

25. - 26. lipnja, Den Haag
10. godišnji sastanak nacionalnih stručnjaka o zajedničkim istražnim timovima

SIJEČANJ

VELJAČA

OŽUJAK

TRAVANJ

SVIBANJ

LIPANJ

14. veljače, Den Haag
Posjet člana Europskog parlamenta Axela Vossa, izjavitelja za Uredbu o Eurojustu

26. veljače, Den Haag
35. redoviti sastanak osoba za kontakt Europske pravosudne mreže (EJN)

21. - 22. svibnja, Den Haag
16. sastanak Europske mreže za istragu i kazneni progon genocida, zločina protiv čovječnosti i ratnih zločina

15 - 16. svibnja
Marketinški seminar u Poljskoj

26 - 27. svibnja
Marketinški seminar u Mađarskoj

3. studenog, Valletta

Memorandum o razumijevanju između Eurojusta i Agencije Europske unije za temeljna prava (FRA)

21. rujna

Sedmi međunarodni dan Den Haaga

29. - 30. rujna, Den Haag

Strategijski sastanak na temu trgovine drogama

19. - 20. studenog, Den Haag

Sastanak, Kibernetički kriminal - odgovor na izazove 21. stoljeća

21. studenog, Bruxelles

Informiranje medija i predstavljanje Eurojustovog izvješća o strategijskom projektu kaznenih djela protiv okoliša.

SRPANJ

KOLOVOZ

RUJAN

LISTOPAD

STUDENI

PROSINAC

10. srpnja, Den Haag

Sporazum o suradnji između Eurojusta i Republike Moldavije

16. - 17. listopada, Den Haag

Sastanak Eurojustovih osoba za kontakt i tužitelja za vezu: Komplementarnost, sinergija i suradnja

11. - 12. prosinca, Den Haag

Strategijski seminar o osiguranju oduzimanja i oduzimanju imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom, i sastanak Savjetodavnog foruma

15. srpnja, Den Haag

Memorandum o razumijevanju između Eurojusta i Europskog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama (EMCDDA)

Eurojust obrada predmeta

2.1 Eurojustov rad na predmetima u najčešćim vrstama kaznenih djela

Eurojustovi operativni prioriteti za razdoblje 2014. - 2017. u značajnoj mjeri odražavaju prioritete Europske unije u borbi protiv teškog i organiziranog kriminala, u skladu s Vijećem Europske unije, s izuzetkom nezakonite trgovine oružjem. Međutim, Eurojustovi prioriteti uključuju određene vrste kriminala koje nisu postavljene kao prioriteti u ciklusu politika Europske unije, a to su konkretno korupcija, kaznena djela na štetu financijskog interesa Europske unije i terorizam.

Europska multidisciplinarna platforma za borbu protiv kaznenih djela (EMPACT)

Svi prioriteti koje je dogovorilo Vijeće Europske unije za razdoblje 2014. - 2017. preneseni su u višegodišnje strategijske planove (MASP) koji određuju strategijske ciljeve koje treba postići. Kako bi se postigli ovi strategijski ciljevi, pokrenuto je devet EMPACT projekata (po jedan za svaki prioritet Vijeća) radi koordiniranja akcija od strane država članica i organizacija Europske unije protiv utvrđenih prijetnji. EMPACT projekti su na godišnjoj osnovi uspostavili svoje operativne akcijske planove (OAP) radi postizanja tih strategijskih ciljeva.

Eurojust je aktivno sudjelovao u pripremi i izradi nacрта operativnih akcijskih planova za 2015. godinu. U tom pogledu, Eurojustovi su predstavnici prisustvovali 33 sastanka održana u okviru svih devet EMPACT najčešćih vrsta kaznenih djela, uključujući sastanak nacionalnih EMPACT koordinatora iz studenog (*vidjeti* dokument Vijeća 15930/14), a vrste su sljedeće: olakšavanje nezakonitog useljavanja, trgovina ljudima, prijevara u vezi s trošarinom i prijevara u vezi s PDV-om unutar Zajednice, sintetičke droge, kokain i heroin, nezakonita trgovina oružjem, organizirana kaznena djela protiv imovine i kibernetički kriminal.

Eurojustovo sudjelovanje u razvoju operativnih akcijskih planova za 2015. vođeno je zajedničkim stajalištem koje je Kolegij usvojio 2013, a koje predviđa Eurojustovu uključenost u sljedećih šest područja: suradnja s trećim zemljama, financijske istrage (uključujući povrat imovine), razvijanje svijesti, osposobljavanje, pravne/praktične prepreke te koordinirane istrage i kazneni progoni.

Najčešće vrste kaznenih djela - ukupna statistika

Prioritetno kazneno djelo	Predmeti		Koordinacijski sastanci		Zajednički istražni timovi	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Prijevara	449	560	60	60	21	32
Korupcija	52	55	16	9	3	4
Kaznena djela na štetu financijskog interesa Europske unije	31	70	8	7	1	2
(Pokretne) skupine organiziranog kriminala	257	128	66	13	8	13

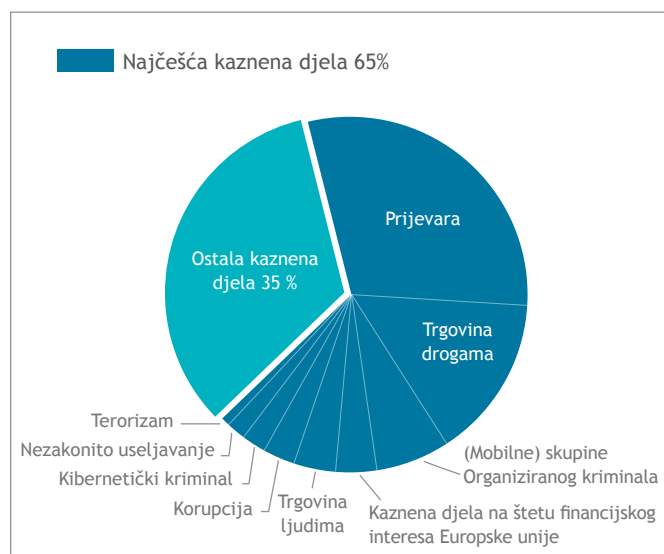
Rješavanje pitanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom

Eurojustovi su naporu u pružanju potpore stručnjacima koji se bave teškim kaznenim djelima uključivali utvrđivanje, osiguravanje oduzimanja, oduzimanje te raspodjelu i vraćanje imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom.

Okvirna odluka Vijeća 2003/577/PUP od 22. srpnja 2003. o izvršenju odluka o zamrzavanju imovine i osiguravanju dokaza u Europskoj uniji i Okvirna odluka Vijeća 2006/783/PUP od 6. listopada 2006. o primjeni načela uzajamnog priznavanja naloga za oduzimanje, predstavljaju značajne alate koji osiguravaju da se zločin ne isplati. Svaka Odluka stručnjacima pruža certifikat standarda.

Radi olakšavanja primjene Odluka i sukladnosti s Odlukama, Eurojust je [pripremio formate](#) za certifikate koji se mogu uređivati i koji su stručnjacima dostupni na našoj internetskoj stranici.

Eurojustov rad na predmetima vezanim uz najčešće vrste kaznenih djela

Prioritetno kazneno djelo	Predmeti		Koordinacijski sastanci		Zajednički istražni timovi	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Trgovina drogama	239	283	56	52	26	31
Kibernetički kriminal	29	42	10	15	9	6
Nezakonito useljavanje	25	32	5	10	7	9
Terorizam	17	14	3	4	1	2
Trgovina ljudima	84	71	24	12	15	18

2.1.1 Prijevara

Nastavljen je značajan rast u predmetima prijevara, što slijedi trend započet 2012. godine. S ukupno 560 predmeta predmeti prijevara predstavljaju skoro trećinu Eurojustovih predmeta zabilježenih tijekom 2014. U usporedbi s 2013. broj koordiniranih sastanaka ostao je isti (60), dok je broj zajedničkih istražnih timova značajno porastao (32).

Predmeti prijevara su većinom obrađivani kao zasebna kaznena djela (348) ili u okviru općenite kategorije "ostale vrste prijevare". U potkategorijama prijevare najviše zabilježenih slučajeva odnosilo se na obmanjivanje (157) i prijevaru u vezi s PDV-om (141). Prijevare se tipično povezuje s pranjem novca (83), sudjelovanjem u zločinačkom udruženju (48) i krivotvorenjem upravnih dokumenata (41).

Eurojustov rad na predmetima pokazuje da su Mađarska, Austrija i Slovenija bile najčešće države moliteljice. Ujedinjeno Kraljevstvo, Njemačka i Španjolska bile su najčešće zamoljene države članice.

Pored svog operativnog rada na predmetima Eurojust je pojačao svoj doprinos naporima koji se ulažu na razini EU-a u borbi protiv svih vrsta prijevare. U tom kontekstu Eurojust je bio domaćin sastanaka s delegacijama Europskog revizorskog suda radi procjene djelotvornosti Europske unije u borbi protiv prekogranične prijevare u vezi s PDV-om, kao i s predstavnicima Opće uprave za zdravstvo i zaštitu potrošača pri Europskoj komisiji, DG SANTE (bivši DG SANCO) radi rasprave o metodama ojačavanja suradnje u području prijevare u vezi s hranom, alkoholom, pesticidima i označavanjem proizvoda.

Eurojust je surađivao s ArcardiaInternational, članom Konzorcija za ocjenjivanje lanca ishrane, koji je DG SANTE unajmio ranije tijekom 2014. za provedbu studije o nezakonitoj trgovini i krivotvorenju pesticida te *ad hoc* studije o utjecaju službenih kontrola i provedbenih mjera trenutnog pravnog okvira primjenljivog na prijevaru u vezi s hranom. Tri studije imaju za cilj da pomognu u

trenutnom radu Komisije kako bi se pojačala borba protiv prijevarnih praksi u lancu ishrane i, posebice, kako bi se procijenilo jesu li relevantna politika EU i pravni okvir dovoljni i djelotvorni ili su potrebne dodatne mjere.

Primjer predmeta

Tvrtke koje se sumnjalo za umiješanost u složenu prijevaru u vezi s PDV-om bile su nekoliko godina pod istragom njemačkih tijela. Njemački Uredi javnog tužitelja u gradovima Keln i Augsburg uputili su zahtjeve za uzajamnu pravnu pomoć nizozemskim tijelima radi provedbe pretraga. Sukladno nizozemskom Zakonu o kaznenom postupku, potrebna je odluka suda da bi se omogućilo predavanje dokumenata koji su oduzeti u Nizozemskoj stranom tijelu, što zainteresiranim strankama pruža priliku za podnošenje žalbi. Zbog ovog postupka, određene mete, od kojih su neke dijelile pravnog savjetnika, podnijele su žalbu i dobile su žalbu protiv oduzimanja.

Kao rezultat, da bi se ubrzala provedba više zahtjeva za uzajamnu pravnu pomoć protiv istih osoba i/ili korporacija, zatražena je pomoć Eurojusta i registriran je bilateralni predmet.

Koordinacijski sastanak koji je održan u Eurojustu u veljači 2014. fokusirao se na mogućnosti ubrzavanja postupka provedbe, uz priznavanje ograničenja uključenih postupaka. Njemačka i nizozemska tijela koja su

prisustvovala sastanku dogovorila su se o metodama za poboljšavanje suradnje putem:

- ▶ slanja zasebnih zahtjeva za uzajamnu pravnu pomoć za sudske pozive na predaju dokumenata i pretragu skladišta niza poduzeća umjesto obrade dva zahtjeva sadržana u istom dokumentu;
- ▶ slanja upita nacionalnim tijelima o tome jesu li nizozemska tijela oduzela dokumente od vrijednosti za istragu u Augsburgu tijekom ranijih istraga ovih poduzeća, kao i slanja zahtjeva za uzajamnu pravnu pomoć u svrhu prijenosa ovih dokumenata; i
- ▶ povlačenja dva zahtjeva za pravnu pomoć iz Kelna i provedbu samo dva zahtjeva koja je uputio Ured javnog tužitelja iz Augsburga. U kasnijoj je fazi Ured javnog tužitelja iz Kelna mogao zatražiti prikupljene informacije u svrhu slučajeva iz Augsburga.

Zajednički interes i konstruktivan dijalog nacionalnih tijela koja su sudjelovala predstavljali su ključne čimbenike za osiguravanje pravosudne suradnje između dvije države članice uz poštivanje postojećih postupovnih zahtjeva.

2.1.2 Korupcija

Broj predmeta korupcije (55) i zajedničkih istražnih timova u okviru ove vrste kaznenih djela (4) blago se povećao u odnosu na prethodnu godinu, dok se broj povezanih koordinacijskih sastanaka značajno smanjio (9).

Korupcija se često rješava kao zasebno kazneno djelo (26) ili u vezi s pranjem novca (14) ili obmanjivanjem i prijevaram (10).

U pogledu predmeta korupcije Španjolska, Grčka, Hrvatska, Italija i Latvija bile su na najčešće države moliteljice. Najčešće zamoljene države članice bile su Ujedinjeno Kraljevstvo, Austrija, Njemačka i Nizozemska.

Da bi ojačao svoju uključenost na području borbe protiv korupcije, u tijeku su relevantni postupci za povezivanje Eurojusta sa sljedećim žarištima: korupcijom u sportu i povratom imovine.

Pored toga, Eurojust je prisustvovao konferenciji koju je organizirala Radna skupina Europske unije za prekogra-

nično primanje i davanje mita, gdje je održao prezentaciju. Radnu skupinu sačinjavaju stručnjaci za provedbu zakona i tužitelji iz država članica, a vodi je Jedinica za borbu protiv korupcije u inozemstvu u okviru Policije grada Londona. Osmišljena je kako bi povezala agencije EU-a sa sličnim nadležnostima radi dijeljenja informacija o suvremenoj praksi i studijama slučajeva, utvrđivanja međusobnih predmeta i prilika za zajedničke istrage, razvoja mreža i izgradnje radnih odnosa sa stručnjacima za borbu protiv primanja i davanja mita s ciljem unaprjeđenja znanja širom EU-a o pravnim, nadležnim i operativnim parametrima različitih agencija.

2.1.3 Kaznena djela na štetu financijskog interesa Europske unije

Kaznena djela na štetu financijskog interesa Europske unije uvedena su 2014. kao jedno od najčešćih kaznenih djela i broj kaznenih djela povećao se u okviru Eurojustovog rada na predmetima u usporedbi s prethodnim razdobljem izvješćivanja. Broj zabilježenih predmeta u vezi s kaznenim djelima na štetu financijskog interesa Europske unije tijekom 2014. (70) više se nego udvostručio u odnosu na 2013. (31). Kaznenim djelima na štetu financijskog interesa Europske unije bavilo se na sedam koordinacijskih sastanaka i u dva zajednička istražna tima.

U okviru Eurojustovog rada na predmetima, kaznena djela na štetu financijskog interesa Europske unije uključuju kaznena djela nezakonitog prebacivanja preko granice i krivotvorenja, pored svih kaznenih djela koja isključivo utječu na financijske interese Europske unije. U većinu slučajeva kaznena djela na štetu financijskog interesa Europske rješavana su kao zasebna skupina kaznenih djela ili u vezi s obmanjivanjem i prijevaram (35), ili pranjem novca (8).

Mađarska, Bugarska, Malta i Poljska bile su najčešće države moliteljice. Njemačka, Ujedinjeno Kraljevstvo i Slovačka Republika bile su najčešće zamoljene države članice.

Zaštita financijskog interesa Europske unije također je bila predmet upitnika koji je poslan svim državama članicama. Sakupljeni odgovori predstavljeni su Kolegiju u prosincu 2014. Odgovor država članica istaknuo je sljedeće čimbenike kao glavne pravne/praktične izazove u prekograničnoj suradnji na ovom području: tenzija svojstvenih različitim pravosudnim sustavima (npr. različiti zahtjevi u vezi sa zakonitošću dokaza na sudu), kašnjenja u provedbi ili neizvršenja zahtjeva za uzajamnu pravnu pomoć, nekoordinirana provedba naloga za pretragu.

Odgovori su također pridali važnost Eurojustovoj potpori u ovom području, osobito u pogledu njegove sposobnosti pružanja pomoći u pripremi i/ili provedbi postupaka ili instrumenata uzajamne pravne pomoći te rješavanja sukoba nadležnosti.

Primjer predmeta

Istraga koju su proveli litvanski carinski organi o primanju i davanju mita te krivotvorenju dokumenata i nezakonitom posjedovanju proizvoda koji podliježu trošarini, pokazala je da su se litvanski državljani 2011. pridružili skupini organiziranog kriminala radi unošenja velikih količina cigareta na tržište Europske unije uz izbjegavanje plaćanja trošarina i PDV-a. Skupina organiziranog kriminala prenosila je cigarete od jednog trošarinskog ili carinskog skladišta do drugog u različitim državama članicama bez plaćanja poreza, iskorištavanjem rupa u Elektroničkom sustavu kontrole kretanja trošarinskih proizvoda (EMCS), koji je razvijen s ciljem praćenja prijenosa trošarinskih proizvoda između država članica. Istraga je utvrdila da su cigarete bile djelomično namijenjene tržištima Švedske i Ujedinjenog Kraljevstva. Kriminalne aktivnosti povezane s kaznenim djelima počinjenim u Litvi otkrivene su i u Bugarskoj, na Cipru, u Danskoj, Estoniji, Njemačkoj, Grčkoj i Poljskoj.

Od Eurojusta je zatraženo pružanje potpore pravosudnoj suradnji zbog velikog broja uključenih država članica i zato što *modus operandi* skupine organiziranog kriminala nije ranije otkriven u Litvi. U ožujku 2013. održan je koordinacijski sastanak s Belgijom, Njemačkom, Švedskom i Ujedinjenim Kraljevstvom kako bi se razgovaralo o proaktivnoj pravosudnoj suradnji u svrhu sprječavanja počinjenja novih kaznenih djela primjenom istog *modusa operandi* i razbijanja zločinačke skupine, kao i da bi se razmotrila uspostava zajedničkog istražnog tima.

Kako je u Švedskoj bila u tijeku istraga o sličnim kriminalnim aktivnostima, u srpnju 2013. potpisan je sporazum o zajedničkom istražnom timu između Švedske i Litve na razdoblje od jedne godine s ciljem utvrđivanja i kaznenog progona počinitelja. Eurojust je financirao zajednički istražni tim, a sredstva su iskorištena za prijevod dokumenata potrebnih za postupke u obje države članice. Zajednički istražni tim je produžen do siječnja 2015.

Četrnaest litvanskih optuženika izvedeno je pred sud, a Litva je prenijela Švedskoj postupke protiv dva švedska državljana uhićena u Litvi. Pored rada zajedničkog istražnog tima, pravosudna suradnja između svih uključenih država članica dovela je do saslušanja svjedoka širom Europe i oduzimanja milijuna nezakonitih cigareta.

Litvanski je tužitelj izjavio da *“rezultat koji je postignut do 2014. ne bi bio moguć bez pravosudne suradnje između država članica koje su sudjelovale”*.

2.1.4 (Pokretne) skupine organiziranog kriminala

Broj zabilježenih predmeta (128) i koordinacijskih sastanaka (13) održanih u Eurojustu u vezi s pokretnim skupinama organiziranog kriminala znatno se smanjio u usporedbi s razinama zabilježenim tijekom 2013. Ovaj pad povezan je s izmjenom u metodologiji izračuna koja se koristi za ovu vrstu kaznenih djela od 1. siječnja 2014. Učinak je nove metodologije to što ova vrsta kaznenih djela više ne uključuje (predmete koji se odnose na) sudjelovanje u zločinačkoj organizaciji ili organizirani kriminal kao kazneno djelo, i ograničava se na sljedeća kaznena djela: organizirana kaznena djela protiv imovine (OPC) uključujući razbojništvo, kazneno djelo u vezi s motornim vozilima i nezakonitu trgovinu kulturnim dobrima. Zajednički istražni timovi koji su se bavili ovim kaznenim djelom značajno su porasli (13) u usporedbi s 2013.

Predmeti organiziranih kaznenih djela protiv imovine se pretežno zasnivaju na sljedećim ključnim kaznenim djeli-

ma: organiziranim kaznenim djelima protiv imovine uključujući organizirano razbojništvo (58), kaznenim djelima u vezi s motornim vozilima (15) ili nezakonitom trgovinom kulturnim dobrima (5). Kada se povezuju s drugim kriminalnim ponašanjem ova kaznena djela se tipično vezuju za sudjelovanje u zločinačkom udruženju (24) ili ubojstvo (9).

Najčešće države moliteljice u predmetima organiziranih kaznenih djela protiv imovine bile su Francuska, Poljska, Belgija i Češka Republika, dok su najčešće zamoljene države članice bile Francuska, Italija, Danska i Rumunjska.

Pored rada na predmetima iz područja organiziranih kaznenih djela protiv imovine, Eurojust je usmjerio pažnju na analizu postupovnih i pravnih pitanja u predmetima o mobilnim skupinama organiziranog kriminala specijaliziranih za organizirana kaznena djela protiv imovine, kao dio projekta poduzetog u okviru OPA 2014 za EMPAC prioritetni OPC.

U tu svrhu je 2014. pripremljeno izvješće čiji je glavni cilj bila procjena percepcije aktera u provedbi zakona o mje-

ri u kojoj pravna i postupovna pitanja su element u proliferaciji mobilnih skupina organiziranog kriminala specijaliziranih za organizirana kaznena djela protiv imovine i načina na koji ova pitanja utječu na policijske operacije protiv mobilnih skupina organiziranog kriminala, s rezultatom da rijetko dolazi do stvarnih kaznenih progona ili osuđujućih presuda. Nastavak na izvješće iz 2014. koji se očekuje tijekom 2015. ima za cilj rješavanje istih pitanja kao i prvo izvješće, ali sa stajališta tužitelja i sudaca.

Ovaj projekt koga potpomaže Eurojust treba biti zaključen tijekom 2016. godine, kada će se organizirati strategijski seminar s tužiteljima, sucima i predstavnicima EMPACT prioritetnog OPC-a radi pružanja platforme za razmjenu stavova i najbolje prakse. Tada će biti izdano završno izvješće s preporukama za države članice.

2.1.5 Trgovina drogama

Broj predmeta trgovine drogama značajno se povećao (283), dok se broj pratećih koordinacijskih sastanaka blago smanjio (52). Broj zajedničkih istražnih timova koji su

se bavili ovom vrstom kaznenog djela povećao se (31) u usporedbi s 2013. Trgovina drogama predstavlja drugu najčešću vrstu kaznenog djela u Eurojustovom radu na predmetima tijekom 2014.

Većina predmeta trgovine drogama zabilježenih tijekom 2014. rješavana su kao zasebna kaznena djela (223), što slijedi obrazac koji smo vidjeli prethodne godine. Najčešća povezana kaznena djela bila su sudjelovanje u zločinačkom udruženju (37), organizirani kriminal (19) i pranje novca (16). Kanabis i kokain su bili najčešće ciljane kontrolirane tvari u ovim predmetima.

Španjolska, Italija i Slovenija bile su najčešće države moliteljice u vezi s predmetima trgovine drogama. Španjolska, Nizozemska i Italija bile su najčešće zamoljene države članice.

Pored svog operativnog rada na predmetima, Eurojust je bio naročito aktivan na strategijskoj razini ovog prioritetnog kaznenog djela. Komunicirao je s mnogim ključnim sudionicima iz ovog područja, kao što su EMCDDA, sku-

Primjer predmeta

Od 2013. u Belgiji, Francuskoj, Italiji, Nizozemskoj, Rumunjskoj i Ujedinjenom Kraljevstvu provedene su istrage o razbojništvima zlatarnica počinjenih od 2011 do danas. Istrage su otkrile hijerarhijsku i discipliniranu skupinu organiziranog kriminala koja se sastojala od rumunjskih državljana i za koju se vjerovalo da djeluje u mnogim državama članicama. Pažljivo su planirali svoje aktivnosti, koristeći kovačke maljeve i metode odvlačenja pažnje kao što su Molotovljevi kokteli, gužve na ulicama i zapaljeni automobili. Zlatarnice su ciljane na osnovi ruta za bijeg. Vjerovalo se da su prihodi od razbojništava, u iznosu od nekoliko milijuna eura, prebačeni skupini organiziranog kriminala u Rumunjskoj. Razmjena informacija na razini policije (preko INTERPOL-a, Europol-a i bilateralno) i forenzička analiza odjeće i drugih predmeta oduzetih s mjesta zločina, omogućile su povezivanje osumnjičenih s nizom razbojništava u nekoliko država članica.

Eurojust je zabilježio nekoliko predmeta, a koordinacijski sastanak između Ujedinjenog Kraljevstva i Rumunjske održan u lipnju 2013. doveo je do uspostave zajedničkog istražnog tima između Ujedinjenog Kraljevstva i Rumunjske mjesec dana kasnije. Pet mjeseci kasnije zajedničkom istražnom timu se pridružila Belgija. Zajednički istražni tim je primio novčana sredstva od Eurojusta. Eurojustova potpora je omogućila članovima zajedničkog istražnog tima da pragmatično pristupe obradi dokaza, kao i rani pristup informacijama dostupnim u aktualnim istragama. Kao rezultat veza između razbojništava širom Europe, Italija i Ujedinjeno Kraljevstvo bili su domaćini još jednog koordinacijskog sastanka u prosincu 2013. kojem su nazočile Belgija, Hrvatska, Francuska, Mađarska, Italija, Nizozemska, Rumunjska, Slovenija, Španjolska i Ujedinjeno Kraljevstvo. Razmijenjene su aktualne informacije o istragama i kaznenim progonima. Nakon sastanka razmijenjene su i procijenjene dodatne informacije o novim slučajevima razbojništva koje su počinili članovi skupine organiziranog kriminala. Iako u Rumunjskoj nisu počinjena kaznena djela, informacije koje su rumunjska tijela pružila ostalim državama sudionicama bile su od suštinske važnosti za uspjeh pravosudne suradnje u ovom predmetu.

Nekoliko država članica izdalo je europske uhiđbene naloge i uhićenja su provedena u Belgiji, Francuskoj, Italiji i Ujedinjenom Kraljevstvu. Mnogi osumnjičeni su uhvaćeni na djelu i često su priznali krivicu kada su se suočili sa suđenjem. Do kraja 2014. više od 20 osoba osuđeno je u uključenim državama. Predmet je bio aktualan tijekom 2014. godine, a dodatna suđenja i osuđujuće presude očekuju se tijekom 2015.

Primjer predmeta

Tijekom 2013. francuski carinski službenici pregledali su dva kamiona nizozemskih registracijskih tablica na putu iz Španjolske koja su vozila dva nizozemska državljana. Istražitelji su u prvom kamionu pronašli 901 kilogram kanabisa. U drugom kamionu nije pronađen kanabis, ali je otkriveno skrovište za droge.

Francuska su tijela uhitila dva nizozemska državljana i u Francuskoj je protiv njih pokrenuta istraga o navodnoj zavjeri s ciljem uvoza droga. Prema njihovim svjedočanstvima, dva su vozača radila za istu zločinačku mrežu i djelovala u tri države članice. Droge su preuzete u Španjolskoj, Francuska je bila tranzitna država, a Nizozemska krajnje odredište. Jedan je osumnjičeni identificiran kao voditelj logistike ove mreže za trgovinu, a kasnije je otkriveno da su u Nizozemskoj usporedno provedene istrage u vezi s istom skupinom organiziranog kriminala zbog trgovine drogama i pranja novca.

Zatražena je Eurojustova potpora radi koordinacije ovih usporednih istraga i olakšavanja provedbe zahtjeva za uzajamnu pravnu pomoć, naročito radi izbjegavanja problema *ne bis in idem*. U ožujku 2014. održan je koordinacijski sastanak između Francuske, Nizozemske i Španjolske. Na tom je sastanku dogovoreno da se prvo uputi zahtjev za uzajamnu pravnu pomoć iz Nizozemske u Francusku radi dobivanja prijepisa francuskog spisa i ispitivanja dvije uhićene osumnjičene osobe, a dogovoreno je da će Francuska zatim uputiti Španjolskoj zahtjev za uzajamnu pravnu pomoć radi potvrde priznanja jedne od dvije osumnjičene osobe te preciznog razjašnjenja umiješanosti tvrtke koja je služila kao mjesto za preuzimanje droga. Španjolska su tijela potvrdila mjesto za preuzimanje droga, kao i njegovog vlasnika, nizozemskog državljana nastanjenog u Španjolskoj, i utvrdila njegovu povezanost s osumnjičenim osobama uhićenim u Francuskoj. Nizozemski je državljani uhićen kao član istraživane skupine organiziranog kriminala.

pina Pompidou i Europska mreža tužitelja za sintetičke droge i psihoaktivne tvari (ENPSDP).

U vezi s tim Eurojust je sudjelovao u projektu koji su vodili ENPSDP i Vijeće Europe (skupina Pompidou i HELP) radi izrade internetske stranice posvećene tužiteljima koji se specijaliziraju za sintetičke droge.

Suradnja s Europskim centrom za praćenje droga i ovisnosti o drogama

Direktor Europskog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama (EMCDDA) prisustvovao je sastanku Kolegija održanom 15. srpnja i razmijenio stavove o suradnji. Na kraju sastanka Predsjednica Eurojusta i Direktor EMCDDA potpisali su memorandum o razumijevanju. Memorandum o razumijevanju utire put ka pojačanoj suradnji između dva tijela u vezi s pitanjima vezanim za droge i implementirat će se kroz zajedničke aktivnosti. O tim aktivnostima će biti odlučeno na temelju individualnih programa rada partnera. EMCDDA je u rujnu sudjelovao na stratezijskom sastanku na temu trgovine drogama i održao prezentaciju pod nazivom *Stanje s drogama u EU. Kazne za droge i pokazatelji* te raspravljao, tijekom povezane radionice, o mogućim rješenjima za probleme koje uzrokuju razlike u zakonima o novim psihoaktivnim tvarima (NPS) i (pre)prekursorima.

Strategijski sastanak na temu trgovine drogama

Strategijski sastanak na temu trgovine drogama, u organizaciji Eurojusta, održan je u Den Haagu 29. i 30. rujna. Ukupno se 80 tužitelja, tijela za provedbu zakona i stručnjaka iz područja trgovine drogama iz svih država članica okupilo tijekom dva dana intenzivnih radionica i rasprava. Svoj doprinos dali i predstavnici Brazila, SAD-a i Norveške, kao i tijela EU-a i međunarodnih organizacija, uključujući Europol, EMCDDA, Vijeće Europe (skupinu Pompidou) i UNODC. Strategijski sastanak, koji je slijedio Eurojustov stratezijski seminar o trgovini drogama održan u Krakovu u listopadu 2011, u organizaciji poljskog predsjedništva EU-a, fokusirao se na podizanje djelatnosti međunarodne pravosudne suradnje u predmetima trgovine drogama. Diskusije na sastanku su se posebno odnosile na sljedeća područja: nadzirane isporuke, nove psihoaktivne tvari i suradnju s trećim zemljama.

Izvršje o rezultatima sastanka, zajedno s Izvršjem o provedbi akcijskog plana za trgovinu drogama i popratnim materijalom, može se naći na Eurojustovoj internetskoj stranici. Također vidjeti odjeljak 3.2.

2.1.6 Kibernetički kriminal

Broj predmeta kibernetičkog kriminala koje je Eurojust zabilježio (42) značajno se povećao; koordinacijski sastanci vezani za kibernetički kriminal porasli su za 50 % (15) i uspostavljeno je šest zajedničkih istražnih timova. Iako su tipično bili povezani s kaznenim djelima sudjelovanja u zločinačkoj organizaciji (11) te obmanjivanjem i prijevarom (16) predmeti zabilježeni tijekom 2014., također su se rješavani kao zasebna kaznena djela (15).

Rumunjska, Ujedinjeno Kraljevstvo i Mađarska bile su najčešće države moliteljice u području kibernetičkog kriminala, dok su Francuska, Danska i Nizozemska bile najčešće zamoljene države članice.

Eurojust je povezan s Projektom nezakonite trgovine na internetskim tržištima (ITOM), što je inicijativa pod vodstvom Nizozemske koju financira Europska unija, s ciljem promicanja integriranog pristupa borbi protiv nezakonite trgovine na anonimnim tržištima na internetu, pokretanjem koordinirane intervencije u bliskoj suradnji s (inter)nacionalnim agencijama za provedbu zakona uključujući Europski centar za kibernetički kriminal (EC3), pravosudna tijela, druge javne organizacije i privatni sektor u Europskoj uniji.

Eurojust je također povezan s Projektom osposobljavanja trenera i programa certifikacije (TOT), što je španjolski projekt koji financira EU s ciljem značajnog poboljšanja djelotvornosti, suradnje i uzajamnog razumijevanja između tijela za provedbu zakona (LEA) i tužitelja u borbi protiv kibernetičkog kriminala. Glavni ciljevi ovog projekta jesu organiziranje tečaja "osposobljavanja trenera" za tijela za provedbu zakona i tužitelje i izrada okvira za certifikaciju europskih istražitelja i tužitelja za kibernetički kriminal.

Suradnja s Europskim centrom za kibernetički kriminal

Eurojust je nastavio podupirati rad Europskog centra za kibernetički kriminal (EC3) prisustvovanjem sastancima Odbora Programa, a od srpnja 2014. postavljanjem člana

Kolegija koji zastupa Eurojust u EC3 radi olakšavanja razmjene informacija. Nadalje, kako bi se pojačala suradnja s EC3, okončani su pregovori i dano je odobrenje za model *Sporazuma između Eurojusta i Europolu za privremeno postavljanje predstavnika Eurojusta u Europski centar za kibernetički kriminal*. Svrha privremenog postavljanja Eurojustovog predstavnika u EC3 je olakšavanje razmjene informacija, pomoć pri osiguravanju zakonitosti dokaza u sudskim postupcima, olakšavanje ranog uključivanja Eurojusta i optimizacija pokrivenosti pravosudne dimenzije u EC3.

Prisutnost Eurojustovog predstavnika može povećati djelotvornost kaznenih progona i, gdje je to prikladno, oduzimanja imovine u predmetima kibernetičkog kriminala.

Da bi se to postiglo, Eurojustov predstavnik može prisustvovati operativnim sastancima koje organizira EC3, promicati će Eurojustovu ulogu i zadatke prilikom uspostave zajedničkog istražnog tima i pružati pomoć nacionalnim tijelima, naročito kada su potrebne istovremene istražene i pravosudne aktivnosti.

Eurojust je u prosincu pokrenuo poziv za iskaz interesa za zapošljavanje upućenog nacionalnog stručnjaka (SNE) s primarnom svrhom predstavljanja Eurojusta u EC3.

Strategijski sastanak na temu kibernetičkog kriminala

Eurojust je 19. i 20. studenog održao strategijski sastanak pod nazivom "*Kibernetički kriminal - odgovor na izazove 21. stoljeća*", uz sudjelovanje pravosudnih i policijskih stručnjaka iz država članica koji su razmijenili svoja stručna znanja i stajališta tijekom interaktivnih radionica. Sastanak se fokusirao na teme povezane s kibernetičkim kriminalom: zakonitost elektroničkih dokaza, prekogranični pristup podacima i zadržavanje podataka.

Na marginama Eurojustovog strategijskog sastanka na temu kibernetičkog kriminala 21. studenog održan je sat iskazivanja ideja za tužitelje iz EU koji se specijaliziraju za kibernetički kriminal, koji im je pružio priliku za istraživanje metoda i alata za ojačavanje svoje suradnje u ovom području. *Također vidjeti odjeljak 3.3.*

Primjer predmeta

Eurojustovo je godišnje izvješće za 2013. predstavilo primjer predmeta kaznenog postupka protiv skupine organiziranog kriminala bugarskog podrijetla koja se specijalizirala za prijevaru i krivotvorenje, posebno krivotvorenje kreditnih kartica postavljanjem uređaja za elektroničko očitavanje na bankomatima. Skupina organiziranog kriminala prikupljala je financijske podatke s bankomata u Španjolskoj i drugim državama članicama radi izrade lažnih kreditnih i debitnih kartica koje su potom upotrebljavanj za podizanje velikih iznosa novca, također s bankomata.

Eurojust je bio domaćin koordinacijskog sastanka u travnju 2013. na kojem su sudjelovala španjolska i bugarska tijela te Europol. Uspostavljen je zajednički istražni tim između svih stranaka radi olakšavanja suradnje i razmjene dokaza. Dan zajedničke akcije u listopadu 2013 u istočnoj Španjolskoj doveo je do tri pretrage doma, uhićenja šest osoba, oduzimanje 15 uređaja koji su korišteni za kopiranje PIN-ova, nekoliko uređaja za snimanje informacija na magnetne vrpce kreditnih/debitnih kartica, nekoliko prijenosnih računala i dokumenata s nacrtima lokacija bankomata.

Potaknut ovom prvom uspješnom akcijom, zajednički istražni tim je nastavio svoj rad s usporednim istragama u Bugarskoj i Španjolskoj, s ciljem potpunog utvrđivanja strukture skupine i omogućavanja njenog razbijanja. Razmjena informacija i dokaza kroz zajednički istražni tim omogućila je istražnim tijelima da utvrde glavne osumnjičene u Bugarskoj i Španjolskoj, lociraju njihova prebivališta i prikupe inkriminirajuće dokaze. Sljedeći je korak bio provođenje istovremenih akcija radi uhićenja osumnjičenih i prikupljanja daljnjih dokaza pretragom osoba i mjesta.

Jedno od glavnih pitanja u vezi s tim bilo je odlučiti hoće li se uhićenja zasnivati na europskim uhidbenim nalogima koje će izdati nacionalna tijela na temelju njihovih individualnih kaznenih postupaka ili će jedna država članica preuzeti vodstvo i po potrebi izdati europske uhidbene naloge za drugu stranku. Odluka o drugoj opciji morala je biti donesena u zadnji čas s obzirom na najnovije razvoje događaja i dokaze koji su prikupljeni tokom istrage. U tu je svrhu koordinacijski centar pod vodstvom španjolskih i bugarskih ureda uspostavljen u Eurojustu u siječnju 2014. kako bi se osiguralo da će sudske odluke biti donesene na pravovremeni i dogovoren način te odmah provedene. Na savjet bugarskog ureda, za europske uhidbene naloge izdane od strane španjolskih tijela izrađeni su nacrti i prevedeni uz pomoć Eurojusta prije koordinacijskog centra, jer prema bugarskim zakonima vremenski rok za izdavanje europskog uhidbenog naloga nakon pritvaranja tražene osobe iznosi samo 24 sata. Informiranost o ovoj zakonodavnoj specifičnosti i proaktivan pristup nacionalnih ureda u Eurojustu omogućili su izdavanje europskih uhidbenih naloga tijekom koordinacijskog centra.

Koordinacijski centar je djelovao u bliskoj suradnji s EC3. Zajedničke akcije dovele su do 16 uhićenja te pretraga 14 domova i dvije tvrtke. Oduzeti su predmeti uključivali 19 mobilnih telefona, 21 debitnu karticu, nekoliko prijenosnih računala i ostalih elektroničkih uređaja, uključujući uređaje konstruirane za kaznena djela krađe informacija o platnim karticama. Stručnjaci iz EC3 i Europolovi službenici za vezu bili su opremljeni mobilnim uredom, što je omogućilo obavještajnu unakrsnu provjeru, analizu i razmjenu u stvarnom vremenu. Europolovi predstavnici su istovremeno poslani u Bugarsku i Španjolsku radi potpore operaciji na terenu. Dodatni dan akcije održan u veljači doveo je do tri uhićenja i četiri pretrage doma. Pretresene su dvije tvornice i oduzeta je oprema korištena za krađu informacija o platnim karticama.

Nakon taktičkih akcija uloga Eurojusta je proširena na pružanje potpore nadležnim nacionalnim tijelima u razmatranju najprikladnijeg pravosudnog nastavka te je 20. veljače sazvan koordinacijski sastanak s bugarskim i španjolskim istražnim tijelima radi rasprave o postojećim dokazima, napretku nacionalnih kaznenih postupaka i mjerodavnim nacionalnom postupovnom i materijalnom kaznenom pravu. Strane su se složile da se španjolska tijela nalaze u boljem položaju za kazneni progon jer je njihova istraga u poodmakloj fazi, a koja bi bila ojačana dokazima dobivenim iz bugarskih postupaka. U tu su svrhu dokazni materijali oduzeti u Bugarskoj zatim prebačeni u Španjolsku. Strane su se dogovorile da će španjolska tijela uputiti for-

malni zahtjev svojim bugarskim kolegama za prijenos svih postojećih postupaka kako bi se svim optuženim osobama sudilo samo u Španjolskoj. Na sastanku se razgovaralo o svim formalnostima i pravnim zahtjevima kako bi optuženi u pritvoru u Bugarskoj bili predani putem europskih uhidbenih naloga.

2.1.7 Nezakonito useljavanje

Porastao je broj predmeta nezakonitog useljavanja zabilježenih u Eurojustu tijekom 2014. (32). Ovaj je pozitivni trend potvrđen rastom povezanih koordinacijskih sastanaka (10) i zajedničkih istražnih timova (9), pri čemu su se prvi udvostručili u usporedbi s 2013. Većina ovih predmeta bavila se kaznenim djelom nezakonitog useljavanja (22), dok su u nekim slučajevima predmeti bili povezani s kaznenim djelom sudjelovanja u zločinačkom udruženju (5).

Belgija, Ujedinjeno Kraljevstvo i Italija bile su najčešće države moliteljice u području predmeta nezakonitog useljavanja, dok su Italija, Francuska i Ujedinjeno Kraljevstvo bile najčešće zamoljene države članice.

Eurojust je imenovao osobu za kontakt za regionalni projekt Međunarodne organizacije za migracije pod nazivom *Jačanje borbe protiv trgovine ljudima i nezakonitog prebacivanja preko državne granice osoba kojima nije dozvoljen boravak na Zapadnom Balkanu*, te je prisustvovao radionici koja je održana u Skoplju, u bivšoj jugoslavenskoj Republici Makedoniji, 17. i 19. prosinca. Projekt, koji je financirala talijanska vlada, imao je za cilj ojačavanje kapaciteta i prekogranične suradnje zainteresiranih strana sa Zapadnog Balkana u borbi protiv prekograničnih prekršaja, kao što su trgovina ljudima i nezakonito prebacivanje preko državne granice osoba kojima nije dozvoljen boravak.

Nakon Komunikacije Europske komisije od 4. prosinca 2013. o radu Mediteranske radne skupine, Europski ured za azil (EASO) je pokrenuo pilot projekt u svibnju s ciljem stjecanja novih saznanja o fenomenu olakšavanja za osobe koje traže međunarodnu zaštitu. Eurojust se pridružio projektu kao promatrač.

2.1.8 Terorizam

Dok se broj predmeta terorizma koje je zabilježio Eurojust (14) blago smanjio u usporedbi s 2013. godinom, broj koordiniranih sastanaka (4) i zajedničkih istražnih timova (2) se povećao. Rad na predmetima se fokusirao na terorizam kao posebno kazneno djelo, iako je bilo slučajeva gdje je ubojstvo također bilo povezano sa slučajem (2).

Španjolska, Nizozemska, Portugal i Ujedinjeno Kraljevstvo bile su najčešće države moliteljice, dok su Njemačka, Francuska i Belgija bile najčešće zamoljene države članice.

Strani borci: Eurojustov uvid u predmetni fenomen i odgovor kaznenog pravosuđa - ažurirano izvješće

Tijekom 2014. Eurojust je prikupio i analizirao relevantne informacije radi ažuriranja povjerljivog izvješća o stranim

Godišnji strategijski sastanak na temu terorizma

Strategijski sastanak od 4. lipnja, kojem su prisustvovali *Eurojustovi nacionalni predstavnici za terorizam, obuhvatio je temu Eurojustova uloga u borbi protiv terorizma - Eurojustove mogućnosti u borbi protiv terorizma*. Sudionici su razmijenili informacije o kaznenim djelima terorizma i strategijama u borbi protiv terorizma, te su raspravljali o djelotvornim metodama dijeljenja podataka. Na sastanku su predstavljena najnovija dostupna izdanja Eurojustovog Biltena za praćenje presuda za terorizam (TCM) (vidjeti niže) i Biltena za praćenje pomorskog piratstva (MPJM) (vidjeti odjeljak 2.3.3), Memoranduma o financiranju terorizma, Priručnika o kaznenim djelima povezanim s kemijskim, biološkim, radiološkim i nuklearnim oružjem i visokoučinkovitim eksplozivima, kao i Europolovo Izvješće o situaciji i trendovima u području terorizma za 2014.

Taktički sastanak na temu terorizma

Na taktičkom sastanku na temu terorizma od 5. lipnja bilo je govora na temu *Aktualni trendovi u mreži EU-a za borbu protiv terorizma: strani borci u Siriji - Pravosudna suradnja s trećim zemljama u ovom području*. Jutarnjem sastanku prisustvovali su stručnjaci iz država članica, delegati iz SAD-a i Norveške, te predstavnici iz Europolu i Ureda koordinatora EU za borbu protiv terorizma. Eurojustovo OGRANIČENO izvješće o stranim borcima u Siriji, njegovi zaključci i analiza nedavnih zbivanja po ovom pitanju, predstavljeno je sudionicima te su isti raspravljali o njemu. Popodnevni glavni sastanak fokusirao se na pravosudnu suradnju s trećim zemljama radi borbe protiv stranih boraca. Stručnjaci za borbu protiv terorizma sa Zapadnog Balkana i iz Turske pridružili su se sastanku i podijelili svoja iskustva vezana za njihove istrage i suđenja.

borcima koje je objavio 2013. Ažurirano je izvješće utvrdilo izazove koji proizlaze iz istraga i kaznenih progona ambicioznih stranih boraca i povratnika, regrutera i vodi- telja te je istaklo neke relevantne nacionalne prakse.

Izvješće sadrži Eurojustova razmišljanja o mogućim meto- dama poboljšavanja nekih mehanizama i alata s ciljem ja- čanja djelotvornosti odgovora Europske unije i nacionalne kaznene politike na ovaj fenomen. Izvješće je usvojio Kole- gij i klasificirano je kao Eurojust i EU OGRANIČENO.

Eurojust je pridonio Izvješću o situaciji i trendovima u području terorizma za 2014. pružanjem podataka o presudama i kaznama za kaznena djela terorizma u državama članicama, te relevantnim izmjenama i do- punama nacionalnih zakona o terorizmu.

Priručnik o kaznenim djelima poveza- nim s kemijskim, biološkim, radiološ- kim i nuklearnim oružjem i visokou- činkovitim eksplozivima

Priručnik o kaznenim djelima povezanim s kemijskim, biološkim, radiološkim i nu- klearnim oružjem i visokoučinkovitim eksplozivima pruža stručnjacima EU-a specijalističku, višesektorsku pravnu pot- poru za istrage i kaznene progone vezane za transnacionalna kaznena djela poveza- na s "kemijskim, biološkim, radiološkim i nuklearnim oružjem i visokoučinkovitim eksplozivima" (CBRN-E). On pruža pre- gled osnovnih europskih i međunarodnih upravnih i kaznenih propisa primjenjivih na CBRN-E tvari, uključujući otpad. Priruč- nik CBRN-E se ažurira godišnje i dijeli s re- levantnim vanjskim akterima.

Memorandum o financiranju terorizma

Eurojustov Memorandum o financiranju terorizma sadrži pregled pravnih instru- menata i standarda usvojenih na među- narodnoj razini i razini Europske unije s ciljem borbe protiv financiranja terorizma i pruža sažetak njihovih odredbi. On tako- đer predstavlja stanje stvari Eurojustove uključenosti u pravosudnu suradnju u području borbe protiv financiranja tero- rizma. Eurojust je prvi put donio Memo- randum 2006. Četvrta ažurirana inačica Memoranduma objavljena je 2014, dok su prethodna ažuriranja bila 2008. i 2011.

Bilten za praćenje presuda za terorizam (TCM)

Od 2008. Eurojust redovito objavljuje Bil- ten za praćenje presuda za terorizam. Bil- ten za praćenje presuda za terorizam unu- tarne je izvješće klasificirano kao Eurojust LIMITIRANO, koje se temelji na otvorenom izvoru informacija i sadrži podatke koje pružaju nacionalna tijela u provedbi Od- luke Vijeća 2005/671/PUP. On pruža re- dovan pregled osuđujućih i oslobađajućih presuda na području Europske unije, kao i analitičke i statističke informacije.

2.1.9 Trgovina ljudima

Eurojustov rad na predmetima trgovine ljudima zabilje- žio je pad u pogledu broja zabilježenih predmeta (71) i broja koordinacijskih sastanaka (12). Broj uspostavljenih zajedničkih istražnih timova za pitanja u vezi s trgovinom ljudima povećao se sa 15 tijekom 2013. na 18.

Spolno je iskorištavanje i dalje bilo glavna vrsta predmeta trgovine ljudima u Eurojustu kao i 2013, a ovi predmeti su se većinom javljali kao pojedinačna kaznena djela, iako je ponekad bilo povezano sa sudjelovanjem u zločinačkom udruženju (12).

Bugarska, Ujedinjeno Kraljevstvo i Rumunjska bile su naj- češće države moliteljice, dok su Rumunjska, Njemačka i Italija bile najčešće zamoljene.

Eurojust je 2012. pokrenuo strategijski projekt pod na- zivom *Eurojustove mjere protiv trgovine ljudima* (Projekt trgovine ljudima). Projekt trgovine ljudima utvrdio je i bavio se temeljnim razlozima ograničenog broja kaznenih progona trgovine ljudima u Europskoj uniji i problemima pravosudne suradnje u predmetima trgovine ljudima. Ta- kođer je analizirao dodanu vrijednost Eurojustove uklju- čenosti u predmete trgovine ljudima, te utvrdio druge mjere koje bi Eurojust mogao poduzeti da pomogne dr- žavama članicama u djelotvornom izvođenju krijumčara ljudima pred lice pravde. Eurojust prati napredak koji se postiže u provedbi akcijskog plana i pripremio je srednjo- ročno evaluacijsko izvješće o svojim rezultatima. O ovom će se izvješću raspravljati na strategijskom sastanku na temu trgovine ljudima koji će Eurojust organizirati 2015.

Radi priopćavanja Eurojustovih aktivnosti u ovom po- dručju u travnju je izrađena internetska stranica Pro- jekta trgovine ljudima i moguće ju je naći na Euroju- stovoj internetskoj stranici. Internetska stranica sadrži niz stavki značajnih za projekt, kao što su izvješće o

akcijskom planu Eurojustovog strategijskog projekta i izvješće o strategijskom projektu iz 2012.

Dana 17. listopada, povodom osmog Europskog dana borbe protiv trgovine ljudima, Europska Komisija je objavila Srednjoročno izvješće o provedbi strategije EU-a za iskorištavanje trgovine ljudima za 2012. - 2016. Srednjoročno izvješće sadrži prilog koji uključuje Izvješće o zajedničkim akcijama u području trgovine ljudima koje je razvilo sedam agencija za pravosuđe i unutarnje poslove (CEPOL,

EASO, Europol, Eurojust, FRA, Frontex i EIGE) tijekom razdoblja od listopada 2012. do listopada 2014. Kao nastavak na izvješće Komisije, a s ciljem njegovog dopunjavanja, Agencije za pravosuđe i unutarnje poslove su zajedno izradile popis glavnih akcija koje su one pojedinačno razvile u području trgovine ljudima tijekom tog razdoblja. Jedan primjer takve zajedničke akcije jeste CEPOL-ov Modul o trgovini ljudima koji je izrađen uz potporu Frontexa, Europol, Eurojusta, FRA i EIGE-a te je pokrenut na CEPOL-ovoj internetskoj stranici krajem ožujka 2013.

Primjer predmeta

Istrage u Nizozemskoj, Belgiji i Mađarskoj pokazale su da je skupina pojedinaca mađarskog podrijetla bila umiješana u prisilnu prostituciju u Nizozemskoj i Belgiji. Mreža je lažno obećavala dobro plaćene poslove Mađaricama romske narodnosti organizirala njihovo putovanje u Nizozemsku i Belgiju. Žrtve su po dolasku prisiljavane na prostituciju. Većina njihove zarade predavana je članovima mreže i prebacivana u Mađarsku.

Ovaj je predmet pokrenula Nizozemska u okviru EMPACT projekta o trgovini ljudima 2013, koji je pokazao pozitivne rezultate tijekom 2014. Iako su sve zamoljene države članice - Belgija, Mađarska, Njemačka, Austrija i Ujedinjeno Kraljevstvo - sudjelovale su na prvom od četiri koordinacijskih sastanaka održana tijekom 2013; kasnije je postalo jasno da su se jedino poveznice s Belgijom i Mađarskom pokazale dovoljno snažnim za pokretanje istraga u tim državama članicama.

U Eurojustu su održana četiri koordinacijska sastanka. Prije i nakon koordinacijskih sastanaka održani su sastanci na 2. razini radi obavještanja uključenih nacionalnih ureda o prethodnim i budućim nizozemskim istragama i radi rasprave o mogućnosti za zajednički istražni tim.

Na trećem koordinacijskom sastanku raspravljalo se o nacrtu sporazuma o zajedničkom istražnom timu i razmatrana je spremnost uključenih strana da potpišu taj sporazum. Europolovo žarište Phoenix pružilo je unakrsno provjerena izvješća sudionicima koordinacijskih sastanaka. Također su organizirani operativni sastanci u Europolu radi utvrđivanja skupine glavnih meta na koje se istraga treba fokusirati. Na završnom koordinacijskom sastanku u prosincu 2013. Nizozemska, Belgija i Mađarska su potpisale sporazum o zajedničkom istražnom timu. Zajednički istražni tim je 2014. primio novčana sredstva od Eurojusta.

U veljači 2014. sazvan je bilateralni sastanak na 2. razini između ureda Nizozemske i Ujedinjenog Kraljevstva radi osiguravanja neometanog nastavka istrage zajedničkog istražnog tima. Potencijalna žrtva trgovine ljudima trebala je otputovati u Ujedinjeno Kraljevstvo i proći provjeru na granici. Kontaktiranjem policije Ujedinjenog Kraljevstva radi dobivanja potvrde da će provjera na granici jednostavno biti rutinski postupak, ured Ujedinjenog Kraljevstva je ublažio zabrinutosti izražene na ovom sastanku da bi ova radnja mogla ugroziti istragu.

Dana 12. i 13. ožujka održan je dan akcije u Mađarskoj i Belgiji, a rezultat je bio istovremena provedba šest pretraga domova. Oduzete su velike količine novaca u lokalnoj valuti, sedam luksuznih automobila, nakit, mobilni telefoni, putovnice i drugi značajni dokazi. Dvije su osumnjičene osobe uhićene u Mađarskoj, a osam u Belgiji. Slučaj je 2014. bio u tijeku.

2.2 Eurojustova pomoć u ostalim područjima kaznenog djelovanja

2.2.1 Pranje novca

Iako pranje novca nije jedno od Eurojustovih prioriteta kaznenih djela za razdoblje 2014. - 2017, ono je ipak činilo 220 svih predmeta zabilježenih u Eurojustu, što je jasan porast u usporedbi s podacima iz 2013. (193), te učvršćuje rast Eurojustovog operativnog rada u ovom području koji je započeo 2012. (144). Predmeti pranja novca se većinom rješavaju u kombinaciji s povezanim kaznenim djelima kao što je prijevara (84) ili sudjelovanje u zločinačkom udruženju (52). Međutim, također se fokusiraju na pranje novca kao izolirano, zasebno kazneno djelo (71). Francuska, Španjolska i Italija bile su najčešće države moliteljice. Španjolska je bila najčešće zamoljena država članica, a slijede je Njemačka i Ujedinjeno Kraljevstvo.

2.2.2 Kaznena djela protiv okoliša

Broj predmeta u vezi s kaznenim djelima protiv okoliša zabilježenih u Eurojustu (5) pao je u usporedbi s 2013. (8). Ovi predmeti rješavali su kaznena djela protiv okoliša kao zasebno kazneno djelo (3) ili u vezi s prijevarom (1) i nezakonitom trgovinom (1). Nizozemska, Njemačka, Češka Republika i Švedska bile su najčešće države moliteljice u području kaznenih djela protiv okoliša. Među najčešće zamoljenim državama članicama nalazile su se Francuska, Grčka, Irska, Latvija, Nizozemska i Poljska.

Eurojust je u studenom objavio [*Izvešće o Strategijskom projektu o kaznenim djelima protiv okoliša*](#). Izvešće sažima rezultate Strategijskog projekta o kaznenim djelima protiv okoliša koji je Eurojust pokrenuo 2013. Ističe glavne probleme s kojima se nacionalna tijela susreću u kaznenom progonu kaznenih djela protiv okoliša i pokušava predstaviti prijedloge za rješavanje određenih poteškoća, naročito poteškoća povezanih s prekograničnom suradnjom, uz poseban naglasak na nezakonito trgovanje otpadom, trgovanje ugroženim životinjskim vrstama i zagađenje površinskih voda. Izvešće također prikazuje različite nacionalne organizacijske strukture za borbu protiv kaznenih djela protiv okoliša te pristup stručnim znanjima u Europskoj uniji.

Eurojust je u travnju pridonio Komunikaciji Komisije o pristupu EU-a protiv trgovine biljnim i životinjskim svijetom tako što je poslao svoj doprinos Općoj upravi za okoliš.

2.2.3 Pomorsko piratstvo

Uzimajući u obzir objavu Eurojustovog prvog izdanja Biltena za praćenje pomorskog piratstva (MPJM) u srp-

nju 2013, Kolegij je odobrio nastavak MPJM-a i odlučio pokrenuti slučaj prema svim državama članicama posebno dizajniran za rješavanje ove tematike.

Očekuje se da će sljedeće izdanje MPJM-a biti objavljeno u travnju 2015. U skladu s ciljevima postavljenim u svom prvom izdanju MPJM, namjerava ponuditi alat za pomoć stručnjacima u rješavanju problema koji se javljaju u istrazi i kaznenom progonu kaznenih djela povezanih s piratstvom. Eurojust je komunicirao s nekoliko ključnih sudionika u sklopu pripremnog rada za naredni MPJM, s ciljem surađivanja i praćenja rada relevantnih regionalnih i međunarodnih tijela koja djeluju u borbi protiv pomorskog piratstva. Ta su tijela uključivala Europsku službu za vanjsko djelovanje (EEAS), Europsko učilište za sigurnost i obranu (ESDC), Ujedinjene narode, INTERPOL i Skupinu za kontakt za piratstvo uz obalu Somalije (CGPCS), pod predsjedanjem Europske unije tijekom 2014.

2.2.4 Eurojustova osoba za kontakt za zaštitu djece

Zabilježeno je dvadeset devet predmeta u vezi s djecom žrtvama. Ovi su predmeti tipično bili povezani s kaznenim djelima kao što su slike zlostavljanja djece (7) i otmica (7). Ujedinjeno Kraljevstvo i Španjolska su bile najčešće države moliteljice, dok su Njemačka, Rumunjska, Francuska i Grčka bile najčešće zamoljene države članice.

Eurojustovu odlučnost u borbi protiv svih oblika zlostavljanja djece podupire rad osobe za kontakt za zaštitu djece. Osoba za kontakt ima mandat da predstavlja Eurojust u pitanjima zaštite djece i povezanim pitanjima pred nacionalnim tijelima, organizacijama za provedbu zakona i drugim nacionalnim i međunarodnim tijelima koja djeluju u području zaštite djece.

U ovom okviru osoba za kontakt je prisustvovala konferenciji stručnjaka pod nazivom *Sustav upozoravanje na otmice djece u Europskoj uniji: Spašavanje života ugrožene nestale djece*, koja je održana u Europskom parlamentu te je sudjelovala na konferenciji pod nazivom *Odvjetnici u Europi o roditeljskim otmicama djece (LEPCA)*, koja je održana u Den Haagu.

Uloga osobe za kontakt uključuje savjetovanje i podršku Eurojustovim nacionalnim uredima u vezi s primjenom alata i mjera posebno razvijenih za kaznene istrage i postupke u vezi s djecom, kao što su zaštita svjedoka/žrtava i INTERPOL-ova baza podataka o nestaloj djeci.

Operacija BlackShades - Predmet godine

BlackShades je bilo udruženje koje je razvijalo i prodavalo zloćudni softver (malware) koji je omogućavao kupcima da zaraze računala te daljinski preuzmu i upravljaju operacijama zaraženih računala, kao i da između ostalog obavljaju kibernetički distribuirane napade uskraćivanjem usluga (DDoS). Istraga FBI-ja otkrila je veze s nekoliko država članica. Primjer iz Nizozemske kako se malware može koristiti u zločinačke svrhe jeste priča o osamnaestogodišnjem muškarcu koji je zarazio najmanje 2 000 računala i upravljao web kamerama svojih žrtava radi snimanja fotografija žena i djevojaka.

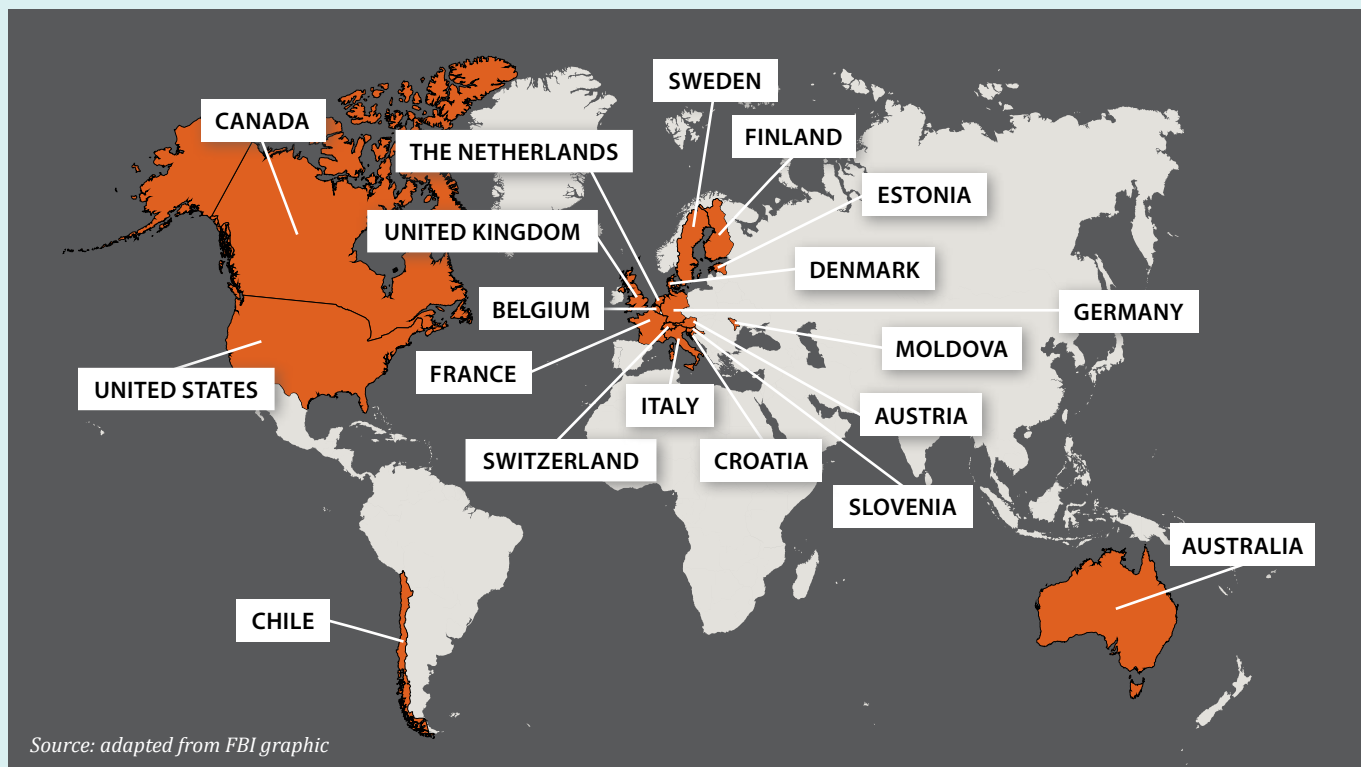
Eurojustu je pristupljeno preko nizozemskog tužitelja koji je bio u kontaktu s FBI-jem i Odvjetništvom SAD-a u vezi s ovom istragom. Američka su tijela namjeravala ukinuti poslužitelj BlackShades, ali nisu imala namjeru kazneno progoniti stane subjekte u SAD-u. Kako su tijekom ove globalne istrage pravosudna tijela i tijela za provedbu zakona iz 16 država ciljala tvorce, prodavače i korisnike malwarea BlackShades, dodana vrijednost pravosudne suradnje bila je očita, te je Nizozemska otvorila predmet u studenom 2013, a koordinacijski sastanak je održan istog mjeseca. Tri su dodatna sastanka održana u siječnju, travnju i srpnju 2014.

Cilj prvog koordinacijskog sastanka bio je utvrđivanje koje zemlje mogu poduzeti pravosudne mjere protiv utvrđenih subjekata i istraživanje mogućnosti zajedničkog pravosudnog pristupa između uključenih zemalja. Iako je sastanak organiziran u relativno kratkom roku, prisustvovala su tijela iz Nizozemske, SAD-a, Rumunjske, Belgije, Njemačke, Francuske te predstavnici EC3 u Europolu. Neke su zemlje provodile svoje vlastite istrage o ovom malwareu i priznale su da postoji potreba za pravosudnom suradnjom na međunarodnoj razini. Bilo je očito da su pogođene i zemlje pored zemalja koje su sudjelovale na sastanku, te su te zemlje pozvane na naredne sastanke.

Istrage američkih tijela već su bile uznapredovale i ona su iznijela plan u dva koraka na prvom sastanku: razbijanje udruženja BlackShades i međunarodno ukidanje poslužitelja s ciljem zaustavljanja prodaje softvera. Koordinacijski je sastanak pridonio američkim istragama kroz identifikiranje 20 klijenata udruženja BlackShades.

Istrage u državama članicama koje su sudjelovale bile su u različitim fazama, što je neminovno značilo da će biti potrebno neko vrijeme za usklađivanje napora raznih nacionalnih tijela. Nekoliko je zemalja ukazalo na to da je,

Međunarodna suradnja u predmetu „BlackShades“

iako su neki osumnjičeni bili utvrđeni, bilo potrebno više informacija radi pokretanja slučaja ili radi poboljšanja podatka koji su već bili dostupni. Sudionici na sastanku su bili obaviješteni da su osumnjičeni ne samo u SAD-u, već i u državama članicama, već bili poznati zbog drugih kaznenih djela kibernetičkog kriminala ili su se mogli povezati s istim. Za jednu je državu članica posjedovanje primjerka zloćudnog softvera bilo značajno samo po sebi, dok za drugu državu članicu samo posjedovanje zloćudnog softvera nije bilo dovoljno i moralo se dokazati da je softver izrađen uglavnom za nezakonitu namjenu.

Istraga je dostigla vrhunac u zajedničkoj akciji u svibnju 2014. koja je trajala dva dana, a kojom je koordinirao Eurojust kroz koordinacijski centar u Eurojustu, uz potporu EC3. Tijekom dva dana akcije provedeno

je 359 pretraga domova širom svijeta i uhićeno je 97 osoba. Oduzeto je preko 1 100 uređaja za pohranu podataka za koje se sumnjalo da su korišteni u nezakonitim aktivnostima, uključujući računala, prijenosna računala, mobilne telefone, usmjerivače, vanjske tvrde diskove i USB prijenosne memorije. Oduzete su značajne količine novca, nezakonitog oružja i droga. Tijela su također uspješno oduzela domenu internetske stranice BlackShades. Zemlje koje su poduzele radnje su: Nizozemska, Belgija, Francuska, Njemačka, Ujedinjeno Kraljevstvo, Finska, Austrija, Estonija, Danska, Italija, Hrvatska, SAD, Kanada, Čile, Švicarska i Moldavija.

Eurojust je pomagao uključenim zemljama isporukom pregleda stanja istraga u svakoj zemlji i pružanjem pravosudne pomoći. Predstavnici Europol i FBI-ja bili su prisutni u koordinacijskom centru koji je uspostavio Eurojust, a EC3 je pružao analitičku potporu u stvarnom vremenu. EC3 je također bio posvećen podupiranju praćenja i utvrđivanja žrtava, kao i promicanju tehničkih rješenja za zaštitu računala od ovog malwarea.

Nizozemski tužitelj zadužen za predmet i pomoćnik nacionalnog člana za Nizozemsku zajedno su komentirali postignuti uspjeh: *Operacija BlackShades dobar je primjer prekogranične pravosudne suradnje u praksi. Internet nije sigurno okruženje za kriminalce. Ovaj predmet koji je uključivao tako mnogo država članica i trećih ze-*

Lodewijk van Zwieten i Koen Hermans

malja sa zajedničkim ciljem da zaustave nove kibernetičke napade, pokazuje potencijal globalnih zajedničkih akcija i pokazuje put za buduće zajedničke napore. Vrlo smo zadovoljni ishodom.

Na osnovi izvješća sa sastanaka i obavljenih ocjenjivanja u razdoblju nakon zajedničkih dana akcije, otkriveni su neki pravni i praktični izazovi koji su utjecali na vremenski okvir i ishod slučaja. U ovom su slučaju utvrđena brojna stečena iskustva te najbolja praksa.

Pravna i praktična pitanja

- ▶ Tijekom cijelog slučaja izazov je predstavljala činjenica da su se istrage nalazile u različitim fazama u zemljama sudionicama: na prvom je koordinacijskom sastanku postalo jasno da neke zemlje trebaju dodatno razdoblje od najviše dva mjeseca za primanje dodatnih informacija u vezi s navodnih kaznenim djelima.
- ▶ Prednosti proširivanja predmeta na veliki broj zemalja i obuhvaćanja što je moguće više kaznenih djela morale su biti procijenjene u odnosu na nedostatke odgode i gubitka momenta u zemljama u kojim su istrage bile u podmakloj fazi.
- ▶ Na početku Eurojustovog predmeta neke su zemlje imale potrebu da poboljšaju svoje podatke kroz uzajamnu pravnu pomoć, kako bi imale dovoljno dokaza za nastavak slučaja na nacionalnoj razini.
- ▶ Neke su zemlje bile ograničene zbog činjenice da samo posjedovanje softvera nije bilo dovoljno za pokretanje pravosudnog postupka protiv osumnjičenoga, već je bilo potrebno dokazati da je malware prouzročio štetu i da je žrtva utvrđena. Druge su trebale dokazati da je softver izrađen uglavnom za nezakonitu namjenu.
- ▶ Nekoliko je zemalja ukazalo na to da su informacije za njihove istrage bile potrebne brzo radi pridržavanja uvjeta o zadržavanju podataka, koji su varirali između zemalja i ovisili o tome je li se uvjet odnosio samo na IP adrese ili i na druge podatke.
- ▶ U nekim je zemljama pokrenuto više predmeta o udruženju BlackShades, što je dodatno usložnjavalo koordinaciju predmeta. Na primjer, u Francuskoj, u kojoj ne postoji nacionalni kibernetički tužitelj, morala se osigurati koordinacija između šest međuregionalnih specijaliziranih nadležnosti, što je predstavljalo 161 tužiteljski okrug.

Intenziviranje istrage putem koordinacijskog centra uspostavljenog pri Eurojustu u svibnju 2014. u trajanju od dva dana. Fotografije © Eurojust

- ▶ U nekim je slučajevima potrebno odobrenje za publikaciju objave za medije od više tijela. Informiranost o preciznim osobama za kontakt i brza komunikacija osigurali su pravovremenu publikaciju objave za medije.

Stečena iskustva

- ▶ U to vrijeme se činilo da dva dana zajedničke akcije predstavljaju način za postizanje najboljeg mogućeg rezultata. Međutim, budući da se vijesti na internetu brzo šire, poželjna je sinkronizacija vremena pretraga, oduzimanja i uhićenja u budućim operacijama, naročito u slučaju operacija velikih razmjera.
- ▶ Istaknuta je važnost prikupljanja informacija o žrtvama i financijskom gubitku koji je malware prouzročio, jer presuda u predmetima kibernetičkog kriminala, naročito u SAD-u, zavisi od žrtava i gubitaka.
- ▶ Umjesto fokusiranja isključivo na represivne mjere Ujedinjeno Kraljevstvo poduzelo je velike preventivne mjere radi odvrćanja manjih kupaca softvera Black-Shades od sudjelovanja u kibernetičkom kriminalu. Aktivnost je podrazumijevala slanje e-poruka i pisma upozorenja za oko 500 kupaca i posjet upozorenja Nacionalne agencije za borbu protiv kriminala (NCA) i policije za oko 100 kupaca.

Najbolja praksa

- ▶ Na prvom koordinacijskom sastanku sudionici su istakli pozitivne učinke održavanja sastanka na pravosudnoj razini u ranoj fazi predmeta, jer se u većini država članica odluke o pretragama, oduzimanjima i uhićenjima donose na pravosudnoj razini. Brza koordinacija na pravosudnoj razini također je omogućila pronalazak jedinstvenog pristupa između država čla-

nica radi osiguravanja dovoljno informacija za osude u nekoliko država članica.

- ▶ Distribucija točaka rasprave prije koordinacijskog sastanka ocijenjena je kao vrlo povoljna za učinkovitost i konkretan rezultat sastanka.
- ▶ Da bi se pojednostavili pretrage domova i ispitivanja u vezi s predmetnim malwareom, Eurojust je uključenim tijelima poslao FBI-jev Vodič za ispitivanje/pretrage putem svoje Mrežne aplikacije za sigurnu razmjenu informacija (SIENA). Ovaj se vodič smatrao vrlo korisnim zbog komplikacija uključenih u osiguravanje dokaza u predmetima kibernetičkog kriminala.
- ▶ Održavanje susreta nakon koordinacijskog centra bilo je korisno za utvrđivanje dodane vrijednosti ovog alata za koordinaciju i izvlačenje pouka iz suradnje tijekom dana zajedničke akcije.
- ▶ Ocjenjivanje slučaja na završnom sastanku pokazalo je da je Eurojustova analiza pravosudne situacije u uključenim zemljama u ranim fazama slučaja bila korisna za rezultate slučaja, jer je ta analiza omogućila nacionalnim tijelima da na koordinacijske sastanke dođu pripremljena.
- ▶ Pismo nizozemskih tijela, koje je preneseno putem Eurojusta i koje je potvrdilo da se informacije iz ovog predmeta mogu koristiti kao dokazi u pravosudnom postupku, ocijenjeno je kao dobrodošla potpora postupcima u tijeku u raznim uključenim zemljama.
- ▶ Spremnost na dijeljenje informacija između uključenih zemalja uvelike je pridonijelo impresivnim rezultatima slučaja i ocijenjeno je kao ključni čimbenik za buduće predmete kibernetičkog kriminala.

2.3 Eurojustovi partneri

2.3.1 Partner za suradnju: Europol

Eurojust i Europol su nastavili sa svojim naporima u jačanju suradnje i razmjene informacija, kao što je utemeljeno njihovim [Sporazumom iz 2009](#) i kao što predviđa Ugovor iz Lisabona, u kojem se Eurojustova koordinacijska uloga zasniva na "informacijama dobivenim iz država članica i Europola".

Operativna suradnja

Eurojust je uključio Europol u 44 predmeta i 98 koordinacijska sastanka održana u Eurojustu. Značajan porast broja Eurojustovih koordinacijskih sastanaka kojima je prisustvovao Eurojust (75 tijekom 2013.) pokazuje da su naponi koje je Eurojust uložio u jačanju operativnih veza bili djelomično uspješni. Ti su naponi također uključivali redovitu i uzajamnu razmjenu popisa operativnih sastanaka organiziranih u Europol i koordinacijskih sastanaka organiziranih u Eurojustu.

Pored toga, Eurojust je proveo politiku dizajniranu da informira obradu Eurojustovih zahtjeva, dobivenih putem aplikacije SIENA, radi unakrsnog provjeravanja osobnih podataka u vezi s istragama koje su u tijeku u odnosu na podatke u sustavu CMS. Europsko zajedničko nadzorno tijelo je pozitivno reagiralo na ovu politiku.

Eurojust je pridonio Privremenom izvješću SOCTA-e za 2015, SOCTA-i i TE-SAT-u te je aktivno sudjelovao u pripremi i izradi nacрта višegodišnjeg strategijskog plana i operativnih akcijskih planova ciklusa politika za 2014. - 2017. *Vidjeti* odjeljak 2.1.

Eurojust je također pratio Operaciju Arhimed u rujnu i prisustvovao dnevnim obavještajnim sastancima u Europolu. Operacija Arhimed bila je velika zajednička međunarodna operacija provedbe zakona koja je ciljala na teški organizirani kriminal u Europskoj uniji, uključujući trgovinu ljudima, trgovinu drogama i trgovinu oružjem.

Eurojust je potpisao jedno novo asocijaciju, sa žarištem za oružje te ukupan broj takvih udruženja sada iznosi 21. U tijeku su postupci za udruženje Eurojusta sa žarištima za terorizam, kao i nova žarištaza putnike, korupciju u sportu i povrat imovine.

Strategijska suradnja

Predstavnici Eurojusta i Europola nastavili su s održavanjem redovitih sastanaka na radnoj i upravljačkoj razini na kojim se raspravljalo o temama kao što su korištenje aplikacije SIENA, razmjena informacija, suradnja unutar EC3, suradnja s Europolovom Jedinicom za borbu pro-

tiv terorizma, financiranje zajedničkih istražnih timova i udruženje sa žarištima, kao i izrada Europolove uredbe. Osim toga, Europolovi su službenici sudjelovali na Eurojustovim strategijskim seminarima, a Eurojustovi su predstavnici prisustvovali sastancima voditelja Europolovih nacionalnih jedinica. Tijekom 2014. održano je nekoliko sjednica programa razmjene osoblja između Europola i Eurojusta s ciljem obavješćavanja sudionika o strukturi i funkcijama i razvijanjem svijesti o uslugama koje pružaju obje organizacije.

Zajedničko godišnje izvješće za 2013. (*vidjeti* dokument Vijeća 11305/14) o suradnji između Eurojusta i Europola predano je Vijeću i Komisiji 24. lipnja.

2.3.2 Partner za suradnju: OLAF

Suradnju između Eurojusta i OLAF-a uređuje [Praktični sporazum](#) iz 2008. o uspostavi suradnje. Eurojust i OLAF su nastavili suradnju u borbi protiv prijevare, korupcije i drugih kaznenih djela na štetu financijskog interesa Europske unije te su redovito razmjenjivali sažetke predmeta i popis zajedničkih predmeta Eurojusta i OLAF-a.

Operativna suradnja

Eurojust i OLAF su zajedno radili na četiri predmeta, a Eurojust je zabilježio tri dodatna predmeta povezana s predmetima koje je OLAF već pokrenuo u prethodnim godinama. OLAF je sudjelovao na tri koordinacijska sastanka koja su se bavila predmetima koji su uključivali obmanjivanje, prijevaru u vezi s trošarinom, prijevaru u vezi s carinom i korupciju. Blagi porast broja predmeta i koordinacijskih sastanaka u usporedbi s 2013. (2, odnosno 1) ukazuje na to da suradnja dvije agencije ima koristi od redovite razmjene operativnih informacija (sažetaka predmeta i popisa zajedničkih predmeta).

Strategijska suradnja

Početkom 2014. održan je bilateralni sastanak između Predsjednice Eurojusta i Direktora OLAF-a. Sastanak je pružio priliku za raspravljanje praktičnih predmeta od zajedničkog interesa i postizanje općeg sporazuma o razmjeni sažetaka predmeta, kako propisuje točka 5 Praktičnog sporazuma.

Redoviti timski sastanci za vezu nastavljani su u 2014. Ovi sastanci služe kao platforma za uspostavu i formaliziranje pojedinosti razmjene sažetaka predmeta. Fokuserali su se na organiziranje dodatnih seminara za osposobljavanje za OLAF-ove istražitelje, na osnovi pozitivnih povratnih informacija primljenih nakon prvog seminara za osposobljavanje koji je održan u prosincu 2013.

2.3.3 Suradnja s agencijama za pravosuđe i unutarnje poslove

Devet agencija za pravosuđe i unutarnje poslove (CEPOL, EASO, EIGE, EMCDDA, Eurojust, Europol, FRA, [Frontex](#) i eu-LISA) objavilo je dva *zajednička doprinosa*: *novi višegodišnji Program agencija za pravosuđe i unutarnje poslove*, Zajednički opći doprinosi agencija za pravosuđe i unutarnje poslove, koji je utvrdio unakrsna pitanja od zajedničkog interesa te kako međuagencijska suradnja može pomoći u djelotvornoj provedbi novih smjernica, objavljen je u veljači (vidjeti dokument Vijeća 7313/14). Drugo zajedničko izvješće, [Od strategijskih smjernica do djelovanja: doprinos agencija za pravosuđe i unutarnje poslove praktičnom razvoju području slobode, sigurnosti i pravde u Europskoj uniji](#),

objavljeno je u studenom i dostupno je na Eurojustovoj internetskoj stranici. Ovo drugo izvješće daje opći pregled Eurojustove uloge i potpore u provedbi prioriteta i ciljeva Europske unije u području slobode, sigurnosti i pravde u Europskoj uniji. Ovi su dokumenti predani Europskoj komisiji, Europskom parlamentu i Vijeću Europske unije.

Eurojust i druge agencije za pravosuđe i unutarnje poslove također su pridonijeli javnom savjetovanju u pogledu obnovljene *Strategije unutarnje sigurnosti* za 2015. - 2020. Završno izvješće o aktivnostima agencija za pravosuđe i unutarnje poslove tijekom 2014. i njegova kartica s rezultatima (vidjeti dokument Vijeća 16286/14), predstavljeni su Vijeću za operativnu suradnju u području unutarnje sigurnosti u prosincu.

Eurojust i osposobljavanje

Strategijske smjernice Vijeća, usvojene u lipnju, naglašavaju potrebu za poboljšanjem osposobljavanja stručnjaka i naglašavaju važnost osposobljavanja, između ostalih, tužitelja, sudaca, profesionalnih pravnika i policije kao ključnu komponentu za uspostavljanje uzajamnog povjerenja.

Eurojust je pridonio osposobljavanju kroz svoje memorandume o razumijevanju s CEPOL-om (2010.) i EJTN-om (2008.). Osim toga, Eurojust je organizirao tematske seminare na kojima su stručnjaci razmjenjivali iskustvo i najbolju praksu.

Nastavljena je suradnja između Eurojusta i EJTN-a u području pravosudnog osposobljavanja. Jedanaest tužitelja/sudaca iz Bugarske (2), Češke Republike, Njemačke, Estonije, Španjolske, Mađarske, Austrije, Poljske i Slovenije (2) sudjelovalo je na programu dugoročnog osposobljavanja u Eurojustu i bilo uključeno u svakodnevni rad nacionalnih ureda zemalja iz kojih potječu. U srpnju je sudac Postulski, Glavni tajnik EJTN-a, posjetio Eurojust. Eurojust i EJTN su se složili da je stečeno vrijedno praktično iskustvo tijekom tromjesečnog programa razmjene. Pored toga, Eurojust i EJTN su se formalno dogovorili o zajedničkom razumijevanju u vezi s kratkoročnim (jedan tjedan) studijskim posjetima i njihovom ponovnom uvođenju 2015.

Pored toga, članovi nacionalnih ureda aktivno su sudjelovali na šest EJTN-ovih seminara u okviru Projekta kaznenog pravosuđa I: *Međunarodna pravosudna suradnja u kaznenim pitanjima u praksi: simulacije europskog uhidbenog naloga i uzajamne pravne pomoći*. Ovi uspješni seminari, koji su održani u Njemačkoj, Bugarskoj, na Cipru, u Francuskoj, Italiji i Slovačkoj, zasnovani su na načelu "učenje kroz rad". Pruženi su praktični primjeri predmeta radi postizanja većeg stupnja uzajamnog povjerenja i pouzdanja između europskih tužitelja i sudaca te jačanja zajedničke pravosudne kulture, što vodi djelotvornijem provođenju pravde u prekograničnim kaznenim progonima u Europskoj uniji.

Dovršeni su radovi s CEPOL-om u vezi sa zajedničkim planom i programom o Eurojustu. Cilj ovog modula osposobljavanja je bolje razumijevanje dodane vrijednosti uključivanja Eurojusta u prekogranične istrage i operacije, a samim time bliža suradnja između pravosudnih tijela i tijela za provedbu zakona u djelotvornoj borbi protiv teškog oblika prekograničnog kriminala. Kao i prethodnih godina suradnja s CEPOL-om dovela je o organiziranja nekoliko seminara na internetu. Eurojust je pridonio, između ostalog, tečajevima o nezakonitom useljavanju, zaštiti djece, mobilnim skupinama organiziranog kriminala, trgovini drogama, prijevarama u vezi s PDV-om i zajedničkim istražnim timovima.

Eurojust je nastavio svoju praksu razmjene programa rada s drugim agencijama za pravosuđe i unutarnje poslove.

Dana 3. studenog Eurojust je potpisao [Memorandum o razumijevanju](#) s Agencijom Europske unije za temeljna prava, na marginama godišnjeg sastanka voditelja agencija za pravdu i unutarnje poslove na Malti. Memorandum o razumijevanju također je potpisan s [Europskim centrom za praćenje droga i ovisnosti](#) o drogama 15. srpnja (vidjeti pododjeljak 2.2.5).

2.3.4 Treće zemlje i organizacije izvan Europske unije

Sporazumi o suradnji

Eurojust je u srpnju potpisao sporazum o suradnji s [Republikom Moldavijom](#), koji će stupiti na snagu kada stranke obavijeste jedna drugu pismenim putem da su svi unutarnji postupci dovršeni. Zaključenje sporazuma o suradnji s Ukrajinom potvrđeno je kao prioritet. Eurojust je izvjestio Vijeće o svojim planovima za pokretanje pregovora radi zaključenja sporazuma o suradnji s Crnom Gorom.

Nastavljeni su kontakti s ciljem procjene provedbe zakona o zaštiti podataka i istraživanja mogućnosti pokretanja pregovora o sporazumima o suradnji s Albanijom, Bosnom i Hercegovinom, Izraelom, Srbijom i Turskom.

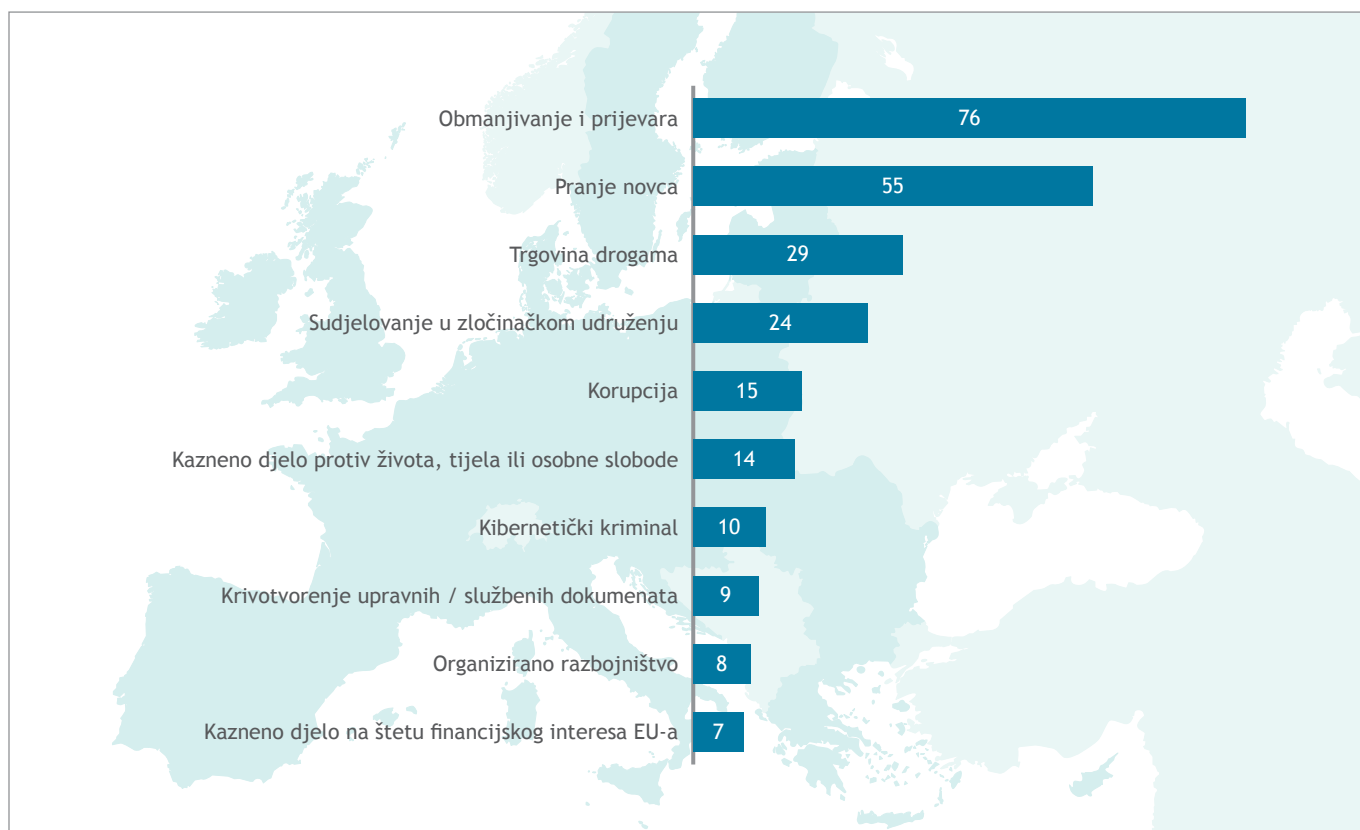
Rad na predmetima koji uključuju treće zemlje

Eurojust je pružio pomoć u 208 predmeta u koje su bile uključene treće zemlje. Glavne vrste kaznenih djela u ovim predmetima bile su obmanjivanje i prijevarena, pranje novca, uključenost u skupinu organiziranog kriminala i trgovina drogama. Najčešće uključene treće zemlje bile su Švicarska, Norveška i SAD. Treće su zemlje imale predstavnike na 41 koordinacijskom sastanku u organizaciji Eurojusta. Najčešće uključene treće zemlje u Eurojustove koordinacijske sastanke bile su SAD (14), zatim Švicarska (10), Norveška (9) i Ukrajina (6).

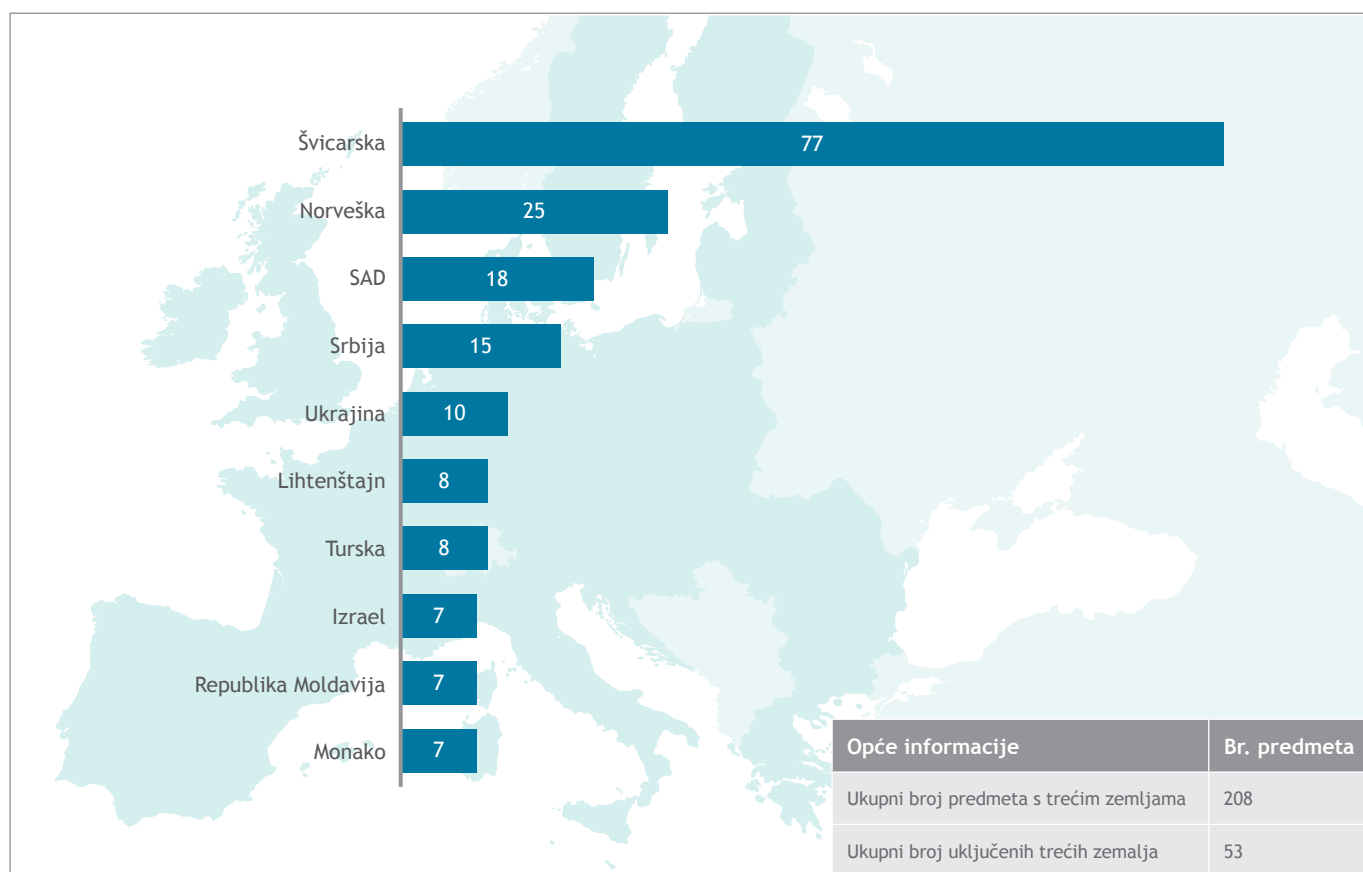
Tužitelji za vezu u Eurojustu

Prisutnost tužitelja za vezu iz Norveške i SAD-a u Eurojustu smatra se korisnom, jer oni olakšavaju pravosudnu suradnju između nadležnih tijela država članica i uključenih trećih država. 2014. su se Eurojust i Švicarska dogovorili o upućivanju tužitelja za vezu u Eurojust, koji će prihvatiti dužnost u ožujku 2015. Norveški tužitelj za vezu zabilježio je 52 predmeta koja se većinom tiču trgovine drogama, porezne prijevare i ubojstava, organizirao jedan koordinacijski sastanak i sudjelovao na devet koordinacijskih sastanaka. Tužitelj za vezu za SAD sudjelovao je na 14 koordinacijskih sastanaka.

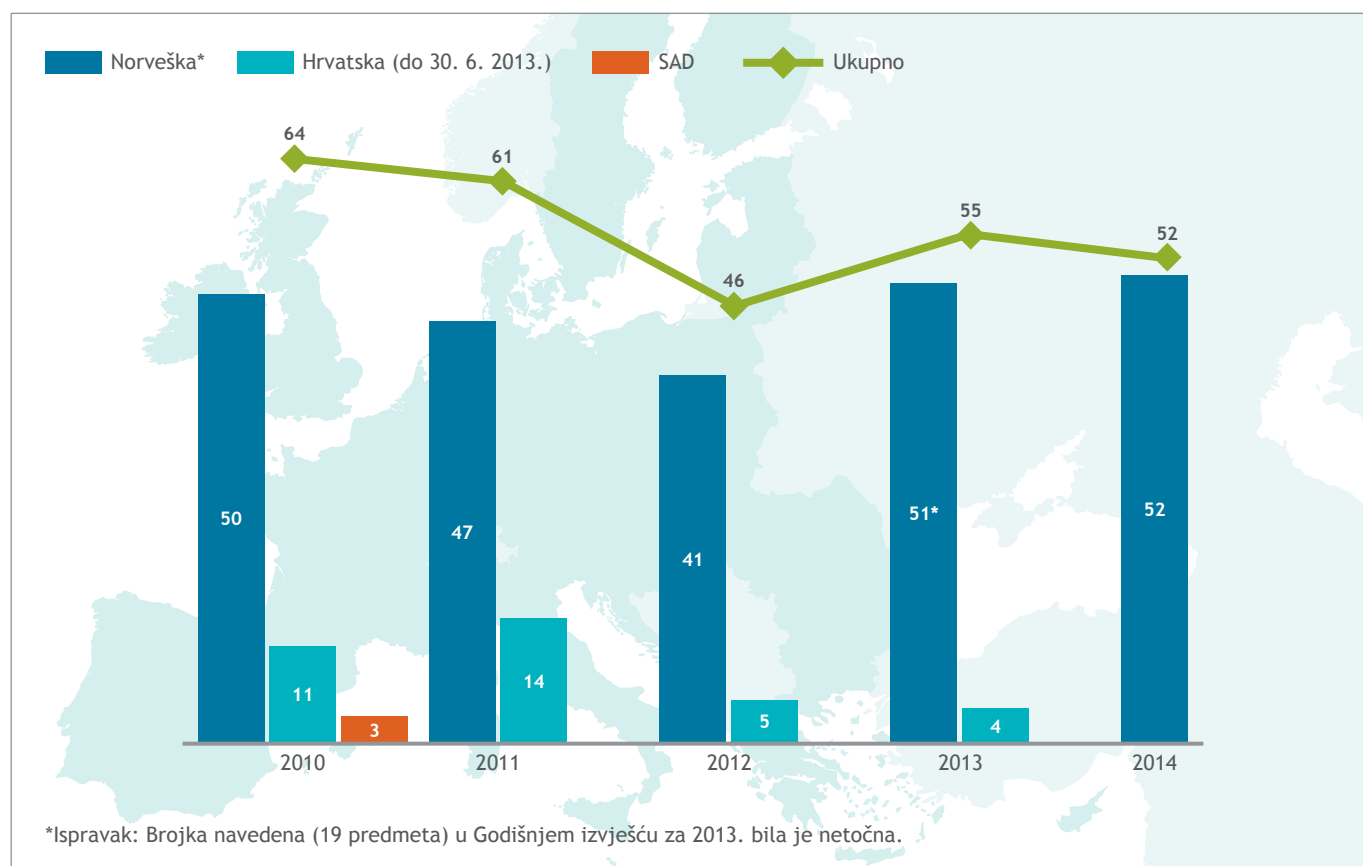
Glavne vrste kaznenih djela koja uključuju treće zemlje

Prvih deset trećih zemalja u Eurojustovom radu na predmetima

Predmeti po tužiteljima za vezu od 2010. do 2014.

Eurojustove osobe za kontakt u trećim zemljama

Imenovanje Eurojustovih osoba za kontakt u trećim zemljama predstavlja alat koji se često koristi za poboljšanje suradnje između država članica i trećih zemalja kroz Eurojust. Osobe za kontakt su tipično imenovane od strane trećih zemalja iz ureda glavnog tužitelja ili ureda lokalnog tužitelja, nacionalnih sudova ili ministarstva pravde, ili se te osobe nalaze na diplomatskim položajima izvan svoje zemlje. Trenutno su 32 treće zemlje imenovale Eurojustove osobe za kontakt. Tijekom 2014. ovoj mreži su dodani Bolivija i Peru.

Potpora za vanjske projekte

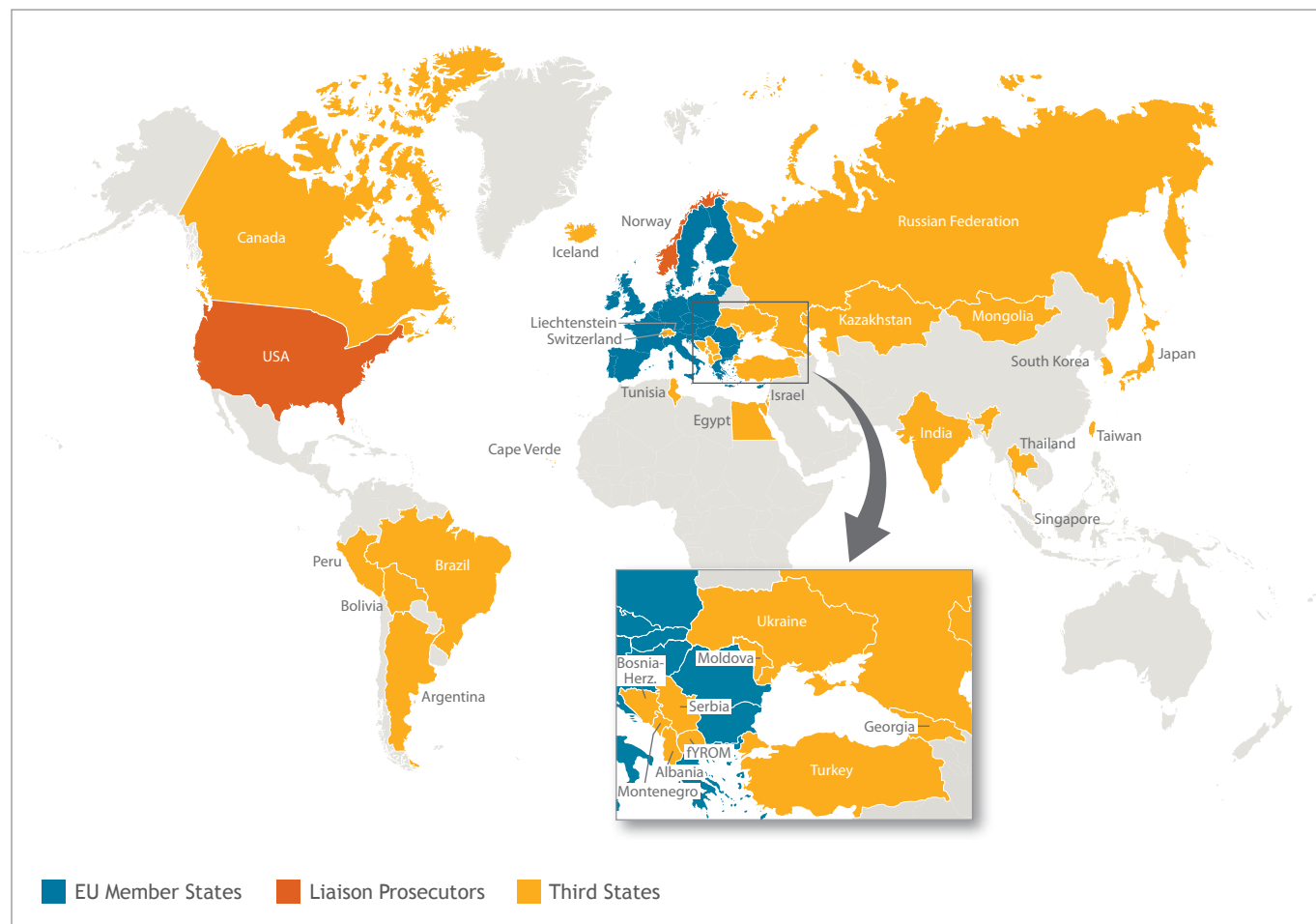
Eurojust je nastavio pružati potporu inicijativama na Zapadnom Balkanu, uključujući projekt Međunarodne policijske udruge (IPA) iz 2010. koji financira EU, *Borba protiv organiziranog kriminala i korupcije: Jačanje mreže tužitelja*, do zaključenja projekta u travnju 2014. Pod okriljem ovog projekta 20. siječnja je organiziran sastanak između Eurojusta i Eurojustovih osoba za kontakt sa Zapadnog Balkana, a osposobljavanje za ove novoimenovane Eurojustove osobe za kontakt održano je 3. travnja u Eurojustu. Pored

Sastanak s Eurojustovim osobama za kontakt i tužiteljima za vezu koje su imenovale države članice

Dana 16. i 17. listopada Eurojust je održao sastanak s Eurojustovim osobama za kontakt i tužiteljima za vezu koje su imenovale države članice. Cilj sastanka bio je rasprava o komplementarnosti, sinergijama i suradnji kroz razmjenu stajališta o primjerima slučajeva, razvoj svijesti o ulozi Eurojusta u predmetima vezanim za treće zemlje, uključujući razmjenu informacija s trećim zemljama, kao i utvrđivanje mogućih načina za poboljšanje radnih metodologija.

Sastanak je okupio 17 Eurojustovih osoba za kontakt i 20 tužitelja za vezu koje su imenovale države članice. Osamnaest trećih zemalja je imalo predstavnike.

Eurojust contact points

toga, Eurojust je sudjelovao na nekoliko seminara za osposobljavanje o zaštiti podataka na Zapadnom Balkanu.

Eurojust je također bio uključen u projekt borbe protiv trgovine ljudima na Zapadnom Balkanu kroz poboljšavanje primjene zajedničkih istražnih timova na lokalnoj razini, kao i u regionalni projekt Međunarodne organizacije pod nazivom *Jačanje borbe protiv trgovine ljudima*

i nezakonitog prebacivanja preko državne granice osoba kojima nije dozvoljen boravak na Zapadnom Balkanu. Vidjeti pododjeljak 2.2.9.

Eurojust je pridonio radu Europske službe za vanjsko djelovanje pružanjem informacija o svojoj suradnji na institucionalnoj i operativnoj razini s državama partnerima Europske susjedne politike (ENP).

Primjer predmeta

U proljeće 2013. češka i američka tijela obratila su se švedskoj policiji u vezi sa sumnjom da su materijali zlostavljanja djece (CAM) proizvedeni u Češkoj Republici prošireni na SAD i druge zemlje preko posrednika u Švedskoj. U Švedskoj su pokrenute preliminarne istrage u vezi s teškim oblikom dječje pornografije i sudjelovanjem u teškom obliku spolnog iskorištavanja djece u pornografske svrhe. Švedska je istraga otkrila osumnjičene u Švedskoj i Španjolskoj. U Češkoj Republici kaznene su prijave bile usmjerene na trgovinu ljudima. Što se tiče *modusa operandi*, izgledalo je da su kupci pornografskih materijala naručivali posebne naručene komplete fotografija i video zapisa. Kupac je plaćao posredniku u Švedskoj, koji je zatim prenosio novac fotografima. Zatim su materijali zlostavljanja djece razmjenjivani u šifriranom obliku pomoću usluga u „oblaku“. Šifrirane metode komunikacije i svijest o sigurnosti kod osumnjičenih osoba značila je da je pravosudna suradnja između nacionalnih tijela bila od ključne važnosti za utvrđivanje mogućih pogrešaka i slabosti osumnjičenih prilikom planiranja kriminalnih aktivnosti.

U vezi s operativnim sastankom organiziranim u Europolu radi razmjene policijskih informacija u Eurojustu je održan koordinacijski sastanak koji je doveo do uspostavljanja zajedničkog istražnog tima između Švedske i Češke Republike, uz financiranje Eurojusta. Zajedničke su istrage utvrdile da su materijali zlostavljanja djece prošireni još šire, uključujući Španjolsku. Pokrenuta je pravosudna suradnja sa Španjolskom izdavanjem zahtjeva za uzajamnu pravnu pomoć u vezi s identificiranom osumnjičenom osobom. Španjolska se kasnije pridružila zajedničkom istražnom timu, što je olakšalo suradnju s ostalim članovima zajedničkog istražnog tima.

Nakon početnog promatranja i posebnih istražnih mjera, uključujući analizu financijskih transakcija između osumnjičenih, održan je dan zajedničke akcije u državama zajedničkog istražnog tima, kao i u SAD-u i Francuskoj u kojima su identificirane dodatne osumnjičene osobe. Uhićeno je osam osoba, a značajna količina podataka je preuzeta i osigurana. Nakon dana zajedničke akcije uslijedilo je dugo razdoblje istraga u uključenim zemljama, koje su ometane šifriranim tvrdim diskovima i nespremnošću osumnjičenih za suradnju. Izdan je niz zahtjeva za uzajamnu pravnu pomoć trećim zemljama radi dobivanja informacija o korištenju određenih digitalnih usluga od strane osumnjičenih.

Organizirano je nekoliko dodatnih koordinacijskih sastanaka radi olakšavanja suradnje u provedenim radnjama u državama članicama, kao i radi rasprava o tome koje su se zemlje nalazile u najboljem položaju za krivični progon osumnjičenih. Na ovim sastancima tijela za kazneni progon također su raspravljala kako prikupiti dokaze koji podupiru predstojeća suđenja u raznim zemljama na najbolji mogući način.

Dodatna analiza koju su provela nacionalna tijela tijekom istraga dovela je do dodatnih uhićenja u Ujedinjenom Kraljevstvu, SAD-u, Kanadi i Rusiji, a utvrđen je i veliki broj djece žrtava koje su iskorištavali razni fotografi. Svi uključeni tužitelji i istražni suci su se složili da je bliska suradnja s Eurojustom i Europolom bila ključna za uspješan rad i postignute rezultate u početnim fazama predmeta. Predmet je u tijeku i suđenja te detaljnija analiza rezultata predmeta, se očekuju tijekom 2015.

Izazovi i najbolja praksa

3.1 Uvod

Kao i prethodnih godina, Eurojust je nastavio pridonositi, kroz svoj operativni rad na predmetima i strategijske inicijative, utvrđivanju izazova i najbolje prakse u širokom spektru aspekata u vezi s pravosudnom suradnjom u kaznenim stvarima.

Ti aspekti mogu biti povezani s provedbom zahtjeva za uzajamnu pravnu pomoć, europskim uhidbenim nalogima, odlukama za osiguranje oduzimanja ili drugim instrumentima kojima se ostvaruje načelo uzajamnog priznavanja, a također mogu biti utvrđeni u odnosu na specifičnu vrstu kaznenog djela, posebnu istražnu tehniku, ili u vezi sa suradnjom s trećim zemljama. Cilj je poboljšavanje koordinacije i suradnje između nadležnih tijela država članica u kontekstu istrage i kaznenog progona u kojim je Eurojust nadležan za pomoć.

Ovo se poglavlje bavi izazovima i najboljom utvrđenom praksom u pogledu nadziranih isporuka, novih psiho-

aktivnih tvari i (pre)prekursora, kao i prikupljanja i zakonitosti dokaza u predmetima povezanim s kibernetičkim kriminalom.

3.2 Trgovina drogama

Tijekom 2014. pravosudni aspekti prekograničnih nadziranih isporuka i suradnje u predmetima koji uključuju nove psihoaktivne tvari i (pre)prekure predstavljali su dvije teme strategijskog projekta pod nazivom [*Jačanje Eurojustovog rada u predmetima trgovine drogama*](#). Najbolja praksa i prepreke u pravosudnoj suradnji u ovim područjima prikupljene su pomoću upitnika upućenih nadležnim tijelima svih država članica. Odgovori na upitnike su analizirani te se o njima raspravljalo sa stručnjacima na Eurojustovom strategijskom sastanku na temu trgovine

Primjer predmeta

2013. je zatražena Eurojustova pomoć u predmetu trgovine ljudima koji je uključivao Ujedinjeno Kraljevstvo i Švedsku. U ožujku 2013. uspostavljen je zajednički istražni tim na razdoblje od jedne godine, a u travnju 2013. održan je koordinacijski sastanak. Do kolovoza 2014. sudski postupak u Ujedinjenom Kraljevstvu je bio tek na početku, dok je suđenje u Švedskoj bilo okončano. U ovoj fazi predmeta održan je još jedan koordinacijski sastanak u Eurojustu radi ocjenjivanja suradnje unutar zajedničkog istražnog tima i razmjene informacija. Od osobitog je interesa bilo korištenje presretanja telefonskih poziva te mogućnosti korištenja rezultata kao dokaza u Ujedinjenom Kraljevstvu.

Rasprava je istakla postojeće razlike u pravilima o kaznenom postupku. U Švedskoj se presretanje telefonskih poziva dozvoljava sudskom odlukom na zahtjev tužitelja. Presretnuti telefonski pozivi se zapisuju i sud se izvješćuje o njima, a kasnije se čitaju ili reproduciraju tijekom sudskog postupka. U ovom je slučaju dodatno važno razdoblje zadržavanja podataka. Po zaključenju predmeta materijal koji nije iskorišten u preliminarnoj istrazi mora biti uništen. U principu, čim se istraga okonča, švedska tijela moraju pismenim putem otkriti obrani vremensko razdoblje i brojeve telefona koji su presretnuti.

U Ujedinjenom Kraljevstvu korištenje presretanja telefonskih razgovora nije uobičajeno. Tijela Ujedinjenog Kraljevstva su htjela znati mogu li se informacije dobivene od švedskih tijela putem presretanja telefonskih poziva koristiti kao dokazi na sudu u Ujedinjenom Kraljevstvu. Koordinacijski sastanci u Eurojustu su olakšali raspravu o ovom pitanju te je predloženo moguće rješenje: švedska policija ili pravni zastupnik može svjedočiti pred sudom u Ujedinjenom Kraljevstvu. Saslušanje bi se odnosilo na činjenicu da je zakonski podnesen zahtjev za presretanje i da je ono tehnički zakonito provedeno, s jedne strane, i da su snimljeni materijali rezultat ovlaštenih mjera, s druge strane. Švedska su tijela smatrala ovaj prijedlog izvedivim rješenjem. Iako nije donesena konkretna odluka, razmišljalo se i o mogućim koristima od putovanja tijela Ujedinjenog Kraljevstva u Švedsku radi i pregleda svih materijala dobivenih presretanjem telefonskih poziva. Do kraja 2014. još je trebalo raspraviti o potrebi za pregledom materijala.

drogama koji je održan 29. i 30. rujna. Rezultati su sakupljeni u izvješće da bi se mogli distribuirati stručnjacima u svim državama [članicama](#).

Nadzirane isporuke

Analiza i rasprave su istakle značajne razlike između pravosudnih sustava država članica u pogledu odobrenja i provedbe nadziranih isporuka. Te razlike često predstavljaju prepreke u pravosudnoj suradnji, naročito u vezi sa: (i) odobrenjem nadziranih isporuka kada ruta ili vrijeme pošiljke droge nije poznato; (ii) dobivanjem dopuštenja za postavljanje GPS uređaja u vozila za koje se sumnja da prevoze droge; (iii) utvrđivanjem nadležnih tijela u drugim državama članicama ili dobivanjem njihovog dopuštenja; (iv) zamjenom bezopasnih tvari za ilegalne droge; (v) odlaganjem oduzimanja droga; (vi) prekograničnim slanjem službenika na tajnom zadatku; (vii) zakonitošću dokaza prikupljenih u kontekstu nadziranih isporuka; (viii) uključenošću doušnika; (ix) slanjem naoružanih policajaca u druge države članice; i (x) dijeljenjem otkrivenih informacija koje su prikupljene u kontekstu nadziranih isporuka. Suradnja s trećim zemljama u nadziranim isporukama često zna biti problematična, a iskustvo u primjeni nadziranih isporuka u okviru zajedničkih istražnih timova je ograničeno.

Rješenja za ove probleme uključivala su povećanu komunikaciju i uzajamno povjerenje između nadležnih tijela država članica, harmonizaciju zakona o nadziranim isporukama, izradu popisa nadležnih tijela i razjašnjenje pravnih zahtjeva o nadziranim isporukama u svim državama članicama, prikupljanje mišljenja o jedinstvenom skupu zahtjeva za nadzirane isporuke, pojačanu uključenost Eurojusta i Europolu u prekograničnim operacijama, naročito u organiziranju operativnih sastanaka i koordinacijskih sastanaka, identifikaciju osoba za kontakt za kontrolirane isporuke u državama članicama, analizu informacija te pravnu, taktičku i tehničku potporu.

Pitanje u fokusu 1 u izvješću će uključivati informacije o tome je li zahtjev za uzajamnu pravnu pomoć preduvjet za odobrenje nadziranih isporuka u državama članicama te će sadržavati popis nadležnih tijela i, gdje je to prikladno, središnje osobe za kontakt za odobrenje nadziranih isporuka u državama članicama.

Nove psihoaktivne tvari i (pre)prekursori

Analiza predmeta trgovine drogom upućenih Eurojustu dovela je do utvrđivanja ozbiljnih izazova u kaznenom

progonu predmeta sintetičkih droga koje uključuju nove psihoaktivne tvari i (pre)prekursore, naročito kada te tvari nisu uređene na razini Europske unije/međunarodnoj razini. U tim predmetima zakoni i pristupi često se razlikuju po državama članicama, što dovodi do ponavljanja problema s pravosudnom suradnjom.

Dodatne specifične poteškoće koje su susreli stručnjaci koji su ispunjavali Eurojustove upitnike odnose se na utvrđivanje novih tvari, povezani nedostatak znanja i tehnički kapacitet.

Osobe koje su ispunjavale upitnike utvrdile su moguće pristupe situaciji u kojoj jedna određena tvar nije predviđena zakonom kao prekursor za drogu, ali postoji naznaka da se ta tvar proizvodi ili uvozi radi pripremanja (sintetičkih) droga. U takvim slučajevima kazneni progon je i dalje moguć u nekoliko država članica, bilo na osnovi takozvanog "analognog pristupa" ili računanjem proizvodnje tih tvari kao "pripremnih radnje" za omogućavanje kaznenih djela proizvodnje droga.

Što se tiče novih psihoaktivnih tvari u nekim državama članicama, kazneni progon se temelji na zakonima o lijekovima. Tijekom namjenske radionice na strategijskom sastanku istraživanja su dodatne mogućnosti za kazneni progon, uključujući primjenu upravnih zakona (npr. povlačenje dozvola za trgovine), zakona o potrošačima i zakona o sigurnosti hrane. Spomenuti su i primjeri najbolje prakse, kao što je stavljanje novih psihoaktivnih tvari na privremeni popis tijekom mjesec dana i zvaničnog uvrštenja na popis nakon ovog testnog razdoblja. Nekoliko je sudionika istaklo važnost razmjene stručnih znanja širom zemalja (npr. forenzička izvješća i presude).

Pitanje u fokusu 2 u izvješću će uključivati informacije o nedavnim presudama i pregled nacionalnih odredbi i pristupa za nove psihoaktivne tvari i (pre)prekursore u državama članicama.

Nadalje, na osmom sastanku Savjetodavnog foruma istaknute su poteškoće koje nacionalna tijela susreću u kaznenom progonu predmeta koji uključuju prekursore koji nisu uređeni zakonom. Jedan član Forumu obavijestio je o prijetnji koju predstavlja širenje u Europi određenog prekursora za drogu koji nije uređen zakonom za koji je utvrđeno da se masovno koristi za proizvodnju metamfetamina u jednoj državi članici. Istovremeno je upućen zahtjev svim članovima Savjetodavnog foruma da podrže inicijativu uvrštavanja ovog prekursora za drogu u kategoriju predviđenih tvari propisanu važećim pravnim okvirom Europske unije o prekursorima za droge.

3.3 Kibernetički kriminal

Prikupljanje i zakonitost dokaza u predmetima kibernetičkog kriminala

U vezi sa zakonitošću dokaza prikupljenih od strane privatnog sektora ili putem posebnih istražnih mjera koje nisu dopuštene u određenoj državi članici, mora se uzeti u obzir potreba za razlikovanjem između obavještajnih informacija i dokaza *strictosensu*: obavještajne informacije mogu se koristiti za početak istraga, ali ne nužno kao dokazi na sudu.

Prekogranični pristup podacima može predstavljati poteškoće u istrazi i kaznenom progonu predmeta kibernetičkog kriminala, naročito zato što praksa u državama članicama uvelike varira (također u vezi s neravnomjernom primjenom Konvencije Vijeća Europe o kibernetičkom kriminalu ETS br. 185, Konvencija o kibernetičkom kriminalu). U nekim slučajevima je potreban sudski nalog, a u drugim zahtjev za uzajamnu pravu pomoć jer se informacije nalaze na poslužitelju u drugoj zemlji. Također je utvrđeno pitanje nadležnosti ako su informacije pohranjene "u oblaku".

U prevladavanju ovih poteškoća može pomoći opsežno tumačenje dostupnih zakona, u smislu da bi se nadležnost mogla izvršiti na temelju fizičke lokacije uređaja s kojeg se vrši pristup relevantnim podacima.

Mogu se primijetiti i različiti pristupi u državama članicama u vezi s pravosudnim instrumentima koji se koriste za prikupljanje dokaza pohranjenih na računalu, jer bi u nekim državama članicama to predstavljalo dio pretrage doma što bi, u nekim slučajevima, zahtijevalo sudski nalog. Također se može primijetiti fragmentacija u pogledu načina na koji bi tužitelji prikupljali informacije sadržanih u "chatu": i u ovom slučaju države članice slijede različite pristupe, dok bi neke razmatrale pozivanje na zakon koji uređuje telekomunikacije i morale se osloniti na sudski nalog, druge bi zahtijevale intervenciju tužitelja (a ne nužno

ni suca). Općenito govoreći, praksa izravnog kontakta, a posebno spontane razmjene informacija između nadležnih tijela (u skladu s člankom 26 Konvencije o kibernetičkom kriminalu), može biti vrlo korisna u rješavanju i razjašnjavanju ovih poteškoća.

Izazovi bi također mogli nastati kada su privatne tvrtke u posjedu podataka, naročito zato što se sjedište tvrtke često nalazi u trećoj zemlji. Ovo obično zahtijeva dugotrajne postupke za prikupljanje relevantnih informacija, što zauzvrat može kočiti istragu i kazneni progon slučaja kibernetičkog kriminala, naročito u vezi s promjenjivošću takvih podataka. U tim slučajevima jedna osoba za kontakt zadužena za komunikaciju s ovim tvrtkama u državi članici može olakšati suradnju. Pored toga, može biti vrlo korisno ako sjedište tvrtke u trećoj zemlji zvanično odobri svojim podružnicama da odgovaraju izravno na zahtjeve koje izdaju tužitelji. Zbog njihove prirode, kao i ključne uloge koju privatne tvrtke imaju, tijela uvijek trebaju razmotriti primjenu multidisciplinarnog pristupa istrazi i kaznenom progonu predmeta kibernetičkog kriminala.

Primijećena je korisnost zajedničkih istražnih timova, posebno ako se uspostave u ranoj fazi istrage, zajedno s potrebom uključivanja tužitelja od početka svakog predmeta, naročito ako su u pitanju oduzimanja, kao i olakšavanjem zakonitosti dokaza na sudu. Slično tome, Eurojust može pružiti potporu nacionalnim tijelima, naročito kada je uključen u ranoj fazi istrage, na primjer kada treba pokrenuti istrage u drugim državama članicama ili čak trećim zemljama, kao i potporu nacionalnim tijelima država članica u koordinaciji usporednih istraga.

Prikupljanje i zakonitost dokaza u predmetima kibernetičkog kriminala također se nalazilo među temama o kojim se raspravljalo sa stručnjacima iz država članica na Eurojustovom seminaru pod nazivom [*Kibernetički kriminal: odgovor na izazove 21. stoljeća*](#), održanog 19. i 20. studenog. *Također vidjeti* pododjeljak 2.2.6.

Eurojustov godišnji fokus: europski uhidbeni nalog

Nije slučajnost da je europski uhidbeni nalog predmet Eurojustov godišnji fokus. Eurojust je tijekom 2014. nastavio pridonositi, kako na operativnoj tako i na strategijskoj razini, bržoj primjeni ovog instrumenta koji ostvaruje načelo uzajamnog priznavanja. Funkcioniranje europskog uhidbenog naloga također je bilo predmet razmišljanja na razini EU-a tijekom 2014. Eurojust je nastojao označiti otprilike 10 godina primjene naloga i pridonio je raspravi održavanjem strategijskog seminara, u suradnji s grčkim predsjedništvom EU-a, pod nazivom *Europski uhidbeni nalog: kojim putem naprijed?*

Tijekom 2014. Eurojust je zabilježio 266 predmeta u vezi s poboljšanjem provedbe europskih uhidbenih naloga, što je predstavljalo 14,5 % svih predmeta. Ured Ujedinjenog Kraljevstva podnio je najveći broj zahtjeva, a za njim poljski i bugarski uredi. Ured Ujedinjenog Kraljevstva je i primio najveći broj zahtjeva, a za njim talijanski i španjolski uredi.

Kolegij se bavio dvama općim pitanjima povezanim s primjenom europskog uhidbenog naloga. Prvo je pitanje bilo povezano s primjenom članka 3 stavak 2 Okvirne odluke Vijeća 2002/584/PUP o europskom uhidbenom nalogu (osnova za obvezno neizvršenje europskog uhidbenog naloga). Drugo se pitanje odnosilo na prikupljanje pravnih i praktičnih informacija o posljedicama neuklanjanja naloga iz Schengenskog informacijskog sustava (SIS) II i INTERPOL-ovih baza podataka u slučaju da je predmet u kojem je osoba izložena europskom uhidbenom nalogu ili zahtjevu za izručenje konačno riješen u kaznenom postupku na istom činjeničnom temelju u drugoj državi članici.

Drugo opće pitanje bilo je u vezi s prikupljanjem praktičnih i pravnih informacija o provedbi članka 24 Okvirne odluke Vijeća 2002/584/PUP o europskom uhidbenom nalogu u državama članicama (odgođena ili uvjetna predaja), tj. je li ova odredba u potpunosti provedena i, ako jeste, koje su uvjete nametnula pravosudna tijela država članica dopuštanjem provedbe takve "privremene predaje".

Eurojust je nastavio igrati ključnu ulogu u poboljšanju suradnje u kaznenim stvarima između država članica (članak 3 stavak 1 točka b Odluke o Eurojustu), posebno kroz: i) olakšavanje provedbe europskih uhidbenih naloga i razmjene informacija između nacionalnih tijela; ii) uspostavljanje linija komunikacije između nacionalnih tijela s ciljem razjašnjavanja različitih primjena odredbi Okvirne odluke Vijeća 2002/584/PUP o europskom uhidbenom nalogu na nacionalnoj razini; iii) razjašnjavanje pravnih zahtjeva i tijela koja vrše izdavanje i provedbu; iv) savjetovanje o izradi nacrtu europskih uhidbenih naloga prije izdavanja i prilikom njihove dorade; i v) koordinacija izdavanja i provedbe europskih uhidbenih naloga te doprinos sprječavanju mogućih sukoba nadležnosti.

Neka od pravnih i praktičnih pitanja koja je Eurojust susreo u svom radu na predmetima europskih uhidbenih naloga tijekom 2014. su:

- i) poteškoće povezane s različitim tumačenjima i praktičnom primjenom pravila specijaliteta (članak 27 stavak 2, stavak 3 točka g i stavak 4 Okvirne odluke Vijeća 2002/584/PUP o europskom uhidbenom nalogu) u predmetima u kojim, slijedom predaje, treća država članica zatraži od države članice koja je izvršila izdavanje da ispita predanu osobu te taj zahtjev bude odbijen na temelju toga da pristanak za provođenje tog "ispitivanja osumnjičenog" treba zatražiti od države članice koja vrši provedbu, dok za treću državu članicu "ispitivanje" osumnjičenog ne predstavlja "kazneni progon" te se stoga pristanak ne smatra potrebnom;
- ii) dodatna pitanja povezana s pravilom specijaliteta (članak 27 stavak 4 Okvirne odluke Vijeća 2002/584/PUP o europskom uhidbenom nalogu) u predmetima u kojim, slijedom uhićenja, država članica koja je izvršila izdavanje zatraži zahtjev za pristanak države članice koja vrši provedbu, sukladno članku 27 stavku 4 Okvirne odluke Vijeća 2002/584/PUP o europskom uhidbenom nalogu, da joj omogući hitno podizanje (vremenski rok se približavao) optužnice protiv predane osobe za odvojeno nepovezano kazneno djelo i da joj se dopusti suđenje toj osobi prema toj optužbi; nakon odbijanja pristanka u tijeku su rasprave s ciljem utvrđivanja sredstava koja su na raspolaganju državi članici koja je izvršila izdavanje da barem omogući obustavu vremenskog roka za kazneni progon;
- iii) pitanja povezana sa zahtjevom po zakonu nekih država članica za ispitivanje zatražene osobe prije izdavanja europskog uhidbenog naloga te poteškoće koje se javljaju kada je lokacija te osobe poznata i državi članici koja provodi istragu i državi članici u kojoj se osoba nalazi, ali je još nije moguće uhititi;
- iv) različita tumačenje vrste jamstva koje predviđa članak 5 stavak 3 Okvirne odluke Vijeća 2002/584/PUP o europskom uhidbenom nalogu (povrat osobe državi članici koja vrši provedbu radi služenja kazne izrečene od strane države članice koja je izvršila izdavanje) koje zahtijeva izvršna država članica, kao i povezani spor o tome koja država članica (ona koja je izvršila izdavanje ili izvršna) treba potom snositi troškove povratka nakon suđenja (različita stajališta o mogućoj primjenjivosti pravnoj osnovi: Okvirna odluka Vijeća 2002/584/PUP o europskom uhidbenom nalogu, Okvirna odluka vijeća 2008/909/PUP o primjeni načela uzajamnog priznavanja presuda u kaznenim predmetima kojima se izriču kazne zatvora ili mjere koje uključuju oduzimanje slobode s ciljem njihova izvršenja u Europskoj uniji);

- v) pitanja povezana s povlačenjem europskog uhidbenog naloga ako razlozi za povlačenje nisu jasni izvršnoj državi članici i ako su već uloženi značajni naponi i sredstva u provedbu europskog uhidbenog naloga;
- vi) pitanje proporcionalnosti koje se javlja kod europskog uhidbenog naloga izdanog za obnovu postupka u vezi s prekršajem; i
- vii) pitanja povezana sa zaštitom temeljnih prava, tj. jesu li zatvorski uvjeti prikladni za osobu koja pati od duševne bolesti, kao i pripremljenost države članice koja je izvršila izdavanje da pruži dodatne informacije u vezi s jamstvima o zatvorskim uvjetima.

Eurojust je također nastavio razvijati svoju pomoć državama članicama u vezi s oprečnim europskim uhidbenim nalogima (članak 16 stavak 2 Okvirne odluke Vijeća 2002/584/PUP o europskom uhidbenom nalogu). Na temelju ove odredbe izvršna pravosudna tijela mogu zatražiti od Eurojusta pružanje savjeta o mjestu predaje osobe koja je predmet europskih uhidbenih naloga izdanih od strane dvije ili više država članica. Tijekom 2014. od Eurojusta je formalno zatraženo pružanje takvog savjeta u četiri predmeta. Eurojust je pružao savjete i stručna znanja u ranoj fazi, bilo putem pregovora ili izravnog kontakta sa zainteresiranim tijelima na Eurojustovim koordinacijskim sastancima. Koordinacijski sastanci osiguravaju vitalno mjesto sastajanja jer omogućavaju raspravu o stanju stvari i postojećim problemima u predmetu te dogovor o strategiji, kao što je prioritet europskih uhidbenih naloga i, u slučaju usporednih istraga i kaznenih progona za isto postupanje, dogovori postignuti radi sprječavanja problema *ne bis in idem* i sukoba nadležnosti.

Što se tiče kršenja vremenskih rokova za provedbu europskog uhidbenog naloga, članak 17 stavak 7 Okvirne odluke Vijeća 2002/584/PUP o europskom uhidbenom nalogu propisuje da, u iznimnim okolnostima, ako država članica ne može ispoštovati vremenske rokove propisane člankom 17, mora obavijestiti Eurojust i navesti razloga za kašnjenje. Eurojust je zabilježio 123 kršenja vremenskih rokova tijekom 2014. Od toga, šest slučajeva je zahtijevalo dodatne mjere. Već petu godinu zaredom Irska je *prijavila* najveći broj kršenja. Ostali su slučajevi upućeni od strane Češke Republike, Španjolske, Latvije, Bugarske, Hrvatske i Ujedinjenog Kraljevstva.

Eurojust je načinio *Izvjeshće o Eurojustovom radu na predmetima u području europskog uhidbenog naloga* koje pokriva razdoblje 2007. - 2013. Izvjeshće je upućeno Vijeću Europske unije i Europskoj komisiji i dotiče se uloge Eurojusta u području europskog uhidbenog naloga, i na operativnoj i na strategijskoj razini, te praktičnih i pravnih pitanja koje je Eurojust utvrdio u provedbi europskog uhidbenog naloga, konkretno pitanja koja se tiču opsega i sadržaja europskog uhidbenog naloga, temelja za nepriznavanje jamstva, postupka predaje te učinaka predaje (*vidjeti* dokument Vijeća 10269/14).

Strategijski seminar o europskom uhidbenom nalogu

Dana 10. lipnja Eurojust je, u suradnji s grčkim predsjedništvom EU-a, organizirao strategijski seminar pod nazivom *Europski uhidbeni nalog: kojim putem naprijed?*, u kombinaciji sa sedmim sastankom Savjetodavnog foruma koji je 11. lipnja održao grčki glavni tužitelj uz Eurojustovu potporu. Cilj seminara bio je potaknuti pravosudne stručnjake na razmjenju stajališta o problemima i najboljoj praksi povezanih s radom europskih uhidbenih naloga, uzimajući u obzir Eurojustovu ulogu u olakšavanju brze provedbe i neometanog rada europskog uhidbenog naloga. Sudionici iz svih država članica, institucija EU-a i Eurojusta prisustvovali su kombiniranom događaju.

Zaključci sa četiri radionice održane tijekom seminara o europskom uhidbenom nalogu: (i) opseg i sadržaj europskog uhidbenog naloga; ii) temelj za nepriznavanje jamstva; iii) postupak predaje; i iv) učinci predaje, predstavljeni su na sastanku Savjetodavnog foruma održanog 11. lipnja i poslužili su kao osnova za daljnju raspravu članova Savjetodavnog foruma. Opći zaključci članova Savjetodavnog foruma o europskom uhidbenom nalogu bili su da i) europski uhidbeni nalog predstavlja instrument model za područje kaznenog pravosuđa EU-a, uvelike pridonosi uspostavljanju područja slobode, sigurnosti i pravde i treba služiti kao primjer za druge instrumente uzajamnog pri-

Eurojust je također kreirao *Bilješku o obavijestima za Eurojust o kršenju vremenskih rokova za provedbu europskih uhidbenih naloga* (članak 17 stavak 7 (prva rečenica) Okvirne odluke Vijeća 2002/584/PUP o europskom uhidbenom nalogu). Bilješka je upućena Vijeću Europske unije i Europskoj komisiji (*vidjeti* dokument Vijeća 10270/14). Na osnovi iskustva Eurojustovih nacionalnih ureda u vezi s prijavljivanjem takvih kršenja od strane nacionalnih tijela, Bilješka se dotiče usluga koje Eurojust može pružiti na operativnoj i strategijskoj razini s ciljem poticanja država članica da poštuju obvezu obavješćavanja Eurojusta o takvim kršenjima i njihovim razlozima, te se bavila glavnim utvrđenim pitanjima u vezi s ovim obavještenjima.

znavanja; i da) unatoč ukupno pozitivnoj procjeni europskog uhidbenog naloga, njegovo se funkcioniranje može još poboljšati te će problemi o kojim se govorilo na radionicama biti bolje rješavani putem instrumenata neobvezujućeg prava i razvoja praktičnih alata umjesto putem zakonodavnih izmjena.

Po pitanju Eurojustove uloge članovi Savjetodavnog foruma zaključili su da je Eurojust odigrao, i treba nastaviti igrati, središnju ulogu u primjeni europskog uhidbenog naloga kroz i) poboljšavanje uzajamnog razumijevanja pravosudnih sustava država članica te poticanje i olakšavanje savjetovanja između država članica; ii) koordinaciju i pružanje relevantnih pravnih informacija nacionalnim tijelima; iii) pružanje pomoći u prevođenju europskih uhidbenih naloga. Drugi je zaključak bio da Eurojustovu ulogu kao središta pravnih i praktičnih stručnih znanja u području europskog uhidbenog naloga treba povećati.

Eurojust je također razvio korisne instrumente koji stručnjacima mogu pomoći u složenim predmetima europskog uhidbenog naloga, npr. Eurojustove Smjernice za odlučivanje o oprečnim europskim uhidbenim nalogima (objavljene u Eurojustovom godišnjem izvješću za 2004.), te će nastaviti pružati ažurirane informacije o europskom precedentnom pravu, ustavnim pitanjima i stalnim praktičnim problemima vezanim za primjenu europskog uhidbenog naloga.

Izvješće sa seminara i zaključci sedmog sastanka Savjetodavnog foruma su objavljeni na Eurojustovoj internetskoj stranici te kao dokument Vijeća 13581/14.

Primjer predmeta

Italija je izdala europski uhidbeni nalog za tuniškog državljanina koji je ranije osuđen u predmetu u vezi s trgovinom drogama 2009. i 2010. Ta je osoba uhićena i pritvorena u zračnoj luci u Belgiji u ožujku 2014. Nakon uhićenja Belgija je primila drugi europski uhidbeni nalog, izdan od strane Luksemburga. Ovaj je europski uhidbeni nalog bio izdan u okviru istrage o trgovini drogama, uključujući heroin, kokain i kanabis, 2013. i 2014. Od belgijskog ureda u Eurojustu zatraženo je pružanje pomoći u vezi s pitanjem o tome kojem europskom uhidbenom nalogu treba dati prednost u ovoj situaciji, te je pokrenut predmet prema Italiji i Luksemburgu. Na pitanje je trebalo odgovoriti imajući na umu da je subjekt talijanskog europskog uhidbenog naloga osuđen u Italiji i da je presuda konačna, te da su luksemburška tijela imala razloga vjerovati da je ta osoba vodila zločinačko udruženje uspostavljeno radi prodaje droga. Smatralo se da, ako se osumnjičeni ne preda Luksemburgu, postoji mogućnost da se naškodi istrazi te da je to bilo važno za određivanje uloga svih osoba uključenih u ovo udruženje.

Formalni zahtjev belgijskih tijela za kazneni progon poslan je Eurojustu na temelju članka 16 stavka 2 Okvirne odluke Vijeća 2002/584/PUP o europskom uhidbenom nalogu. Održan je sastanak na 2. razini između belgijskih, talijanskih i luksemburških nacionalnih ureda, a od Eurojusta je zatraženo pružanje savjeta o prvenstvu koje treba dati jednom od europskih uhidbenih naloga. Pravna pomoć je bila hitno potrebna jer je odluka belgijskog suda u vezi s talijanskim uhidbenim nalogom trebala dospjeti u roku od nekoliko dana od primitka zahtjeva, te je uredno izdano Eurojustovo mišljenje o istovremenim europskim uhidbenim nalogima. Na temelju činjenica u ovom predmetu, Eurojust je preporučio da se tražena osoba prvo preda Luksemburgu. Zatim bi Luksemburg mogao predati traženu osobu Italiji radi izvršenja kazne zatvora, temeljem članka 28 Okvirne odluke Vijeća 2002/584/PUP o europskom uhidbenom nalogu.

Prvostupanjski sud u Bruxellesu, kao i Prizivni sud, dao je prednost europskom uhidbenom nalogu koji su izdala luksemburška tijela. Eurojust je pružio dodatnu potporu u predmetu olakšavanjem talijanskog europskog uhidbenog naloga poslanog luksemburškim tijelima s ciljem osiguravanja da će tražena osoba moći biti predana iz Luksemburga u Italiju.

EAW Strategic Seminar, 10 June 2014

Freezing & Confiscation Strategic Seminar, 11 December 2014

Eurojustova uprava

Potpora operativnom i stratezijskom radu

Eurojustova uprava podupire rad Kolegija i Upravnog odbora Eurojusta. Tijekom 2014. održano je 28 operativnih sastanaka Kolegija i 10 sastanaka Upravnog odbora. Do kraja godine zaposleni u Eurojustu su sastojali od oko 260 osoba na radnim mjestima.

Potpora se pruža nacionalnim uredima u rješavanju predmeta, te u pripremanju i vođenju koordinacijskih sastanaka i koordinacijskih centara, uključujući pružanje preliminarnih bilješki o predmetima, bilješki drugih predmeta ili analitičkih izvješća, dokumentacije za koordinacijski centar, analize presuda, kao i pravnih informacija, mišljenja i savjeta o primjeni instrumenata pravosudne suradnje. Tijekom 2014. potpora je pružena i izradi nacrtu prvih poglavlja Operativnog priručnika i Smjernica o manualnim spisima, koje je usvojio Kolegij s ciljem jačanja i usklađenosti Eurojustove unutarnje prakse u području operativnog rada.

Osim toga, Uprava pruža izravnu potporu vođenju Eurojustovih stratezijskih projekata, kao što su projekti jačanja rada Eurojusta u predmetima trgovine drogama ili stratezijski projekt o trgovini ljudima. Uprava podupire Kolegij u planiranju, koncipiranju i vođenju Eurojustovih stratezijskih seminara, sastanaka i taktičkih sastanaka, kao i polugodišnjih sastanaka Savjetodavnog foruma. Potpora se također daje pružanjem stručnih savjeta zainteresiranim stranama i institucijama EU-a, uključujući pomoć u vezi s ciklusom politika EU-a.

Pored toga, Uprava podupire Kolegij u aktivnostima jačanja Eurojustove suradnje s partnerima za pravosuđe i unutarnje poslove, trećim zemljama i međunarodnim organizacijama. Također se pruža potpora u vezi s budućim razvojem Eurojusta: tijekom 2014. Uprava je pomogla Kolegiju u praćenju i analizi aktualnih pregovora o nacrtu Uredbi o Eurojustu, Europolu i EPPO-u, kao i pripremanju povezanih mišljenja i doprinosa Eurojusta.

Proračun i osoblje

Eurojustov proračun za 2014. iznosio je 33,6 milijuna eura. Financijski je učinak zasnovan na stalnom rastućem trendu s prosječnim izvršenjem proračuna od 98,0 % u posljednje četiri godine. Eurojust je 2014. postigao stopu izvršenja proračuna od 99,8 %. U skladu sa zahtjevima tijela za proračun o smanjenju radnih mjesta za 5 %, Eurojust je utvrdio četiri upražnjena radna mjesta koja su 2014. namijenjena u ovu svrhu, u skladu sa strategijom organizacije da se ne raskidaju trenutni ugovori o radu radi postizanja tih smanjenja.

Klaus Rackwitz, Administrative Director

Alfredo García Miravete, Operational Support

Mike Moulder, Budget, Finance & Procurement

Alinde Verhaag, Case Analysis

Jacques Vos, Corporate Services

Nikolaos Panagiotopoulos, Human Resources

Jon Broughton, Information Management

Catherine Deboysier, Legal Service

Diana Alonso Blas, Data Protection

Ulf Bergström, Press & PR

Carla Garcia Bello, College Secretariat

Ola Löfgren, EJM Secretariat

Matevž Pezdirc, Genocide Network Secretariat

Vincent Jamin, JIJs Network Secretariat

Kolegij i Upravni odbor

Kolegij je proveo unutarnje ocjenjivanje provedbe mjera usvojenih 2013. s ciljem poboljšanja učinkovitosti i djelotvornosti svog rada. Procjena je bila pozitivna: broj plenarnih sastanaka je smanjen, a vrijeme posvećeno pitanjima Upravnog odbora je značajno smanjeno, dok su značajno poboljšane planiranje aktivnosti Kolegija, primjena pripremnih postupaka savjetovanja radi omogućavanja izražavanja pismenih mišljenja te primjena postupaka pismenog odlučivanja.

Eurojustove nove prostorije

Rad na Eurojustovim novim prostorijama napredovao je 2014., te je zaključen ugovor o "izgradnji i održavanju", koji traje preko 15 godina (plus produženje od pet godina). U četvrtom kvartalu 2014. godine obavljeni su zemljani radovi te je interno pokrenut dizajn projekta uz uključenost Eurojustovih zaposlenika.

Objedinjeno godišnje izvješće o aktivnostima

Objedinjeno godišnje izvješće o aktivnostima za 2014. upravnog direktora, koje je bilo u pripremi u trenutku objave ovog godišnjeg izvješća, sadrži dodatne detaljne informacije o postignućima Uprave kroz provedbu [Eu-](#)

[rojustovog Godišnjeg programa rada za 2014](#) (koji je dostupan na Eurojustovoj internetskoj stranici), sustavima upravljanja i unutarnje kontrole, s naglaskom na rezultatima postignutim provođenjem ciljeva i aktivnosti planiranih Godišnjim programom rada, kao i na korištenju ljudskih potencijala i finansijskih sredstava dodijeljenih Godišnjem programu rada.

Vanjska komunikacija

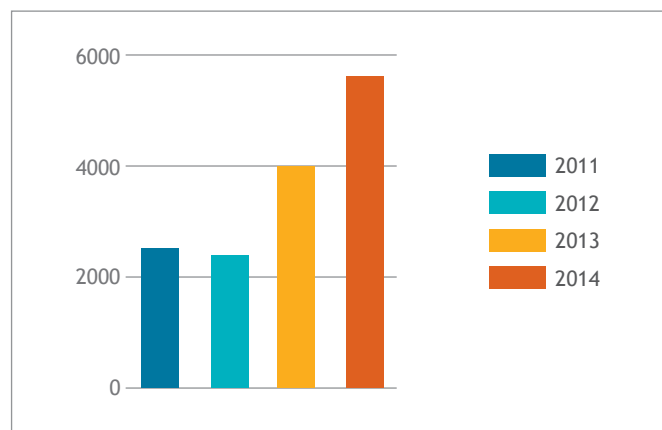
Eurojust je uveo novi pristup komunikaciji radi boljeg promicanja svojih aktivnosti, s naglaskom na šest područja: (i) korporativne komunikacije i identitet tj. brandiranje, marketing i pozicioniranje; (ii) vanjski odnosi i odnosi s Europskom unijom; (iii) širenje utjecaja na medije i pokrivenosti širom Europe; (iv) jačanje Eurojustovih digitalnih komunikacija; (v) publikacije tj. studije, izvješća i brošure; i (vi) unutarnje komunikacije. Ovaj novi prostor podrazumijevao je postavljanje dvije nove sekcije na Internet, *U žarištu* i *Priče o uspjehu*, radi promicanja i novog predstavljanja ključnih priča tijekom dužeg vremenskog razdoblja. Eurojust redovito objavljuje objave za medije o svom operativnom radu, a objavljuju se i novi podaci o Eurojustovim neoperativnim aktivnostima. S ciljem podizanja svijesti o tim aktivnostima, broj ovih vijesti se značajno povećao tijekom 2014.

Pored toga, Eurojust je pokrenuo marketinške seminare i prezentacije u državama članicama. Marketinški su seminari po prirodi praktičniji od prezentacija, jer se detaljnije bave Eurojustovim radom na predmetima i načinima na koje Eurojust može pomoći stručnjacima, dok prezentacije pružaju općeniti pregled Eurojustovog rada. Marketinški seminari i prezentacije dio su aktualne Eurojustove inicijative koja ima za cilj isticanja Eurojustovog rada i razvoja svijesti kod stručnjaka u državama članicama o vrijednosti i efikasnosti koju Eurojust donosi u prekogranične predmete.

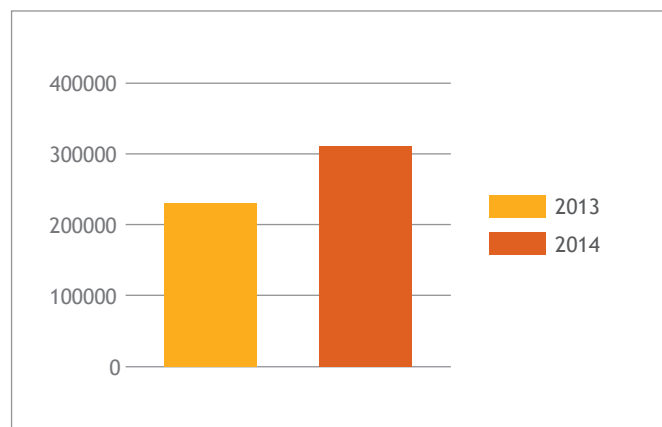
Snažan profil jača povjerenje te predstavlja preduvjet za odnose sa zainteresiranim stranama, uključujući i stručnjake. Tijekom 2014. objavljeno je 5 619 medijskih članaka u kojim je spomenut Eurojust u usporedbi sa 3 982 članaka prethodne godine.

Tijekom 2014. Eurojust je pripremio strategijska izvješća, Eurojust vijesti i korporativne brošure. [Eurojustove publikacije](#) su dostupne na internetskoj stranici

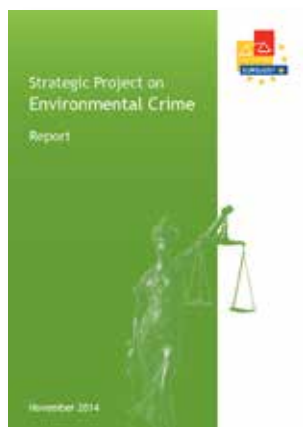
Globalno medijsko praćenje

Posjeti internetskoj stranici

Primjer Eurojustovih publikacija

Eurojust i mreže stručnjaka

Eurojust ugošćuje tajništva Europske pravosudne mreže, Mreže zajedničkih istražnih timova i Mreže za genocid, te olakšava interakciju između nacionalnih ureda i mreža u njihovim zajedničkim ključnim poslovima. Tajništva se koriste Eurojustovim upravnim sredstvima za pružanje usluga mrežama. Eurojust također podupire aktivnosti Savjetodavnog foruma.

6.1 Europska pravosudna mreža

EJN je mreža osoba za kontakt za olakšavanje pravosudne suradnje u kaznenim stvarima i uspostavljen je 1998. Tajništvo je uspostavljeno 2003. u Eurojustu.

Sastanci Dva plenarna sastanka održana su 2014, u lipnju u Ateni o europskom uhidbenom nalogu i u studenom u Rimu o suradnji s trećim zemljama. Po prvi puta plenarne je sastanke organiziralo izravno Tajništvo Europske pravosudne mreže, u suradnji s predsjedništvima EU-a i uz potporu Eurojusta. Pored toga, održani su regionalni sastanci u Austriji, Finskoj, Mađarskoj i Sloveniji, dok su nacionalni sastanci održani u Belgiji, Njemačkoj i Rumunjskoj, s ciljem rasprave o poboljšanju međunarodne pravosudne suradnje u vezi s problemima regionalnog ili nacionalnog karaktera. Na ovim sastancima sudjelovali su predstavnici uključenih nacionalnih ureda.

Zajednički dokument EJN-a i Eurojusta EJN i Eurojust su odobrili [zajednički dokument](#), *Pomoć u međunarodnoj suradnji u kaznenim stvarima za stručnjake*, koji pravosudnim stručnjacima u državama članicama daje pregled usluga i pomoći koje EJN i Eurojust mogu pružiti. Jedan od ciljeva zajedničkog dokumenta je osigurati da se EJN i Eurojust bave predmetima koji spadaju u njihove individualne nadležnosti. Dokument će biti dostupan na svim jezicima Europske unije.

Trostruko predsjedništvo EJN-a Država članica koja trenutno predsjedava EU-om, uz pomoć dva dolazeća predsjedništva EU-a (Trostruko predsjedništvo EJN-a), blisko surađuje s Tajništvom EJN-a. Da bi se ojačala privilegirana veza između EJN-a i Eurojusta, Trostruko predsjedništvo EJN-a i Tajništvo EJN-a su se sastali u prosincu s Predsjedništvom Eurojusta i Upravnim direktorom radi razmjene stajališta i rasprave o područjima od zajedničkog interesa.

EJN-ova internetska stranica Pravosudni atlas se razvija kako bi uključivao nadležna tijela za sve instrumente uzajamnog priznavanja u vezi s pravosudnom suradnjom u kaznenim pitanjima, kao i tradicionalnim zahtjevima za uzajamnu pravnu pomoć.

Oposobljavanje Tajništvo EJN-a je organiziralo peti seminar za oposobljavanje na engleskom jeziku za EJN-ove osobe za kontakt s ciljem proširivanja znanja o različitim pravosudnim sustavima, razvijanja zajedničkih jezičnih vještina, uspostavljanja bližih odnosa i pojačavanja uzajamnog povjerenja.

Portal e-Pravosuđe EJN-ova internetska stranica će se integrirati s portalom e-Pravosuđe, budućim elektroničkim sučeljem u području slobode, sigurnosti i pravde.

6.2 Mreža zajedničkih istražnih timova

Mreža zajedničkih istražnih timova je mreža nacionalnih osoba za kontakt postavljenih s ciljem njegovanja razmjenjene informacija i najbolje prakse o zajedničkim istražnim timovima između država članica. Godine 2014. proslavila je svoju desetu godišnjicu. Tajništvo je uspostavljeno u siječnju 2011. u Eurojustu.

Godišnji sastanak Deseti godišnji sastanak nacionalnih stručnjaka za zajedničke istražne timove održan je 25. i 26. lipnja. Naglasak ovog sastanka bio je na najnovijim razvojem događaja u zajedničkim istražnim timovima, kao što je razvoj zajedničkih istražnih timova s trećim zemljama.

Projekti Pokrenuto je nekoliko projekata radi poboljšanja potpore stručnjacima za zajedničke istražne timove, kao što su *fichespagnoles*, namijenjene za prikupljanje i stvaranje stručnjacima na raspolaganje sažetaka nacionalnih zakona država članica koji su bitni za uspostavu i rad zajedničkih istražnih timova. Da bi se osigurala ujednačenost sadržaja *fiches*, razvijen je standardni predložak i prva četiri nacionalna sažetka, koji pokrivaju španjolske, bugarske, belgijske i švedske zakone, objavljena su u prosincu putem sekcije s ograničenim pristupom Mreže zajedničkih istražnih timova na Eurojustovoj internetskoj stranici. Na devetom godišnjem sastanku usvojen je projekt obrasca za ocjenjivanje s ciljem pružanja potpore stručnjacima prilikom procjene učinka zajedničkih istražnih timova. Interaktivna inačica obrasca postala je dostupna u travnju. Prva završena ocjenjivanja su primljena i analiziraju se. Cilj projekta, koji će biti potpomognut uspostavom baze podataka, je pružanje boljeg uvida u praksu zajedničkih istražnih timova na razini EU-a i doprinos ukupnoj procjeni alata.

Oposobljavanje Mreža zajedničkih istražnih timova igra značajnu ulogu u promicanju zajedničkih istražnih timova i utvrđivanju novih trendova u suradnji zajedničkih istražnih timova. Sudjelovanje u oposobljavanju koje se organizira unutar i izvan Europske unije osobito se zasniva na uspješnim partnerstvima uspostavljenim s CEPOL-om i EJTN-om.

Sekcija Mreže zajedničkih istražnih timova s ograničenim pristupom Sekcija Mreže zajedničkih istražnih timova s ograničenim pristupom internetska je platforma koja funkcionira kao jedinstveni repozitorij za informacije u vezi sa zajedničkim istražnim timovima, naročito informacije o zakonima i ocjenjivanjem zajedničkih istražnih timova. Godine 2014. obnovljena je radi povećanja primjerenosti korisnicima i unaprjeđenja pristupačnosti informacija.

Financiranje zajedničkih istražnih timova Uspostavljen je novi postupak za [financiranje zajedničkih istražnih timova](#) radi poboljšanja efikasnosti potpore za stručnjake (npr. kroz pojednostavljivanje obrazaca, povećanu fleksibilnost u provedbi dodjela i pokrivanju troškova koje su napravile treće zemlje). Krajem 2014. dovršena je priprema novog obrasca za prijavu koji uključuje automatske izračune i kontrolu novčanih granica. Financiranje aktivnosti zajedničkih istražnih timova pokriva se iz Eurojustovog proračuna od rujna 2013. Tajništvo Mreže zajedničkih istražnih timova zaprimilo je i obradilo 146 novih prijava, što potvrđuje razinu zainteresiranosti stručnjaka i korisnost programa financiranja.

6.3 Mreža za genocid

[Mreža za genocid uspostavljena](#) je 2002. radi osiguranja bliske suradnje između nacionalnih tijela prilikom istraživanja i kaznenog progona ovih kaznenih djela. Tajništvo Mreže za genocid je uspostavljeno u srpnju 2011. u Eurojustu.

Godišnji sastanci Eurojust je bio domaćin 16. i 17. sastanka Mreže za genocid. Sastanci stručnjacima nude jedinstven forum za razmjenu informacija, najbolju praksu i iskustva te tako i za suradnju i međusobnu pomoć u istrazi i kaznenom progonu genocida, zločina protiv čovječnosti i ratnih zločina. Glavne teme na sastancima uključivale su kaznena djela na temelju spola i roda, financijske istrage i povrat imovine u okrutnim zločinima, kao i implikacije aktualnog sukoba u Siriji.

Dokument o strategiji Radi jačanja istrage i kaznenog progona međunarodnih kaznenih djela, Mreža za genocid objavila je dokument pod nazivom [Strategija Mreže za genocid Europske unije za borbu protiv nekažnjavanja genocida, zločina protiv čovječnosti i ratnih zločina u Europskoj uniji i njenim državama članicama](#), koji je dostupan na Eurojustovoj internetskoj stranici. Strategija daje opći pregled ovih kaznenih djela na teritoriji EU-a i navodi izazove s kojima se susreću istražitelji i tužitelji zbog specifičnog konteksta, prirode i pravnog okvira međunarodnih kaznenih djela. Pored toga, dokument pruža sveobuhvatan skup mjera koje instituci-

je EU-a i države članice trebaju poduzeti da pruže potporu nacionalnim tijelima u borbi protiv nekažnjavanja, držanju počinitelja odgovornim i ostvarivanju pravde za žrtve.

Osposobljavanje Tajništvo Mreže za genocid, u suradnji s civilnim društvom, u listopadu je održalo drugi seminar o pravima žrtava teških međunarodnih kaznenih djela u državama članicama. Cilj seminara bila je dijeljenje najbolje prakse i stručnih znanja s nacionalnim tijelima o raznim aspektima prava žrtava, uključujući pravo na sudjelovanje, zaštitu, potporu i odštetu. Na seminaru su sudjelovali predstavnici nacionalnih ureda Eurojusta.

6.4 Savjetodavni forum

Godine 2010. uspostavljen je Savjetodavni forum glavnih tužitelja i direktora državnog odvjetništva država članica Europske unije (Savjetodavni forum) radi jačanja međunarodne pravosudne suradnje i uzajamnog povjerenja, razmjene iskustva i pružanja stručnog doprinosa institucijama EU-a za razvoj područja slobode, sigurnosti i pravde. Eurojust je nastavio pružati pravnu, upravnu i financijsku potporu za aktivnosti Savjetodavnog foruma.

[Savjetodavni forum](#) je održao svoj sedmi i osmi sastanak 2014. uz potporu Eurojusta. Sastanak u lipnju u organizaciji grčkog predsjedništva EU-a održan je u kombinaciji s Eurojustovim stratejskim seminarom pod nazivom *Europski uhidbeni nalog: kojim putem naprijed?* Savjetodavni forum je donio zaključke o pravnim i praktičnim rješenjima za poboljšanja u provedbi europskog uhidbenog naloga i borbi protiv korupcije. [Rezultat sastanka](#) i [zaključci Savjetodavnog foruma](#) dostupni su na Eurojustovoj internetskoj stranici, a prenijeti su i relevantnim institucijama EU-a radi doprinosa raspravi na razini EU-a (*vidjeti* dokument Vijeća 13581/14).

Na sastanku održanom u prosincu u organizaciji talijanskog predsjedništva Savjetodavni forum je raspravljao o osiguranju oduzimanja i oduzimanju imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom, kao i o tome kako unaprijediti uzajamno priznavanje. Također se raspravljalo o izazovima i najboljoj praksi u istraživanju i kaznenom progonu predmeta trgovine ljudima i protuzakonitog prebacivanja morem preko državne granice osoba kojima nije dopušten boravak. Ovaj je sastanak organiziran u kombinaciji s Eurojustovim stratejskim seminarom pod nazivom [Prenajbolja suradnja u osiguranju oduzimanja i oduzimanju: pristup stručnjaka](#). Rezultat i [zaključci Savjetodavnog foruma](#) bit će predani relevantnim institucijama EU-a početkom 2015.

Meetings of the Consultative Forum

Ocjenjivanje i perspektive za budućnost

Tema

Šesti krug uzajamnih ocjenjivanja

Posjeti državama članicama radi ocjenjivanja (koja su započele u svibnju 2012.) obavljene u okviru [Šestog kruga uzajamnih ocjenjivanja praktične provedbe](#) i djelovanja Odluke Vijeća 2002/187/PUP od 28. veljače 2002. kojom se osniva Eurojust s ciljem jačanja borbe protiv teških kaznenih djela i Odluke Vijeća 2008/976/PUP o Europskoj pravosudnoj mreži u kaznenim pitanjima (šesti krug) završene su u svibnju. Preostala izvješća država članica usvojila je Radna skupina za opće poslove uključujući ocjenjivanje (GENVAL) u studenom, a završno izvješće o [šestom krugu usvojilo](#) je Vijeće Europske unije 17. prosinca. S ciljem provedbe preporuka upućenih Eurojustu, Kolegij je preuzeo aktivnu ulogu i usvojio akcijski plan i vremenski okvir za njegovo okončanje na osnovi unaprijed određenih prioriteta. Predloženo je nekoliko akcija prije završnog izvješća, kao i to da se pripremi za drugi sastanak nacionalnih predstavnika za Eurojust (NCE).

Vanjsko ocjenjivanje provedbe Odluke o Eurojustu

Članak 41a Odluke o Eurojustu propisuje da Kolegij mora naručiti nezavisno vanjsko ocjenjivanje provedbe Odluke o Eurojustu, kao i aktivnosti koje je Eurojust proveo do 4. lipnja 2014., te svakih pet godina nakon toga. Također propisuje da će svako ocjenjivanje procijeniti utjecaj Odluke o Eurojustu, Eurojustov učinak u pogledu postizanja ciljeva navedenih u Odluci o Eurojustu, kao i Eurojustovu učinkovitost i djelotvornost. Dana 18. veljače 2014. Kolegij je donio specifični opis poslova prema dogovoru s Komisijom.

Odlukom Kolegija uspostavljen je upravni odbor u siječnju 2014. Upravni odbor treba ocjenjivaču pružiti pravovremene komentare o izvješću o ocjenjivanju te redovito

Drugi sastanak nacionalnih predstavnika za Eurojust

Drugi sastanak nacionalnih predstavnika za Eurojust održan je 27. studenog u Eurojustu. Sudionici su podijelili svoje iskustvo i najbolju praksu u vezi s nacionalnim smjernicama o raspodjeli predmeta između Eurojusta i EJN-a (*vidjeti odjeljak 6.1*), raspravljali o *fiches suédoises* i primjeni "pametnog" obrasca na temelju članka 13, te iznijeli svoja stajališta u vezi s povratnim informacijama od Eurojusta sukladno članku 13a (*vidjeti odjeljak 1.3*).

Eurojustov ektranet

Eurojustov ektranet pokrenut je povodom sastanka nacionalnih predstavnika za Eurojust. Radi se o sekciji s ograničenim pristupom na Eurojustovoj internetskoj stranici za nacionalne predstavnike koja sadrži različite dokumente koji su važni za rad stručnjaka, kao što su nacionalne smjernice o raspodjeli predmeta između Eurojusta i EJN-a, nacionalne smjernice o provedbi članka 13 Odluke o Eurojustu i *fiches suédoises*.

obavještavati Kolegij o napretku ocjenjivanja. Upravni odbor također treba pridonijeti procjeni kvalitete završnog izvješća o ocjenjivanju, prema prethodno utvrđenim kriterijima, a da se pritom održi nezavisnost ocjenjivača, predstaviti izvješće Kolegiju radi rasprave, te izraditi plan diseminacije završnog izvješća o ocjenjivanju.

Dana 22. rujna 2014. Eurojust je potpisao ugovor sa Ernst and Young Accountants LLP kao vanjskim konzultantom. Projekt ocjenjivanja sastoji se od tri faze: početka, prikupljanja podataka te analize i izvješćivanja. Prvi korak u postupku ocjenjivanja okončan je u prosincu 2014. usvajanjem završnog Izvješća o početku.

Sljedeći korak je faza prikupljanja podataka, koja će započeti u siječnju 2015. Završna faza bi trebala biti okončana u lipnju 2015. Završno Izvješće o ocjenjivanju će biti proslijeđeno Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji u srpnju 2015, te će biti objavljeno.

Eurojustova višegodišnja strategija

Eurojust je objavio svoj [Višegodišnji strategijski plan](#) (MASP) za 2012. - 2014. radi postavljanja smjera kojim treba krenuti da bi se suočio sa izazovima. MASP utvrđuje strategijske ciljeve koje treba postići provedbom višegodišnjih strategijskih meta. Te su strategijske mete povezane s Eurojustovim operativnim aktivnostima u Eurojustovim Godišnjem programu rada, koji zauzvrat pruža osnovu za programiranje proračuna i sredstava. MASP pokriva razdoblje od 2012. do 2014, a Kolegij je odlučio da ga produži na 2015. Dokument je dostupan na Eurojustovoj stranici.

Dana 13. svibnja Kolegij je usvojio novu [Višegodišnju strategiju](#) (MAS) za 2016. - 2018. Eurojust se suočava s ključnom fazom svog razvoja: usvajanjem Uredbe o Eurojustu i osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja.

Eurojustova Višegodišnja strategija za 2016. - 2018. postavlja smjer kojim će Eurojust krenuti s obzirom na ove izazove te usklađuje Eurojustovu potrebu za nastavkom jačanja operativnih kapacitete dok se prilagođava promjeni okoliša. Tekst je dostupan na Eurojustovoj internetskoj stranici, a sažetak se nalazi ispod.

Uredba o Eurojustu

Kao što je predviđeno člankom 85 Ugovora o funkcioniranju Europske unije (TFEU), u srpnju 2013. Komisija je iznijela Prijedlog o novoj Uredbi o Eurojustu čiji će ciljevi ojačati Eurojust i povećati njegovu djelotvornost. Predložena Uredba o Eurojustu podliježe uobičajenom zakonodavnom postupku.

U travnju 2014. Kolegij je predao pismeni doprinos u vezi ovog Prijedloga Radnoj skupini Vijeća za suradnju u kaznenim stvarima (COPEN), dajući odgovore na pitanja Predsjedništva i Eurojustove poglede i zapažanja o značajnim aspektima Prijedloga.

Obrađene teme su, između ostalog, zadaće i nadležnosti, operativna funkcija, položaj i ovlasti nacionalnih članova, struktura i upravljanje, OCC, sustav ENCS, razmjena informacija, zajednički istražni timovi, zaštita podataka te budući odnos s EPPO-om (*vidjeti* dokument Vijeća 8488/14). U lipnju 2014. Eurojust je pružio dodatne informacije u vezi s režimom zaštite podataka (*vidjeti* dokument Vijeća 10622/14).

U prosincu 2014. Vijeće je usvojilo "djelomični opći pristup" koji pokriva cjelokupni tekst nacрта Uredbe osim odredbi o EPPO-u, zaštiti podataka te pravilima o povjerljivosti i sigurnosti za klasificirane i neklasificirane osjetljive informacije.

I dalje se raspravlja o posljedicama članka 86 Ugovora o funkcioniranju Europske unije, koji navodi da budući EPPO-o može biti osnovan "od Eurojusta". Vijeće je predložilo reformu kao "paket": s jedne strane "lisabonizacija" Eurojusta, a s druge osnivanje EPPO-a.

Naša vizija - kamo Eurojust želi ići?

Eurojustova vizija, u okviru područja slobode, sigurnosti i pravde, jeste razvoj i jačanje pravosudne suradnje, koordinacije i uzajamnog povjerenja u Europskoj uniji s obzirom na borbu protiv teških oblika organiziranog prekograničnog kriminala te osiguranje poštivanja vladavine prava.

Tijekom razdoblja 2016. - 2018. Eurojust će imati tri glavna strategijska cilja:

1. cilj - Operativni rad

Eurojust će funkcionirati kao centar za operativnu pravosudnu potporu u Europskoj uniji, proaktivno njegujući i olakšavajući suradnju i koordinaciju nadležnih tijela država članica u predmetima teških oblika prekograničnog kriminala te će pružati visokokvalitetne usluge i savjete osjetljive na potrebe zainteresiranih strana i postizati odlične operativne rezultate.

2. cilj - Strategijski rad

Eurojust će se nastaviti razvijati i biti priznat kao centar pravosudnih i pravnih stručnih znanja u Europskoj uniji, pružajući savjete zainteresiranim stranama na temelju operativnog iskustva u pravosudnoj suradnji u kaznenim pitanjima.

3. cilj - Organizacijski razvoj

Eurojust će se nastaviti razvijati i biti priznat kao djelotvorna, učinkovita, visokoprofesionalna, fleksibilna organizacija koja se orijentira prema svojim klijentima.

Praćenje zaključaka Vijeća

Dana 2. lipnja Vijeće PUP-a je usvojilo Zaključke o dvanaestom Godišnjem izvješću Eurojusta. Kao i prethodnih godina, Eurojust izvješćuje o provedbi tih zaključaka. U nastavku se nalazi tablica s informacijama gdje je moguće pronaći

više informacija u područjima u kojim je Vijeće donijelo preporuke. Pored toga, u nastavku se nalazi i druga tablica s temama istaknutim u Zaključcima i Eurojustovim povezanim aktivnostima.

Preporuke Vijeća	Praćenje
Obavijestiti Vijeće o namjeravanim rezultatima upućivanja tužitelja za veza za Eurojustov operativni rad i postoje li konkretni planovi za tu svrhu.	Nastavljene su rasprave o upućivanju tužitelja za vezu u treće zemlje, uključujući rasprave o proračunskim pitanjima, a pripreme za uspostavu okvira će se nastaviti.
Nastaviti poboljšavati učinkovitost sustava CMS i završiti potrebne tehničke zahtjeve s relevantnim državama članicama.	<i>Vidjeti</i> odjeljak 1.3. Na kraju 2014. uspostavljeno je i operativno je jedanaest sigurnih veza.
Pridržavati se obveza koje proizlaze iz članka 13 i članka 13a te nastaviti raditi na jednostavnijim načinima za omogućavanje strukturiranog prijenosa informacija iz država članica u Eurojust.	<i>Vidjeti</i> odjeljak 1.3. Krajem 2014. Eurojust je pokrenuo postupak za pojednostavljenje obrasca.
Obavijestiti Vijeće o ishodu ocjenjivanja OCC-a.	OCC je alat koji treba koristiti samo u slučaju nužde ili u izvanrednim okolnostima. Izvan radnog vremena većinu nacionalnih ureda moguće je kontaktirati izravno na njihove brojeve mobilnih telefona bez korištenja OCC-a. Rezultat šestog kruga uzajamnih ocjenjivanja potvrđuje Eurojustovu procjenu da ovaj alat treba učiniti fleksibilnijim. Eurojust je na ovo skrenuo pažnju zakonodavcu EU-a (<i>vidjeti</i> dokument <i>vijeća</i> 8488/14 str. 23-25). U tijeku je vanjsko ocjenjivanje Eurojusta sukladno članku 41a Odluke o Eurojustu, koje uključuje OCC.
Nastaviti razvijati dugoročna pravosudna stažiranja u suradnji s EJTN-om i razmotriti proširivanje njihovog opsega.	<i>Vidjeti</i> odjeljak 2.2, okvir "Eurojust i osposobljavanje". Dugoročni program razmjene pozitivno je ocijenjen; razmatran je jednomjesečni produžetak, a kratkoročni studijski posjeti će se ponovno uvesti 2015.
Savjetodavni se forum treba pozabaviti trajnim izazovima u postupanju s europskim uhidbenim nalogom ili zahtjevima za uzajamnu pravnu pomoć.	<i>Vidjeti</i> poglavlje 4, <i>Središnji godišnji cilj</i> . Sastanci Savjetodavnog foruma održani 11. lipnja i 12. prosinca bili su usmjereni na europski uhidbeni nalog.

Točke za pažnju	Praćenje
Šesti krug uzajamnih ocjenjivanja praktične provedbe i djelovanja odluka o Eurojustu i EJN-u.	<i>Vidjeti Temu: Ocjenjivanje i perspektive za budućnost. Sva su izvješća o rezultatima bila dostupna vanjskom ocjenjivaču (čl. 41 Odluke o Eurojustu).</i>
Sekcija Mreže zajedničkih istražnih timova s ograničenim pristupom i Projekt ocjenjivanja zajedničkih istražnih timova.	<i>Vidjeti odjeljak 1.4.</i>
Suradnja s Europolom i OLAF-om.	<i>Vidjeti odjeljak 2.4.</i>
Eurojustova uključenost u EMPACT.	<i>Vidjeti odjeljak 2.1.</i>
Strategijski projekt o kaznenim djelima protiv okoliša.	<i>Vidjeti pododjeljak 2.3.2.</i>

Javni pristup dokumentima

Broj zahtjeva za javni pristup Eurojustovim dokumentima stabilizirao se tijekom 2014. i iznosi dvadeset pet početnih zahtjeva, od kojih je dvadeset četiri izravno primio Eurojust. Od Eurojusta je zatražen savjet kao od treće strane u jednom drugom predmetu, nakon što je druga europska institucija primila zahtjev. Nijedan konfirmatorni zahtjev nije primljen tijekom 2014.

Dvadeset dva od ukupno dvadeset pet zahtjeva su se odnosila na dokumente koji nisu povezani s predmetima. Za sedamnaest od dvadeset dva takva zahtjeva dozvoljen je puni pristup. U jednom predmetu pristup zatraženom dokumentu je odbijen jer bi njegovo objavljivanje ugrozilo zaštitu javnog interesa (članak 4 stavak 1 točka a Odluke Eurojustovog Kolegija iz 2004. o donošenju pravila o javnom pristupu Eurojustovim dokumentima; u daljnjem tekstu: "Pravila o pristupu Eurojustovim dokumentima").

U drugom predmetu pristup zatraženom dokumentu je odbijen jer nisu bili ispunjeni kriteriji propisani člankom 2 stavkom 1 Pravila o pristupu Eurojustovim dokumentima. U preostala tri predmeta ili zatraženi dokumenti nisu bili u posjedu Eurojusta (dva zahtjeva) ili su bila potrebna

daljnja pojašnjenja za utvrđivanje dokumenta (jedan zahtjev). U potonjem predmetu Eurojust je poslao zahtjev za pojašnjenje (sukladno članku 6 stavku 2 Pravila o pristupu Eurojustovim dokumentima), ali podnositelj zahtjeva nije dalje nastavio sa zahtjevom.

Što se tiče tri zahtjeva za pristup dokumentima u vezi s predmetima, ili zatraženi dokumenti nisu bili u posjedu Eurojusta (dva zahtjeva) ili je bilo potrebno dodatno pojašnjenje za utvrđivanje dokumenta (jedan zahtjev). U potonjem predmetu Eurojust je poslao zahtjev za pojašnjenje (sukladno članku 6 stavku 2 Pravila o pristupu Eurojustovim dokumentima), ali podnositelj zahtjeva nije dalje nastavio sa zahtjevom.

Eurojust je osnovao novi [javni registar dokumenata kojem se može pristupiti preko Eurojustove internetske stranice](#). Na kraju prosinca javni je registar sadržavao preko 650 dokumenata u posjedu Eurojusta. Javni registar će se redovito ažurirati kada novi dokumenti budu dostupni. Javni registar je dizajniran da građanima olakša pristup dokumentima u posjedu Eurojusta te da poveća transparentnost i dostupnost informacija o Eurojustovim aktivnostima.

Thank you and farewell

We thank **Mariana Ilieva Lilova**, former National Member for *Bulgaria*, **Annette Böringer**, former National Member for *Germany*, **Sylvie Petit-Leclair**, former National Member for *France*, **Robert Sheehan**, former National Member for *Ireland*, **Francesco Lo Voi**, former National Member for *Italy*, and **João Manuel Da Silva Miguel**, former National Member for *Portugal*, for their work and valuable contribution to Eurojust.

© Eurojust, 2015

Sva prava pridržana. Bez dopuštenja Eurojusta nijedan dio ovog dokumenta ne smije se umnožavati ili koristiti u bilo kojem obliku ili na bilo koji način, grafički, elektronički ili mehanički, uključujući fotokopiranje, snimanje ili sustave za pohranu i dohvat podataka.

Zahvaljujemo svim jedinicama na njihovu doprinosu.

Dizajn/stolno izdavaštvo: Michèle Wilks-Speer
Fotografije: Jakov Minić (Eurojust); Shutterstock

EUROJUST

Maanweg 174, 2516 AB Den Haag, Nizozemska

Telefon: +31 70 412 5000 - E-pošta: info@eurojust.europa.eu - Internetska stranica: www.eurojust.europa.eu